

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ξ'

Τετάρτη 11 Ιανουαρίου 2006

Αθήνα, σήμερα στις 11 Ιανουαρίου 2006, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.45' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΤΡΑΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Μάρκο Μπόλαρη, Βουλευτή Σερρών, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο ατόμων με αναπηρία του Νομού Κορινθίας ζητεί οικονομική ενίσχυση.

2) Οι Βουλευτές Β' Θεσσαλονίκης και Μαγνησίας κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Νομού Λάρισας ζητεί την αύξηση του αριθμού των δικαιούχων των εισιτηρίων Κοινωνικού Τουρισμού και την ευχερέστερη διάθεσή τους.

3) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Α' Πειραιώς κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ανώτατη Συνδικαλιστική Καλλιτεχνική Ομοσπονδία Κατασηματαρχών Κουρέων-Κομμωτών Ελλάδος, ζητεί τη δικαιότερη φορολογία του κλάδου, τη βελτίωση και ενεργοποίηση της λειτουργίας του Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. κ.λπ.

4) Οι Βουλευτές Β' Θεσσαλονίκης και Α' Θεσσαλονίκης κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Συνταξιούχων ΤΕΒΕ Νομού Θεσσαλονίκης ζητεί την καθιέρωση ενιαίου και υποχρεωτικού ωραρίου για όλα τα καταστήματα κ.λπ..

5) Οι Βουλευτές Β' Θεσσαλονίκης και Α' Θεσσαλονίκης κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ζητεί την πρόσληψη πυροσβεστικού προσωπικού, την ανανέωση του επαγγέλματος αυτού σαν επικίνδυνου και ανθυγιεινού κ.λπ..

6) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΣΕΛΑΣ κατέ-

θεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιπείας Μεσσηνίας ζητεί την άμεση επαναλειτουργία του ταχυδρομικού γραφείου Λογγας.

7) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτικών Συνταξιούχων ζητεί την επανεξέταση συνταξιοδοτικού θέματος μελών της.

8) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Αλοννήσου, αναφέρεται στις πραγματικές συνθήκες που ισχύουν για την προστασία της φώκιας στο εθνικό θαλάσσιο πάρκο Αλοννήσου.

9) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το τμήμα Μαγνησίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ζητεί τη δημιουργία διευθύνουσας υπηρεσίας επίβλεψης για την κατασκευή του περιφερειακού άξονα στο Βόλο Μαγνησίας.

10) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών ζητεί να δίδεται ισότητα ευκαιριών διορισμού σε όλους τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς.

11) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Συνταξιούχοι ΟΓΑ, κάτοικοι Νέας Αγχιάλου Μαγνησίας ζητούν να υπαχθούν στο καθεστώς της διαδοχικής ασφάλισης του ΟΓΑ.

12) Οι Βουλευτές Ξάνθης και Β' Πειραιώς κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Ξάνθης ζητεί την καταβολή βοηθήματος του Ο.Α.Ε.Δ. στους εργαζόμενους στις ναυπηγοεπισκευαστικές ζώνες, κατοίκους του Νομού Ξάνθης.

13) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Επιτυχόντες Εκπαιδευτικοί του διαγωνισμού ΑΣΕΠ ζητούν ποσοστό διορισμού 80% από το διαγωνισμό του ΑΣΕΠ.

14) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η στήριξη των πολύτεκνων οικογενειών.

15) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Β' Πειραιώς κύριοι ΦΩΤΗΣ

ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά με την οποία Δήμοι της χώρας ζητούν πρόσθετη οικονομική επιχορήγηση καθώς και τη δυνατότητα απασχόλησης έκτακτου εργατοτεχνικού προσωπικού για την πιο εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των Δήμων.

16) Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Κατοίκων Ηλιακού Χωριού Πεύκης Αττικής ζητεί την άμεση δημοπράτηση και υλοποίηση του έργου της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των ενεργειακών συστημάτων του Ηλιακού Χωριού.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2406/21-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νάσου Αλευρά δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠ.ΠΟ./ΓΡ.ΥΦΥΠ.Κ.Ε./184/12-11-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2406/21-9-05 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ν. Αλευρά, σχετικά με την αποκατάσταση του αρχαίου θεάτρου Μεγαλυνόπολεως, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το έργο «Στερέωση, αποκατάσταση και προστασία τμήματος του κοίλου του Αρχαίου Θεάτρου Μεγαλόπολης» με φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων και προϋπολογισμό 440.020 ευρώ, έχει ενταχθεί στο ΠΕΠ Πελοποννήσου το Δεκέμβριο του 2004.

Επίσης τον Αύγουστο του 2005 το έργο μαζί με άλλα τρία έργα στο Ν. Αρκαδίας εντάχθηκε με Υπουργική Απόφαση, στο ΤΔΠΕΑΕ, διότι και τα τέσσερα (4) έργα χαρακτηρίζονται μεγάλης σημασίας. Το Σεπτέμβριο του 2005 συγκροτήθηκε με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, η εν λόγω Επιστημονική Επιτροπή του ΤΔΠΕΑΕ, η οποία έχει ήδη συνδεθεί σχετικά με τον προγραμματισμό των προαναφερθέντων έργων.

Εντός των προσεχών ημερών πρόκειται να επανυποβληθεί προς έγκριση στην Περιφέρεια νέο Τεχνικό Δελτίο με χρονικό ορίζοντα το 2008. Το φυσικό αντικείμενο του νέου Δελτίου εκτός της αποκατάστασης του κοίλου του αρχαίου Θεάτρου, θα συμπεριλάβει μέτρα για τη στερέωση και την προστασία του μνημείου, την οργάνωση τη επίσκεψης του κοινού και τη δυνατότητα θέασης των αρχαιοτήτων από θέσεις ειδικού ενδιαφέροντος, προκειμένου να αποδοθεί στο κοινό ένας μοναδικός αρχαιολογικός χώρος μέσα σε ένα τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλους.

Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ»

2. Στην με αριθμό 2507/22-9-05 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Αντωνίου Σκυλλάκου, Ιωάννη Πατσιλινάκου και Παναγιώτη Κοσιώνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 100003/13-10-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 2507/22-9-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Α. Σκυλλάκο, Π. Κοσιώνη και Γ. Πατσιλινάκο σχετικά με τη λειτουργία των ειδικών σχολείων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το Ν. 2817/2000 «Εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις» αποκλειστικός φορέας για την ειδική αγωγή ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι συναρμόδιο εφόσον τα σχολεία ειδικής αγωγής, λειτουργούν σε ιδρύματα αρμοδιότητάς του.

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ ολοκλήρωσε τη δημιουργία δικτύου Κέντρων Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης για Άτομα με Αναπηρίες (24 ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ σε αντίστοιχους Νομούς της χώρας). Στόχος των ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ είναι η κοινωνική ένταξη και η αποφυγή της ιδρυματοποίησης των Ατόμων με Αναπηρίες με την παροχή υπηρεσιών πρώιμης διάγνωσης, ψυχοκοινωνικής και συμβου-

λευτικής υποστήριξης, λειτουργικής αποκατάστασης, επαγγελματικού προσανατολισμού και επαγγελματικής κατάρτισης.

Στο πλαίσιο δε των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) του Γ' ΚΠΣ και στα συγκεκριμένα μέτρα που αφορούν τη δημιουργία νέων προνοιακών δομών, το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης έχει προγραμματίσει, εκτός των άλλων, τη δημιουργία 16 Κέντρων Στήριξης Ατόμων με Αναπηρίες σε αντίστοιχους Νομούς της χώρας.

Επίσης, τα ΠΕΠ του Γ' ΚΠΣ περιλαμβάνουν και ενέργειες λειτουργίας νέων δομών για παιδιά με αναπηρία, βρεφονηπιακών σταθμών ολοκληρωμένης φροντίδας (Τμήμα Νηπίων με Αναπηρίες) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης για Παιδιά Νέους με Αναπηρίες (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ), με φορείς λειτουργίας τους Δήμους και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις.

Πολλοί προνοιακοί φορείς ιδιωτικού δικαίου, όπως Σύλλογοι Γονέων Παιδιών με Αναπηρίες, Φιλανθρωπικά Σωματεία του Ν. 1111/72 κλπ. Οι οποίοι εποπτεύονται και ενισχύονται οικονομικά από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, λειτουργούν Κέντρα Δημέρευσης-Απασχόλησης, Κοινωνικής Επένταξης, καθώς και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης για ΑΜΕΑ.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ»

3. Στην με αριθμό 2261/19-9-05 ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Νικολάου Γκατζή και Ελπίδας Παντελάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 98421/13-10-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 2261/19-9-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Ν. Γκατζή και Ε. Παντελάκη με θέμα « λήξη συμβάσεων για εργαζόμενους σε προγράμματα της Τ.Α.», σας πληροφορούμε τα εξής:

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ περιλαμβάνουν εκτός των άλλων και ενέργειες λειτουργίας νέων δομών Βρεφονηπιακών Σταθμών Ολοκληρωμένης Φροντίδας και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης παιδιών με αναπηρίες.

Δικαιούχοι φορείς για την υλοποίηση των ανωτέρω ενεργειών, είναι επιχειρήσεις των ΟΤΑ, του άρθρου 277 επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, διαδημοτικές επιχειρήσεις και αστικές εταιρείες των ΟΤΑ, κ.λ.π.

Τα ανωτέρω προγράμματα χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στις υποχρεώσεις των δικαιούχων είναι να λειτουργήσουν με ίδιους πόρους τα προγράμματα για δύο έτη μετά τη λήξη της χρηματοδότησης από το ΕΚΤ.

Τα συνερπώσιμα Υπουργεία είναι αρμόδια να καταθέσουν στοιχεία σχετικά με την χρηματοδότηση των προγραμμάτων αυτών.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ»

4. Στην με αριθμό 2400/21-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ. 0900α/4781/8200/14-10-05 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης υπ' αριθμ. 2400/21-9-05, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ντίνος Ρόβλιας, με θέμα τις Δικαστικές Προσφυγές κατά των Αποφάσεων Επιλογής Προϊσταμένων Θέσεων Ευθύνης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Στο Γενικό Επιτελείο Στρατού, έχουν προσφύγει στη Δικαιοσύνη κατά της απόφασης επιλογής προϊσταμένων θέσεων ευθύνης, από 7-3-2004 και μέχρι σήμερα, οι παρακάτω υπάλληλοι:

Η Μ.Υ. Γανωτή Αναστασία, ΑΜ 6229, κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Α', η οποία υπηρέτησε ως Προϊσταμένη Διεύθυνσης Πολιτικού Προσωπικού του ΓΕΣ και έχει προσφύγει με την υπ' αριθμόν καταχώρησης 2797/22-12-2004 αίτηση ακύρωσης, καθότι δεν επελέγη ως Προϊσταμένη Διεύθυνσης. Η εν λόγω υπάλληλος επελέγη και τοποθετήθηκε ως Προϊσταμένη

στο Τμήμα Προϋπολογισμού στη ΔΤΧ/ΓΕΣ/3ο Γραφείο/3ο .

Η Μ.Υ. Χρηστάκη Αικατερίνη, ΑΜ 11712, κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Α', η οποία υπηρέτησε ως Προϊσταμένη Υποδιεύθυνσης Πολιτικού Προσωπικού του ΓΕΣ και έχει προσφύγει με την υπ' αριθμόν καταχώρησης 2796/22-12-2004 αίτηση ακύρωσης, καθότι δεν επελέγη ως Προϊσταμένη Διεύθυνσης - Υποδιεύθυνσης. Η εν λόγω υπάλληλος επελέγη και τοποθετήθηκε ως Προϊσταμένη στο Τμήμα Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων στο ΤΥΕΣ.

Στο Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, έχει προσφύγει με Αίτηση Αναστολής Προσωρινής Διαταγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ο Μόνιμος Υπάλληλος Βλάχος Παναγιώτης, Κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ο οποίος επελέγη από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ΥΕΘΑ/ΓΕΝ και τοποθετήθηκε ως Προϊστάμενος στη Διεύθυνση Ναυτικής Εκπαίδευσης Τμήμα Δημοσίων Ναυτικών Έργων (Γ4).

Στο Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, ασκήθηκε στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών (Επιτροπή Αναστολών) μία αίτηση αναστολής εκτέλεσης πράξης τοποθέτησης Τμηματάρχου, Μ.Υ. Χαράλαμπου Παρασκευόπουλου ΚΛ/ΠΕ Μηχανικών, Ηλεκτρολόγου Μηχανολόγου Μηχανικού με Α' βαθμό σε οργανική θέση της Διεύθυνσης Αμυντικής Σχεδίασης (Δ2/ΓΕΑ). Επιπλέον, ασκήθηκαν εννέα αιτήσεις ακυρώσεως Μόνιμων Υπαλλήλων στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, οι οποίες κατανέμονται ως εξής:

Τρεις Αιτήσεις Ακυρώσεως Μ.Υ. Χαράλαμπου Παρασκευόπουλου ΚΛ/ΠΕ Μηχανικών, Ηλεκτρολόγου Μηχανολόγου Μηχανικού με Α' βαθμό της Διεύθυνσης Αμυντικής Σχεδίασης (Δ2/ΓΕΑ), εκ των οποίων οι δύο κατά πράξεων επιλογής και τοποθέτησης Προϊσταμένων Τμημάτων σε οργανικές θέσεις της Υπηρεσίας Έργων Πολεμικής Αεροπορίας (ΥΠΕΠΑ) και η τρίτη κατά πράξης τοποθέτησης Διευθυντών σε οργανικές θέσεις της ΥΠΕΠΑ και της Δ2/ΓΕΑ.

Αίτηση Ακυρώσεως Μ.Υ. Μαρίας Αθανασίου ΚΛ/ΠΕ-ΔΟ με Α' βαθμό της Διοίκησης Αεροπορικής Εκπαίδευσης (ΔΑΕ) κατά πράξεων επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένου τμήματος σε οργανική θέση της ΔΑΕ.

Αίτηση Ακυρώσεως Μ.Υ. Φανής Παρασκευόπουλου ΚΛ/ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού με Α' βαθμό της Διεύθυνσης Πολιτικού Προσωπικού (Β5)/Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας κατά πράξης επιλογής προϊσταμένου τμήματος σε οργανικές θέσεις του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας.

Δύο Αιτήσεις Ακυρώσεως Μ.Υ. Μαρίας Γιαρική ΚΛ/ΠΕ Μετεωρολόγων με Α' βαθμό της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, εκ των οποίων η πρώτη κατά πράξης κατάρτισης πινάκων προακτών στο βαθμό του Διευθυντή και η δεύτερη κατά πράξης εγγραφής στους πίνακες προακτών στο βαθμό του Διευθυντή.

Αίτηση Ακυρώσεως Μ.Υ. Αλίκης Γεωργακούδη ΚΝ/ΠΕ Μηχανικών με Α' βαθμό, της Διεύθυνσης Έργων (Γ5/ΓΕΑ) κατά πράξης τοποθέτησης προϊσταμένου τμήματος σε οργανική θέση της Γ5/ΓΕΑ.

Αίτηση Ακυρώσεως Μ.Υ. Μιχαήλ Τσαναή ΚΛ/ΔΕ Τεχνικών Αεροσκαφών & Ελικοπτέρων Τεχνικός Επιθεωρητής Εργαστηριακών Οργάνων Αεροσκαφών με Α' βαθμό του Κρατικού Εργοστασίου Αεροπορίας κατά της πράξης τοποθέτησης ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ σε οργανικές θέσεις Υποδιευθύνσεων του Εργοστασίου Αεροκινητήρων και Ειδικών Επιχειρησιακών Οχημάτων (ΕΡΓ.Α/Κ-ΕΕΟ).

Στην «ΕΛΛΗΝΙΚΗ. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» και κατά των αποφάσεων επιλογής προϊσταμένων θέσεων ευθύνης που λήφθηκαν μετά την 7-3-2004, έχουν προσφύγει στο Ειρηνοδικείο Αθηνών οι κάτωθι:

- Κωνσταντίνος Χαντζής
- Ιωάννης Σιούλας
- Νικόλαος Αδάμης

Ο Υπουργός
ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»

5. Στην με αριθμό 4919/24-11-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 133350/ΙΗ/12-

12-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4919/24-11-05 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Στελ. Ματζαπετάκης και αφορά στο αθλητικό σχολείο Ηρακλείου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σε όλη τη χώρα λειτουργούν Τμήματα Αθλητικής Διευκόλυνσης σε διάφορα Ενιαία Λύκεια και Γυμνάσια.

Αυτόνομο Αθλητικό Σχολείο δεν υπάρχει.

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ μελετά τη δημιουργία αυτόνομων Αθλητικών Σχολείων. Αυτή η προοπτική όμως δεν αφορά ένα συγκεκριμένο σχολείο, αλλά την αλλαγή του θεσμού των τμημάτων Αθλητικής Διευκόλυνσης που λειτουργούν σήμερα σε όλη την Ελλάδα.

Τα Τμήματα Αθλητικής Διευκόλυνσης που λειτουργούν στο Νομό Ηρακλείου, εντάσσονται και διέπονται από το νομικό πλαίσιο που διέπει όλα τα υπόλοιπα αθλητικά τμήματα της χώρας.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ»

6. Στην με αριθμό 1666/31-8-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Μπουγά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 609/15-9-05 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Παρακαλούμε να πληροφορησετε τον κ. Βουλευτή τα εξής:

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, αναφορικά με την αποκατάσταση του Δικαστικού Μεγάρου Άμφισσας, σας ενημερώνουμε ότι η «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.» έχει αναθέσει στο Ινστιτούτο Γεωλογικών Μελετών (Ι.Γ.ΜΕ.) την εκπόνηση πλήρους γεωτεχνικής μελέτης η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τέλους του έτους 2005.

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι κρίσιμα προκειμένου να αποφασισθεί ποιες εργασίες είναι αναγκαίες. Εν συνεχεία, το έργο θα δημοπρατηθεί και θα εκτελεσθούν οι απαιτούμενες εργασίες.

Σύμφωνα πάντως με την διαβεβαίωση των τεχνικών του Ι.Γ.ΜΕ. κατόπιν αυτοψίας που πραγματοποιήσαν οι μικρές καθυζητήσεις που έχουν διαπιστωθεί σε ένα από τα κτίρια του συγκροτήματος του Δικαστικού Μεγάρου Άμφισσας δεν εξελίσσονται, και επομένως δεν υφίσταται θέμα ασφάλειας του κτιρίου, των εργαζομένων και του κοινού.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ»

7. Στην με αριθμό 1756/2-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1861/23-9-05 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 1756/2-9-2005 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Φώτης Κουβέλης, σχετικά με περιορισμούς εγκατάστασης πρατηρίων υγρών καυσίμων, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Με βάση το άρθρο 3 του ν. 2465/97 απαγορεύεται η εγκατάσταση πρατηρίου υγρών καυσίμων σε θέσεις που απέχουν από το πλησιέστερο σημείο του κτιρίου εκκλησιών, νοσοκομείων, εκπαιδευτηρίων κ.λπ., ανεξαρτήτως αριθμού ατόμων, καθώς και κινηματογράφων, θεάτρων, καταστημάτων και άλλων χώρων συνάθροισης κοινού άνω των 50 ατόμων, απόσταση μικρότερη των 200μ.

Τα κτίρια γραφείων δεν περιλαμβάνονται στις πιο πάνω χρήσεις, ούτε θεωρούνται χώροι συγκέντρωσης κοινού σύμφωνα με το Π.Δ. 71/88 «περί πυροπροστασίας κτιρίων» υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 8 του πιο πάνω Διατάγματος, και όχι των άρθρων 9 και 10, όπου υπάγονται τα καταστήματα και οι χώροι συνάθροισης κοινού.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΛΙΑΠΗΣ»

8. Στην με αριθμό 4429/10-11-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Απόστολου Κατσιφάρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 42198/15-12-05

έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 4429/10-11-2005 ερώτησης του Βουλευτή κ. Απόστολου Κατσιφάρα, σας γνωρίζουμε, σ' ότι μας αφορά, τα εξής:

Στην Ελλάδα όπως και σε κάθε χώρα υφίστανται καταστάσεις οι οποίες λειτουργούν ως αντικίνητρα στην προσέλευση επενδύσεων. Τα αντικίνητρα αυτά μπορούν να εξουδετερωθούν μόνον με επίπονη συνεχή προσπάθεια και κοινή βούληση κράτους και παραγωγικών φορέων της οικονομίας.

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, στον τομέα ευθύνης του, λαμβάνει σειρά μέτρων οικονομικής, δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής προκειμένου όχι μόνο να περιοριστούν οι αρνητικές επιδράσεις της κάθε μορφής αντικινήτρων αλλά αντίθετα να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την άσκηση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας από ξένους αλλά και από Έλληνες επενδυτές.

Βασικό εργαλείο στην προσπάθεια αυτή αποτελεί ο επενδυτικός νόμος 3299/2004 «Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση» που σε συνδυασμό με τα προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης συνιστούν ένα ισχυρό θεσμικό πλαίσιο παροχής κρατικών ενισχύσεων για την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων και κατ' επέκταση την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Για την ενημέρωση και την διευκόλυνση του επενδυτικού κοινού διενεργούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα ημερίδες που λαμβάνουν μέρος θεσμικοί φορείς, πραγματοποιούνται συμμετοχές σε συναφείς εκδηλώσεις και εκθέσεις, εκδίδονται επεξηγηματικά φυλλάδια και οδηγοί επενδύσεων, γίνονται καταχωρίσεις στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ενώ ακόμη έχει δημιουργηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου (www.mnec.gr) ειδικό τμήμα με άμεση ενημέρωση για κάθε θέμα που αναφέρεται στα επενδυτικά προγράμματα, αποσπώντας μάλιστα ιδιαίτερα θετικά σχόλια.

Αποστέλλεται πίνακας με τον αριθμό των επενδυτικών σχεδίων, ανά φορέα εφαρμογής του επενδυτικού νόμου 3299/2004 και για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, που έχουν, μέχρι την 2 Δεκεμβρίου 2005 την θετική γνωμάτευση των αρμόδιων Γνωμοδοτικών Επιτροπών.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

9. Στην με αριθμό 4990/25-11-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 44653/ΕΥΣ 10553/16-12-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού και σε ό,τι αφορά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Προκειμένου να ενταχθεί ένα έργο σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Γ' ΚΠΣ πρέπει μετά την απαραίτητη δημοσιοποίηση και προκήρυξη των Μέτρων, να προταθεί στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, συνοδευόμενο από αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Στη συνέχεια, η Υπηρεσία μετά τους προβλεπόμενους σχετικούς ελέγχους, προτείνει στο Γενικό Γραμματέα την ένταξή τους στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Για τα έργα του θέματος έχει υποβληθεί πρόταση στο πλαίσιο της τελευταίας πρόσκλησης του Μέρους 2.3 «Υποδομές και εξοπλισμός στην εκπαίδευση» του ΠΕΠ Κρήτης και βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

10. Στην με αριθμό 4778/21-11-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/Β/Φ6/215/24143/15-12-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η

ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 4778/21.11.05 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον ως άνω Βουλευτή, σας διαβιβάζουμε συνημμένα, το υπ' αριθμ. ΓΔΝΣ/5466/12-12-2005 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. το οποίο καλύπτει το θέμα.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

11. Στην με αριθμό 1601/30-8-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σωκράτη Κοσμίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 608/21-9-05 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή τα εξής:

1. Σε συνέχεια της από 29-9-2004 απάντησης η οποία δόθηκε στον κ. Βουλευτή εν όψει της υπ' αριθμ. 2917/7-9-2004 ερώτησής του, σας υπενθυμίζουμε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης ενεργώντας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, απέστειλε το υπ' αριθμ. 1397/26-2-2004 έγγραφο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και ζήτησε από τον Πρόεδρο του Ε.Ο.Φ. να εισαγάγει προς συζήτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Φ., το θέμα της πώλησης στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. του επιλεγέντος ακινήτου έναντι τιμήματος δεκαεπτά εκατομμυρίων εξακοσίων δέκα χιλιάδων (17.610.000) ευρώ.

Έκτοτε, η πρόταση εκκρεμεί ενώπιον του Ε.Ο.Φ. Στη συνέχεια, το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. έστειλε προς τον Πρόεδρο του Ε.Ο.Φ. τα υπ' αριθμ. 5682/9-7-2004 και υπ' αριθμ. 6846/6-9-2005 υπενθυμιστικά του αιτήματος έγγραφα τα οποία, ωστόσο, παραμένουν ακόμη αναπάντητα.

2. Επισημαίνεται ότι οι μελέτες ανέγερσης του ως άνω έργου δεν είναι δυνατόν να ολοκληρωθούν από την «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.», όσο η κτήση της κυριότητας του επιλεγέντος οικοπέδου από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. παραμένει αβέβαιη.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ»

12. Στην με αριθμό 4975/25-11-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Απόστολου Φωτιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2/6715200011//15-12-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 4975/25.11.2005 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής Ν. Έβρου κ. Απόστολος Φωτιάδης με θέμα: «Η θέση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών στις διαμαρτυρίες των συνταξιούχων» και μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στις 20.4.2005 δημοσιεύτηκε ο ν.3336, στο άρθρο 3 του οποίου προβλέπεται η αναπροσαρμογή των μερισμάτων. Η αναπροσαρμογή αυτή είχε βασικό στόχο την εξίσωση των τριών κατηγοριών μερισματούχων, έτσι ώστε μερισματούχοι με τις ίδιες προϋποθέσεις (έτη συμμετοχής - συντάξιμος μισθός), να εισπράττουν το ίδιο μέρισμα. Το κόστος της αναπροσαρμογής επιβαρύνει το Ταμείο με 30.000.000 _ ετησίως με σημαντική αύξηση της πλειονότητας των μερισμάτων.

Το θέμα της μελλοντικής αύξησης του μερίσματος, πέραν αυτής που προέκυψε από την αναπροσαρμογή, συζητήθηκε στην 43η/11.10.2005 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο και συμφώνησε να ερευνηθεί κάθε δυνατότητα για την ταχύτερη ολοκλήρωσή της, ώστε να είναι σε θέση το Ταμείο να συζητήσει το θέμα της αύξησης των μερισμάτων πέραν της εισοδηματικής πολιτικής του 2006 και ειδικότερα του κατωτάτου μερίσματος, για να ικανοποιηθεί το σύνολο των μερισματούχων.

Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Μπόλαρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 12 Ιανουαρίου 2006.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1.-Η με αριθμό 332/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Γιαννέλλη-Θεοδοσιάδη προς τους Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη συζύγων των πολιτικών συνταξιούχων του Δημοσίου.

2.-Η με αριθμό 322/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με το ποσό του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» που είναι κατατεθειμένο στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

3.-Η με αριθμό 327/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζιάδη προς τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την επαναπρόσληψη των απολυμένων του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης.

4.-Η με αριθμό 329/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με το πρόγραμμα αντισεισμικής

θωράκισης των σχολικών κτιρίων κ.λ.π.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1.-Η με αριθμό 326/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Κοντογιάννη προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τη λειτουργία του Μουσείου της Αρχαίας Ήλιδας.

2.-Η με αριθμό 323/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Στρατάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την αδειοδότηση «πυρηνελαιουργείου» στο Νομό Ηρακλείου κ.λπ.

3.-Η με αριθμό 328/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την επαναπρόσληψη των απολυθέντων στην εταιρεία Γ. ΚΟΥΚΙΑΣ και ΣΙΑ Ο.Ε. που δραστηριοποιείται στις εγκαταστάσεις του Δημοσιογραφικού Οργανισμού Λαμπράκη στη Θήβα.

4.-Η με αριθμό 330/9-1-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με τις απολύσεις εργαζομένων στο Νομό Βοιωτίας κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης».

Είναι γνωστό ότι χθες είχαμε σταματήσει στους είκοσι πρώτους εγγεγραμμένους από τους τριάντα δύο. Θα συνεχίσουν και θα μιλήσουν σήμερα επί της αρχής οι υπόλοιποι δώδεκα συνάδελφοι, θα γίνουν οι δευτερολογίες και πιστεύω ότι θα περισσέψει και χρόνος για να μιλούμε στα άρθρα, σύμφωνα με την απόφαση που πήραμε χθες.

Ο συνάδελφος κ. Μπόλαρης έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εν πρώτοις να ευχηθώ καλή χρονιά, δημιουργική και ουσιαστική για το Κοινοβούλιο με ανάπτυξη και πρόοδο για την πατρίδα μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το νομοσχέδιο «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης», ένα νομοσχέδιο το οποίο μας λέει ότι φιλοδοξεί να ρυθμίσει συστηματικά το σύνολο των θεμάτων της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης και να αναβαθμίσει τις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές.

Κανείς, λοιπόν, δεν μπορεί να έχει αντίρρηση όσον αφορά στους στόχους οι οποίοι τίθενται, αφού αυτοί αφορούν συστηματικοποίηση, ρύθμιση, ανωτατοποίηση, αναβάθμιση της εκπαίδευσης. Στην πράξη, όμως, όταν κάποιος προχωρήσει στη μελέτη και της έκθεσης, αλλά και των διατάξεων του νομοσχεδίου, σαφώς έχει πολλές αντιρρήσεις, τις οποίες σύντομα θα εκθέσω στο Σώμα.

Κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική πολιτεία από την ίδρυσή της, από την απελευθέρωσή της τα πρώτα-πρώτα χρόνια ίδρυσε τη Θεολογική Σχολή στην Αθήνα και μόλις απελευθερώθηκαν οι νέες χώρες -Μακεδονία και Θράκη- ίδρυσε νέα Θεολογική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για δύο Θεολογικές Σχολές στις οποίες υπηρετείται η Ορθόδοξη Διακονία, δύο Θεολογικές Σχολές στις οποίες προσέρχονται απ' όλη την υφήλιο παιδιά, νέοι, φοιτητές που θέλουν να εντυφώσουν στην Ορθόδοξη Θεολογία για να κάνουν και τις σπουδές τους και τα μεταπτυχιακά τους.

Οι σχολές, λοιπόν, αυτές σήμερα διατυπώνουν αντιρρήσεις για το νομοσχέδιο αυτό, για τον τρόπο με τον οποίο εισάγεται, για τις επιμέρους διατάξεις του, διατάξεις οι οποίες -απ' ό,τι φαίνεται- δεν ανησυχούν το Υπουργείο Παιδείας. Δεν προβληματίζουν οι αντιρρήσεις και οι αντιθέσεις των Θεολογικών Σχολών, τις οποίες υποβαθμίζει σε μία λογική επαγγελματικής αντιπαλότητας.

Δεν φαίνεται όμως ότι είναι έτσι τα πράγματα και δεν φαίνεται γιατί υπάρχει καταρχάς η εξής αντίφαση: Εισηγείται σήμερα η Κυβέρνηση -φαίνεται ότι εισηγείται, επειδή συμφωνεί η ηγεσία της ιεραρχίας της Εκκλησίας- ένα νομοσχέδιο, το οποίο είναι χαρακτηριστικό της άποψης που λέει ότι πρέπει να χωρίσει η Εκκλησία από το Κράτος, γιατί Ανώτατες Εκκλησιαστικές Σχολές, οι οποίες θα ελέγχονται από την Εκκλησία κατά κύριο λόγο, είναι ένα από τα στοιχεία τα οποία συνιστούν τον χωρισμό της Εκκλησίας και του Κράτους. Το παράδοξο, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή, στο νομοσχέδιο αυτό είναι ότι το νομοσχέδιο δεν το εισηγούνται αυτοί οι οποίοι είναι υπέρ του χωρισμού της Εκκλησίας από το Κράτος, αλλά αυτοί οι οποίοι αντιτίθενται.

Γιατί γίνεται αυτό; Άκουσα χθες την κυρία Υπουργό να λέει στην Αίθουσα ότι: «Δεν είναι πανεπιστήμια αυτά που κάνουμε, είναι ανώτατες σχολές κατά παρέκκλιση του άρθρου 16, το λέει και η εισηγητική έκθεση». Πρόκειται -λέει- για παραγωγικές σχολές αντίστοιχες με αυτές των Ενόπλων Δυνάμεων. Εισηγούμεστε, λοιπόν, σχολές παραγωγικές σε ένα σύστημα διοίκησης εξομοιώνοντας την Εκκλησία με τις Ένοπλες Δυνάμεις στη φιλοσοφία που προσεγγίζουμε τα θέματα της εκπαίδευσης.

Θεωρώ, μαθητεύοντας σε καλούς Έλληνες δασκάλους, και

φιλόσοφους και θεολόγους και πολιτικούς, ότι η προσέγγιση η οποία γίνεται με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο στα θέματα της Εκκλησίας είναι στην αντίθεση ακριβώς θεολογικά, φιλοσοφικά και πολιτικά άποψη απ' αυτήν την οποία ασπάζεται η Ορθόδοξη Εκκλησία, γιατί η Ορθόδοξη Εκκλησία το μόνο που δεν είναι, δεν είναι σύστημα εξουσίας.

Δηλαδή, ερχόμαστε στην Αίθουσα αυτή με τη συναίνεση της ηγεσίας της Εκκλησίας και συζητούμε για ένα σύστημα εξουσίας, όταν μιλούμε για την Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία προτείνει την ελευθερία σαν κύριο χαρακτηριστικό της λειτουργίας, όταν μιλάμε σε έναν ελληνικό λαό, ο οποίος ψάλλει το «Άξιον Εστί» στη λειτουργία, τραγουδά το «Άξιον Εστί» του Ελύτη και του Θεοδωράκη, αισθάνεται το Πάσχα των Ελλήνων σαν πανελλήνια γιορτή και μ' αυτό το νομοσχέδιο εμείς ερχόμαστε να βάλουμε σ' αυτόν τον ελληνικό λαό, μ' αυτό το κλίμα, μ' αυτήν την ελευθερία διατάξεις που κομματιάζουν τον κόσμο, που κομματιάζουν το λαό.

Τα χαρακτηριστικά αυτής της υπόθεσης: Χρειάζεται για να μπει κανείς στις σχολές να έχει συστατική επιστολή. Μπορεί κανείς να πει: «Ε, βέβαια, όταν κανείς θέλει να γίνει παπάς, θα πρέπει να πάρει μια συστατική επιστολή». Με δεδομένες τις πληγές, τις πολύ πρόσφατες πληγές στη μνήμη του ελληνικού λαού, στη μνήμη του Ορθόδοξου Έλληνα, μνήμες της περασμένης Άνοιξης, μπορεί κανείς να καταλάβει πόσο επικίνδυνη είναι αυτή η διάταξη με τις συστατικές επιστολές. Ποιοι θα δώσουν συστατικές επιστολές; Και θα δώσουν συστατικές επιστολές, γιατί; Για να φοιτήσουν παιδιά.

Θα εξαρτήσουμε δηλαδή το μέλλον κάποιων νέων από τη συστατική επιστολή που θα πάρουν από άτομα που πιθανόν -αν αυτός ο νόμος ίσχυε από πέρυσι- σήμερα δεν είναι ιεράρχες και θα εξαρτήσουμε το μέλλον κάποιων άλλων ανθρώπων από το γεγονός ότι αρνήθηκαν τέτοιου επιπέδου άτομα να τους δώσουν συστατική επιστολή. Και αυτά, για την εισαγωγή -προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι- σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Πού πάει λοιπόν η αυτονομία των ανωτάτων ιδρυμάτων με το Σύνταγμα; Πώς μπορούμε να λέμε ότι θα γίνει ακαδημαϊκό έργο, επιστημονικό έργο, έργο θεολογίας, φιλοσοφίας στις σχολές αυτές, όταν οι φοιτητές είναι εξαρτώμενοι εξ αρχής από τη συστατική επιστολή του «Χ» μητροπολίτη;

Θα μπορούσε κανείς σ' αυτή την Αίθουσα της Βουλής να καταθέσει τις αντιρρήσεις -όσες έχουν γραφτεί και είναι πάρα πολλές- θεολόγων, πολιτικών, δημοσιογράφων, φιλοσόφων που αφορούν τη λάθος φιλοσοφική και πολιτική στόχευση αυτού του νομοσχεδίου.

Νομίζω όμως ότι αυτά είναι γνωστά στην ελληνική κοινωνία και γι' αυτό θα ήθελα κλείνοντας, κύριοι συνάδελφοι, να θυμίσω -δεν χρειάζεται να το καταθέσω- τον εκπληκτικό εκείνο διάλογο τον οποίο έχει ο Ντοστογιέφσκυ στους «Αδελφούς Καραμαζόφ» μεταξύ του μεγάλου ιεροεξεταστή και του Χριστού. Εκεί, λοιπόν, ο Ντοστογιέφσκυ περιγράφει με πάρα πολύ γλαφυρό, ουσιαστικό και φιλοσοφημένο τρόπο αυτή τη φιλοσοφία η οποία διατρέχει αυτό το νομοσχέδιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τη φιλοσοφία δηλαδή η οποία είναι αντίθετη στην ελευθερία της Ορθόδοξης Εκκλησίας και μετατρέπει την Εκκλησία σε ένα σύστημα εξουσίας ξένο προς την ελευθερία και την αγάπη του Χριστού.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κα Ράπτη.

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Καλημέρα και «Καλή χρονιά» σε όλους τους συναδέλφους και συναδέλφισσες. Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Συζητούμε ένα εξαιρετικά σημαντικό νομοσχέδιο που έχει σχέση με την πίστη όλων μας. Θεωρώ υποχρέωσή μου να το διευκρινίσω αυτό, γιατί μετά την συζήτηση που έγινε σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα χθες το βράδυ, μου δημιουργήθηκε η εντύπωση -για την οποία θα ήθελα πραγματικά να πιστεύω ότι είναι

λανθασμένη- ότι επιχειρείται από την πλευρά της κυβερνητικής παράταξης να δημιουργηθεί μία τεχνητή εικόνα ότι εμείς εδώ της Νέας Δημοκρατίας είμαστε οι πιστοί και εσείς εκεί της Αντιπολίτευσης δεν είσθε. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει και οφείλουμε να το διευκρινίσουμε. Τουλάχιστον εγώ προσωπικά, θέλω να το διευκρινίζω συνεχώς.

Ακριβώς λοιπόν γι' αυτό το λόγο είμαι προβληματισμένη. Είμαι προβληματισμένη όχι ως προς το γιατί τώρα, τόσο γρήγορα και με τόση πίεση έπρεπε να έλθει αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή, όταν επίκειται η Αναθεώρηση του Συντάγματος στο πλαίσιο της οποίας θα μπορούσε η Εκκλησία να έχει το δικό της πανεπιστήμιο, με τους δικούς της κανόνες που να βγάζει πραγματικά μορφωμένους, εγγράμματους ιερείς, έτσι όπως τους θέλουμε όλοι μας.

Όμως, θα σταθώ κάπου αλλού. Θα σταθώ στο πώς είναι δομημένο, στο πώς είναι σχεδιασμένο, στο πώς ακριβώς είναι γραμμένο στα χαρτιά αυτό το νομοσχέδιο. Ξεκινάω, λοιπόν, πολύ χαρακτηριστικά από το άρθρο 3, εκεί που ορίζεται η αποστολή αυτών των παραγωγικών σχολών που δεν είναι πανεπιστήμια, όπως μας λέει η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Σ' αυτό θα επανέλθω αργότερα.

Ορίζεται λοιπόν στο άρθρο 3 ότι η αποστολή είναι να καταστήσουν τους φοιτητές τους κοινωνούς των αξιών της ορθόδοξης πίστης και του χριστιανισμού. Αναρωτιέται λοιπόν κάποιος και λέει: «ναι, της ορθόδοξης πίστης και του χριστιανισμού. Της Ρωμαιοκαθολικής, της Προτεσταντικής, των μαρτύρων του Ιεχωβά»; Αντιλαμβάνομαστε όλοι ότι χρειάζεται να είμαστε περισσότερο προσεκτικοί ακόμη και σε τέτοιου είδους –για να μην πω κυρίως- ζητήματα.

Από και και πέρα, πηγαίνω σ' αυτήν καθ' εαυτή τη δομή της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, έτσι όπως προτείνεται.

Ξεκινάω από τα γυμνάσια, για να ξέρουμε γιατί μιλάμε. Θεωρώ, λοιπόν, χρέος να αναφέρω το εξής: Σήμερα υπάρχουν στη χώρα έξι εκκλησιαστικά γυμνάσια, δεκαοκτώ εκκλησιαστικά λύκεια, τέσσερα εκκλησιαστικά φροντιστήρια και τέσσερις Εκκλησιαστικές Σχολές.

Εφόσον, λοιπόν, φέρνουμε στη Βουλή ένα νόμο που αλλάζει και αντιμετωπίζει σοβαρά όλη αυτή την υπόθεση, υπάρχει το μεγάλο ερωτηματικό: Γιατί εξακολουθούν να υπάρχουν τα γυμνάσια;

Η εισηγητική έκθεση λέει ότι η δομή της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης φτάνει κατά το πρότυπο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ναι, υπάρχουν γυμνάσια στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα. Πείτε μου, όμως –σας παρακαλώ πολύ- αν ξέρετε με το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα να υποχρεώνεται ένα παιδί στα εντεκάμισι και στα δώδεκα του χρόνια να επιλέγει επάγγελμα. Όχι, βέβαια.

Και επειδή κάποιος μπορεί να σπεύσει να μιλήσει για τα μουσικά και τα καλλιτεχνικά σχολεία, να πω το εξής: Μιλάμε για δεξιότητες. Είναι άλλο πράγμα. Εκτός και αν έχουμε την αίσθηση –που δεν θέλω να πιστεύω ότι υπάρχει τέτοια αίσθηση- ότι η ορθόδοξη πίστη είναι δεξιότητα. Αλίμονο!

Μ' αυτήν την έννοια θεωρώ ότι τα γυμνάσια δεν θα έπρεπε να υπάρχουν σ' αυτό εδώ το νομοσχέδιο.

Ερχόμαστε μετά στα εκκλησιαστικά λύκεια. Η υπόθεση των εκκλησιαστικών λυκείων έχει άμεση σχέση με την πρόσβαση στις σχολές. Εδώ, λοιπόν, έχουμε το εξής:

Στο άρθρο 4 ορίζεται ότι στις σχολές μπορεί να έχει πρόσβαση οποιοσδήποτε –μέσω του συστήματος των γενικών εξετάσεων- έχει απολυτήριο ενιαίου λυκείου ή άλλου ισότιμου σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το μυαλό όλων μας, βεβαίως, πάει στο εκκλησιαστικό λύκειο, το οποίο δηλώνεται ευθέως και κατηγορηματικώς ότι είναι ισότιμο πλέον με το ενιαίο.

Προχωρούμε, λοιπόν, και διαβάζουμε το άρθρο 4 και φθάνουμε στην παράγραφο 4. Βλέπουμε εκεί –ω του θαύματος!- ότι πρόσβαση στις σχολές έχουν οι κάτοχοι απολυτηρίου ενιαίων εκκλησιαστικών λυκείων σε ποσοστό 10% επιπλέον του αριθμού εισακτέων.

Εδώ πράγματι δημιουργούνται απορίες: Είναι ισότιμο το εκκλησιαστικό λύκειο τελικώς ή δεν είναι; Αν είναι ισότιμο το εκκλησιαστικό λύκειο με το ενιαίο λύκειο, τότε γιατί υπάρχουν

δύο πόρτες για τους αποφοίτους αυτού του τύπου των λυκείων για τα πανεπιστήμια; Διότι αν πάρουμε τοις μετρητοίς και κατά γράμμα όσα γράφονται στο άρθρο αυτό, θα πρέπει να φανταστούμε, να υποθέσουμε ότι ο απόφοιτος του εκκλησιαστικού λυκείου έχει δύο δρόμους για να πάει στο εκκλησιαστικό πανεπιστήμιο: Ο ένας είναι με εξετάσεις και ο άλλος με ποσοστό 10%.

Κάνω την υπόθεση εργασίας ότι προφανώς η παράγραφος 4 του άρθρου 4 αναφέρεται –επαναλαμβάνω ότι πρόκειται για υπόθεση εργασίας- στα παλαιού τύπου εκκλησιαστικά λύκεια, που είχαν και τέταρτη τάξη. Αν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, αντιλαμβάνεστε ότι μέσα σε ένα άρθρο που έχει μόλις τέσσερις παραγράφους δεν ξέρουμε τι ακριβώς κάνουμε.

Συνεχίζω και πηγαίνω στα πανεπιστήμια, διότι κακά τα ψέματα είναι πανεπιστήμια. Εδώ από τη μια μεριά επιχειρείται να ειπωθεί ότι οι ανώτατες εκκλησιαστικές σχολές είναι παραγωγικές σχολές του ίδιου τύπου με τη Σχολή Ευελπίδων. Θα θυμίσω την κουβέντα που γινόταν πάλι σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα, όταν είχε έρθει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης. Και εκεί πάλι γινόταν η κουβέντα αν είναι ή όχι πανεπιστήμια, αν είναι ή όχι παραγωγικές σχολές. Τι ακριβώς γίνεται;

Να δεχθώ ότι είναι παραγωγικές σχολές. Να ρωτήσω, όμως, κάτι: Έχει ανάγκη στρατού η Εκκλησία, η Ορθοδοξία, η θρησκεία της αγάπης και της ελευθερίας; Μήπως την υποτιμούμε; Μήπως διαστρεβλώνουμε την έννοια της ελευθερίας και της αγάπης, την οποία πρεσβεύει;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προεδροποιητικό κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή)

Και εδώ –ευχαριστώ για το χρόνο που θα μου δώσετε, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Το προεξοφλήσατε. Έτσι;

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Το ζητώ και επισήμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Θα έχετε ένα λεπτό.

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Ευχαριστώ.

Λέω, λοιπόν, το εξής: Και εδώ έχουμε να κάνουμε και με την περίφημη επιστολή. Έχουμε το εξής οξύμωρο σχήμα: Ο Υπουργός, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας θα «βάλει χέρι» στους Ιερούς Κανόνες.

Διότι, απ' ό,τι ξέρω εγώ υπάρχουν Ιεροί Κανόνες, οι οποίοι προσδιορίζουν με σαφήνεια τα κανονικά κωλύματα. Από πού κι ως πού θα πει ο εκάστοτε Υπουργός πώς ακριβώς θα είναι ή θα μετατραπούν ή θα αλλάξουν οι Ιεροί Κανόνες;

Υπάρχει και κάτι άλλο. Έχω εδώ δύο επιστολές. Δεν θα τις καταθέσω στα Πρακτικά, γιατί δεν έχει σημασία από ποια Ιερά Μητρόπολη προέρχονται. Η μία επιστολή του Μητροπολίτη έχει ημερομηνία 6 Σεπτεμβρίου 2005. Αναφέρει προηγουμένως, το όνομα του ενδιαφερομένου και λέει: «Τούτον τον νέον συνιστώμεν να φοιτήσει εις την σχολή σας, διότι συγκεντρώνει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα να καταστεί σπουδαστής αυτής».

Την 1/12/2005 ο ίδιος Μητροπολίτης λέει: «Πιεζόμενοι από τας ανάγκας της Ιεράς Μητροπόλεως ημών εις κληρικούς δια την εξυπηρέτησιν των πιστών, υποκύψαμε εις παρακλήσεις ιερέων της περιοχής τάδε». Λέει «υποκύψαμε εις παρακλήσεις», δεν λέει «πιέσεις», αλλά όλοι αντιλαμβάνομαστε τι εξέλιξη μπορεί να υπάρχει. Συνεχίζει: «Σπεύδομεν να ανακαλέσωμεν την εν λόγω συστατικήν επιστολήν μας». Όλα αυτά δεν είναι θεωρητικά. Είναι η ζωή, είναι η πραγματικότητα μέσα στην οποία θα πρέπει να λειτουργήσει η εκκλησιαστική εκπαίδευση.

Απ' όσο ξέρω –και τελειώνω με αυτό- στη λειτουργία ο λειτουργικός χρόνος υποδηλώνει το διαρκές παρόν. Πολύ φοβούμαι ότι η Κυβέρνηση με τέτοιου τύπου νομοσχέδια, βιαστικά και –πέραν του αντισυνταγματικού- πρόχειρα συντεταγμένα, υποδηλώνει τη διάθεσή της, χωρίς ίσως να το θέλει και να το καταλαβαίνει, να καταδικάσει την Εκκλησία σε ένα διαρκές παρελθόν.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Ο κ. Κωνσταντάρης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Καλή χρονιά.

Πολύ μεγάλο κακό με αυτό το νομοσχέδιο, ένα καλό, απαραίτητο και απλό νομοσχέδιο που θα βελτιώσει κατά πολύ την κατάσταση στον κλήρο, κάτι που δεν ακούσαμε. Ακούσαμε για συνομοσίες, ιερές εξετάσεις, Μουτζαχεντίν, Μεσαίωνα, Σαβονάρδολα, Παπικό κράτος, σκοταδισμό.

Ευτυχώς οφείλω να ομολογήσω ότι άκουσα προηγουμένων την κ. Ράπτη, η οποία επίσης είπε για στρατούς, αλλά παρ' όλα ταύτα έκανε ανάλυση του νομοσχεδίου όπως και κάποιες προτάσεις. Μπορεί να διαφωνούμε, αλλά οι προτάσεις έγιναν όπως επίσης και η ανάλυση.

Για μια ακόμη φορά μία νομοθετική πρωτοβουλία που αναλαμβάνει η Κυβέρνηση, συγκεκριμένα για την αναβάθμιση του κλήρου αντιμετωπίζεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάπως περίεργα, κάπως παράξενα. Δεν καταλαβαίνω γιατί υπάρχει αυτή η αντίθεση, η οξύτατη αντιπαράθεση. Τελικά, όπως διαπιστώσαμε, υπάρχουν πολύ λίγοι ομιλητές.

Το νομοσχέδιο αντιμετωπίζεται με ακραίους χαρακτηρισμούς, που σαφώς έρχονται σε αντίθεση με το σεβασμό που τρέφουν οι Έλληνες για την Εκκλησία και τη μεγάλη πλειοψηφία των ιερέων. Εδώ στη Βουλή αναζητούμε ακόμα το περίφημο υπόμνημα, το οποίο υποτίθεται ότι εστάλη. Αντίδραση για την αντίδραση λέω εγώ. Φυσιολογικό είναι.

Αναρωτιέμαι πάντως: Μπορούν να υπάρχουν και αντιρρήσεις και συγκεκριμένες προτάσεις και βελτιώσεις, αλλά θα ήθελα να καταλάβω γιατί να μην έχει η Εκκλησία τη δυνατότητα να εκπαιδεύει καλύτερα τους ιερείς, οι οποίοι τόσο πολύ λείπουν από τα χωριά μας; Είναι ένα απλό ερώτημα.

Δεν είναι δικαίωμα του κάθε ορθόδοξου Έλληνα να έχει τη δυνατότητα να απευθύνεται σε καταρτισμένους και εκπαιδευμένους κληρικούς; Θα πρέπει να είναι οι ιερείς μας μόνιμα καταδικασμένοι σε ημιμάθεια και περιορισμένη μόρφωση, όπως δυστυχώς συμβαίνει και σήμερα σε πάρα πολλά χωριά;

Μήπως δεν γνωρίζουμε ότι σε πάρα πολλά από τα χωριά μας, κυρίως στα απομονωμένα που έχουν και τη μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης, δεν υπάρχουν ιερείς για να καλύψουν τις ανάγκες των όσων κατοικούν παραμένουν σε αυτά; Δεν ξέρουμε ότι υπάρχουν ιερείς που λειτουργούν σε δύο, τρία και τέσσερα χωριά και που είναι υποχρεωμένοι για να προλάβουν να κάνουν και την Ανάσταση ακόμα, να κάνουν αγώνα δρόμου για να προλάβουν; Δεν προλαβαίνουν βεβαίως, γι' αυτό έχουμε και Ανάσταση «διαφορετικών ταχυτήτων».

Άκουσα για κράτος γαλαντόμο προς την Εκκλησία. Μα, για την Εκκλησία γίνονται όλα αυτά ή μήπως γίνονται για την ουσία και για τους λειτουργούς της; Οι Ιερατικές Σχολές θα συμβάλουν, ώστε να λυθεί το πρόβλημα της έλλειψης ιερέων, όχι για να κάνουν το χατίρι κάποιων. Και ας μη γυρνάμε το κεφάλι μας από την άλλη πλευρά. Ελάχιστοι από τους αποφοίτους των Θεολογικών Σχολών επιλέγουν να χειροτονηθούν. Το ξέρουμε αυτό το πράγμα. Αυτοί που σπουδάζουν να γίνουν παπάδες εν ολίγοις δε γίνονται παπάδες.

Γιατί δεν αναφέρεται, άραγε, ότι ο νόμος αυτός συμβάλλει στη μορφωτική άνοδο των λειτουργών της εκκλησίας και στο ότι καθιερώνει τη δια βίου μάθηση των ιερέων με την ίδρυση Σχολής Εκκλησιαστικής Διακονίας; Η αναβάθμιση των Ιερατικών Σχολών σε Ανώτατα Ιδρύματα βοηθάει στην άνοδο του μορφωτικού επιπέδου τόσο των απλών ιερέων, όσο και των λαϊκών που υπηρετούν σε διάφορες υπηρεσίες της εκκλησίας. Άλλωστε στην προοπτική αυτή δεν αντιτίθενται ούτε οι υπάρχουσες Θεολογικές Σχολές.

Επιπλέον, να τονιστεί ότι σε πάρα πολλές ευρωπαϊκές και άλλες χώρες οι σχολές αυτές λειτουργούν εδώ και αιώνες και όχι με την επίβλεψη του κράτους, αλλά υπό την άμεση επίβλεψη της εκκλησίας, η οποία και τις χρηματοδοτεί. Ξέρω πως οι Θεολογικές Σχολές υποστηρίζουν ότι οι απόφοιτοι των Ακαδημιών θα αποκτήσουν δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση εις βάρος των δικών τους αποφοίτων. Όμως, αυτό είναι το αντικείμενο; Άσε, που κάτι τέτοιο δε νομίζω ότι ισχύει, αφού ρητώς ορίζεται πως οι απόφοιτοι των Ακαδημιών δεν θα έχουν δικαίωμα να διδάξουν στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το

μόνο επαγγελματικό τους δικαίωμα που τους αναγνωρίζεται είναι η απασχόλησή τους σε υπηρεσίες της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος. Ούτε βέβαια οι ενστάσεις των Θεολογικών Σχολών περί επικάλυψης διδακτικών αντικειμένων έχουν βάση, αφού τα αντικείμενα που προβλέπονται να διδάσκονται στις Ιερατικές Ακαδημίες δεν υπάρχουν στα προγράμματα σπουδών των Θεολογικών Σχολών ή άλλων Ανωτάτων Ιδρυμάτων της χώρας. Τη χρηματοδότηση λειτουργίας αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου ο κρατικός προϋπολογισμός, κάτι που συμβαίνει και με τα άλλα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας.

Αφού το κράτος, λοιπόν, θα είναι ο αποκλειστικός χρηματοδότης των Ακαδημιών, θα έχει και τον πλήρη έλεγχο τους. Τότε, λοιπόν, πώς μιλάμε για απόπειρα της εκκλησίας να δημιουργήσει σχολές παραγωγής Μουτζαχεντίν; Δείτε τη σύνθεση του Ανωτάτου Επιστημονικού Συμβουλίου: τέσσερα μέλη διορισμένα από τον Υπουργό, δύο από τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο και ένα από την Εκκλησία της Κρήτης. Για ποιους Μουτζαχεντίν μιλάμε; Ποιος θα τους διορίσει;

Τέλος, όσον αφορά τη χορήγηση βεβαίωσης από τον οικείο Μητροπολίτη για τους υποψήφιους σπουδαστές, δεν είναι κάτι καινούριο, αφού αυτή η βεβαίωση χορηγείται και τώρα για τους σπουδαστές των υφισταμένων Ιερατικών Σχολών.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με την κατάθεση για μια ακόμη φορά της απορίας μου για την άγονη στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με φωνές, χωρίς επιχειρήματα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Νομιμοποιείτε τον Αρχιεπίσκοπο να παρεμβαίνει στα του κράτους, άκουσα. Εγώ δεν έχω αυτήν την αίσθηση, ούτε να νομιμοποιήσει κανένας τον Αρχιεπίσκοπο μπορεί ή θέλει –νόμιμος είναι ο άνθρωπος– ούτε εγώ προσωπικώς θα ήθελα να εξομολογήσω κανέναν, όπως είπε ο κ. Κουτσούκος εχθές. Αλήθεια με φαντάζεστε στο Βήμα της Βουλής να εξομολογώ τον κ. Κουτσούκο! Υπερβολές, λοιπόν και ακρότητες. Αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση θεωρώ. Και το πιο ωραίο που άκουσα είναι ότι η Κυβέρνηση αντάλλαξε το νομοσχέδιο με ψήφους από τη «Δεξιάν του Κυρίου».

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και πάλι καλή χρονιά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Κωνσταντάρα.

Η συνάδελφος κ. Κόλλια – Τσαρουχά έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Καλή Χρονιά και από εμένα, κύριε Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εύχομαι ο Θεός να μας φωτίζει και σ' αυτήν τη χρονιά να ποιούμε έργα καλά και να νομοθετούμε για το καλό των Ελλήνων.

Από το 1985 είχε διαπιστωθεί η ανάγκη κατάρτισης ενός νέου θεσμικού πλαισίου που θα διέπει τα θέματα της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης στο σύνολό της. Η ανάγκη αναθεώρησης του ισχύοντος νομικού πλαισίου για την εκκλησιαστική εκπαίδευση είναι καταφανής, μία εκκλησιαστική εκπαίδευση που έχει μακρά παράδοση στην ιστορία του έθνους μας και αποτέλεσε αναπόσπαστο κομμάτι της γενικότερης εκπαιδευτικής μας εξέλιξης.

Ουσιαστικά η σύγχρονη εκκλησιαστική εκπαίδευση ξεκίνησε με την ίδρυση των εκκλησιαστικών σχολών, μεταξύ των οποίων εξέχουσα θέση είχε και η Ριζάρειος Σχολή που άρχισε τη λειτουργία της το 1844. Το 1911 ιδρύεται το πρώτο ιεροδιδασκαλείο με το νόμο 1432/18, «περί οργανισμού Ριζαρείου εκκλησιαστικής σχολής και ιερατικού φροντιστηρίου». Η Ριζάρειος για μια δεκαετία λειτουργεί ως ιεροδιδασκαλείο του οποίου οι απόφοιτοι που επιθυμούσαν να ιερωθούν μπορούσαν να παρακολουθήσουν το ιερατικό φροντιστήριο. Στη συνέχεια με τη μεταρρύθμιση του 1929 μετατρέπονται όλα τα ιεροδιδασκαλεία του κράτους σε καθαρά ιερατικές σχολές. Με το νόμο 542/1931 ορίζεται ότι όλες οι ιερατικές σχολές θα είναι πενταετείς.

Στα έτη 1936-1938 που ακολούθησαν συναντούμε εξατάξιες εκκλησιαστικές σχολές και με τον αναγκαστικό νόμο 887/1937 ανασυστήνονται τα ιεροδιδασκαλεία. Ακολουθεί ο νόμος 540/1945 με τον οποίο οι εκκλησιαστικές σχολές γίνονται επτατάξιες και στην συνέχεια με διάταγμα του 1958 μετατρέπονται σε εξατάξιες.

Ο νόμος 1566/1985 έθεσε τέλος στην παράδοση που ήθελε

τις εκκλησιαστικές σχολές να συνδυάζουν την εκπαίδευση ιερέων και διδασκάλων και από το ακαδημαϊκό έτος 1989-1990 οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες Θεσσαλονίκης και της Ιεράς Μονής Βελλάς ξεκίνησαν τη λειτουργία τους ως Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές.

Αποτελεί, λοιπόν, κοινή διαπίστωση και αναγνώριση ότι μια νέα μεταρρύθμιση στην εκκλησιαστική εκπαίδευση είναι αναγκαία για την προσαρμογή στις σύγχρονες εξελίξεις της εκπαίδευσης αλλά και της κοινωνίας μας γενικότερα. Εξάλλου το νομικό πλαίσιο των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, πανεπιστημιακής και τεχνολογικής αλλά και της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής μας, είχε καταστήσει επιβεβλημένη μια νέα προσέγγιση για τις σχολικές μονάδες της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, ιδίως των Ανώτερων Εκκλησιαστικών Σχολών, για τις οποίες είχε προβλεφθεί με το άρθρο 62 του νόμου 1946/1991 η έκδοση ειδικού νόμου που θα ρύθμιζε το πλαίσιο λειτουργίας τους, αλλά αυτό δεν έγινε μέχρι σήμερα.

Παρά την εκφρασθείσα, λοιπόν, πολιτική βούληση και αναγκαιότητα, οι προηγούμενες κυβερνήσεις δεν προέταξαν τη θέση ευθύνης και ανάγκης υλοποίησης των νέων μεταρρυθμίσεων και απέφυγαν να προωθήσουν το νόμο. Αποτέλεσμα, ένα μείζον θέμα της εκπαίδευσής μας να παραμένει μέχρι σήμερα σε εκκρεμότητα και να χρησιμοποιείται κάποιες φορές ως προέξοχο συναλλαγής και κάποιες άλλες ως μέσο άσκησης πίεσης στις σχέσεις με την Ιεραρχία της Εκκλησίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την παράταξή μας, για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας οι αλλαγές που προτείνονται στο σχέδιο νόμου για την δομή και την λειτουργία της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, είναι μια θέση ευθύνης της παράταξής μας για τον εκσυγχρονισμό και την μεταρρύθμιση της παιδείας στη χώρα μας.

Με γνώμονα λοιπόν αυτό, για να είμαστε χρήσιμοι στον τόπο, συζητούμε και ψηφίζουμε σήμερα το παρόν σχέδιο νόμου για την εκκλησιαστική εκπαίδευση.

Βασικές καινοτομίες είναι:

Πρώτον, η αναβάθμιση των Ανώτερων Εκκλησιαστικών Σχολών σε παραγωγικές ανώτατες εκκλησιαστικές ακαδημίες που θα παράγουν στελέχη για την Ορθόδοξη Εκκλησία στην Ελλάδα κατά τα πρότυπα των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Θα μου επιτρέψετε να κάνω μια παρατήρηση στις αιτιάσεις των συναδέλφων που ακούστηκαν προηγουμένως της μείζονος και όχι μόνο αντιπολίτευσης. Η Ορθόδοξη οπωσδήποτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η ορθόδοξη πίστη δεν διδάσκονται, όμως η εκπαίδευση κάποιων ανθρώπων που θα ήθελαν να ιερωθούν, να πάρουν το σχήμα της ιερωσύνης, στις σύγχρονες αντιλήψεις και με τις σύγχρονες ανάγκες και της ελληνικής κοινωνίας, νομίζω ότι είναι αναγκαία.

Η δεύτερη από τις βασικές καινοτομίες που προτείνουμε με το παρόν σχέδιο νόμου είναι η ουσιαστική μετεξέλιξη των μέσων εκκλησιαστικών φροντιστηρίων σε ιερατικές σχολές δεύτερης ευκαιρίας.

Τρίτη καινοτομία είναι η κατάργηση της τέταρτης τάξης των ενιαίων εκκλησιαστικών λυκείων και η ίδρυση εκκλησιαστικών ισοτιπούμενων επαγγελματικής κατάρτισης.

Τέταρτη καινοτομία είναι η ίδρυση Σχολής Εκκλησιαστικής Διακονίας και η λειτουργία οικοτροφείων όλων των σχολικών μονάδων με την ευθύνη της εκκλησίας.

Το κυρίαρχο στοιχείο όμως είναι ότι το Υπουργείο Παιδείας ασκεί την εποπτεία και τον έλεγχο νομιμότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης με συγκεκριμένη δέσμευση της Υπουργού να συζητήσουμε όταν θα έρθει η ώρα στην Μόνιμη Διαρκή Επιτροπή των Μορφωτικών Υποθέσεων.

Ο χαρακτήρας της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης είναι δημόσιος.

Βέβαια την πνευματική ευθύνη την έχει οπωσδήποτε η Ορθόδοξη Εκκλησία.

Σημαντική καινοτομία είναι η μη δημιουργία Τμημάτων σε κάθε Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία, αλλά η ίδρυση και λειτουργία «Προγραμμάτων» με χωριστό αριθμό εισακτέων και με ξεχωριστό πρόγραμμα σπουδών, που οδηγεί όμως σε ενιαίο πτυχίο.

Τι γίνεται με τις υφιστάμενες Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές; Υιοθετήσαμε την πιο επιφυλακτική θεσμικά και νομοτεχνικά επιλογή της μη αλλαγής της νομικής φύσης, καθώς έτσι θα υπάρχει πάντα η δυνατότητα άσκησης αποτελεσματικότερης εποπτείας, συγκεκριμένα σ' αυτό το ιδιαίτερα ευαίσθητο σύστημα της εκπαίδευσης. Έτσι συνιστάται ανώτατο συλλογικό όργανο με την ονομασία Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο σε κεντρικό-στρατηγικό επίπεδο θα κατευθύνει και θα καθοδηγεί τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ώστε ως παραγωγικές σχολές της Εκκλησίας να εφαρμόζουν ενιαίους και ομοιόμορφους κανόνες οργάνωσης για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σε ό,τι αφορά τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν με τις ισχύουσες διατάξεις και με εναρμόνιση της εν γένει λειτουργίας τους με αυτή της δημόσιας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι αλλαγές που προτείνουμε είναι, όπως είπαμε, ότι καταργείται η Δ' Τάξη των Ενιαίων Εκκλησιαστικών Λυκείων και προβλέπεται η δημιουργία μονοετών Εκκλησιαστικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, ρυθμίζονται τα δικαιώματα των αποφοίτων. Θεσμοθετούνται οι Ιερατικές Σχολές Δεύτερης Ευκαιρίας, οι οποίες ουσιαστικά θα αντικαταστήσουν τα ήδη λειτουργούντα Μέσα Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια.

Ως προς τους μαθητές τώρα και το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης δημιουργούνται το Εποπτικό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης και το Υπηρεσιακό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, ώστε να έχουν εποπτεία στους συγκεκριμένους αυτούς τύπους των σχολείων. Προβλέπεται ότι τα οικοτροφεία είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στόχος του παρόντος σχεδίου νόμου είναι να δώσουμε στην ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία το κατάλληλο νομοθετικό εκείνο πλαίσιο για την ανάδειξη και κατάρτιση των κληρικών και λαϊκών στελεχών της. Να αναβαθμίσουμε τις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές και να αναδειχθεί μια νέα γενιά ικανών και αξιολογών εκκλησιαστικών στελεχών μέσα από μία σύγχρονη και προσαρμοσμένη στις νέες ανάγκες της κοινωνίας μας εκκλησιαστική εκπαίδευση. Να στηρίξουμε με όλα τα μέσα μας τους κληρικούς που αγωνίζονται να μεταλαμπαδεύσουν τις αρχές, τις αξίες και τα ιδανικά του έθνους μας. Είναι, λοιπόν όλοι αυτοί παιδιά του ελληνικού λαού, είναι παιδιά του έθνους και επιτελούν ύψιστο πνευματικό λειτουργήμα που αποτελεί το βασικό συνεκτικό κρίκο της κοινωνίας μας ιδιαίτερα στις αγροτικές, ημιαστικές, νησιωτικές και απομονωμένες περιοχές της χώρας μας.

Στην όποια πολεμική που ασκείται στο παρόν σχέδιο νόμου, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, ας μην ξεχνάμε ότι σήμερα περισσότερο παρά ποτέ ο τόπος μας έχει ανάγκη απ' αυτούς τους άξιους και λαμπρούς κληρικούς, έχει ανάγκη από αξία στελέχη της Εκκλησίας που θα αντλούν αξίες και ιδανικά μέσα από μία σύγχρονη και καταξιωμένη εκκλησιαστική εκπαίδευση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Βαρβαρίγος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κατ' αρχήν να ευχηθώ «Χρόνια Πολλά» και «Καλή Χρονιά» σε όλους.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε είναι μια ακόμη συντηρητική επιλογή που μας γυρίζει πίσω. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις στο όνομα της Ορθοδοξίας επιχειρείται η δημιουργία ενός κλειστού, ελεγχόμενου συστήματος παραγωγής στελεχών της Εκκλησίας με κανόνες που παραβιάζουν το Σύνταγμα της χώρας. Είναι μια προσπάθεια τακτοποίησης λογαριασμών της κυβερνητικής πλειοψηφίας προς την ηγεσία της Εκκλησίας, είναι μια προσπάθεια που διχάζει. Και είναι μια προσπάθεια που προσπαθεί να εκμεταλλευθεί την ορθόδοξη πίστη επιπειθώντας την εναντίον όσων διαφωνούν με τον τρόπο που γίνεται. Διχάζει η προσπάθεια. Αυτό φαίνεται στις ισχυρές αντιδράσεις, στις

διαφωνίες των Θεολογικών Σχολών, στις διαφωνίες της Εκκλησίας της Κρήτης, στις διαφωνίες διακεκριμένων ιεραρχών και βεβαίως και πιστών.

Είμαστε αντίθετοι με την προσπάθεια εμπλοκής της Εκκλησίας σε πολιτικές επιδιώξεις. Μέλη της ίδιας Εκκλησίας είμαστε κι εμείς, όμως έχουμε μια άλλη, διαφορετική θεώρηση: Να αφήσουμε την Εκκλησία ήσυχη, ανεξάρτητη, να βρει το δρόμο της, να προσφέρει στην κοινωνία πολύ περισσότερα απ' όσα προσφέρει σήμερα. Ήδη, κατά τη δήλωση του κυρίου Πρωθυπουργού, έχει ξεκινήσει η διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος. Ένα από τα ζητήματα που θα τεθούν –όπως φαίνεται από τις δημόσιες δηλώσεις στελεχών της Αντιπολίτευσης αλλά και στελεχών της κυβερνητικής Πλειοψηφίας- φαίνεται ότι θα είναι και το ζήτημα διαχωρισμού Κράτους-Εκκλησίας.

Γιατί βιαστήκατε; Γιατί δεν αφήσατε να τεθεί το ζήτημα με τον πλέον έγκυρο και κορυφαίο θεσμικό τρόπο, ώστε να το αντιμετωπίσουμε ριζικά, ορθά και χωρίς παρενέργειες στην ελληνική κοινωνία;

Εν πάση περιπτώσει, με το νομοσχέδιο που φέρνεται «βαφτίζετε» τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Σχολές σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και τις εντάσσετε στην ανώτατη εκπαίδευση, όπως με σαφήνεια αναφέρετε στο άρθρο 1, παράγραφος 2 του νομοσχεδίου. Λέτε επί λέξει ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση.

Το άρθρο 3 αναφέρει ότι παρέχουν πτυχία ισότιμα με εκείνα των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης, ενώ στο άρθρο 5 με τις παραγράφους 2 και 3 παρέχεται η δυνατότητα ίδρυσης περισσότερων των ενός τμημάτων. Εδώ βέβαια τα ονομάζετε προγράμματα σπουδών για παραπλήρωση γιατί ισχυρίζεστε τελικά ότι αυτά που κάνουν δεν είναι πανεπιστήμια, είναι παραγωγικές σχολές της Εκκλησίας και ότι επομένως όλη μας η επιχειρηματολογία δεν έχει καμία σχέση.

Όμως, τα πράγματα δεν είναι έτσι. Αλλάζοντας τις λέξεις προσπαθείτε να δημιουργήσετε ένα «ερμαφρόδιτο» σύστημα που το ονομάζετε ανώτατη εκπαίδευση, αλλά βέβαια δεν του προσδιορίζετε τα χαρακτηριστικά που έχει η ανώτατη εκπαίδευση, όπως καταγράφονται και κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της χώρας.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 16, στις παραγράφους 5 και 6 του Συντάγματος προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχουν τα Ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που είναι η αυτοδιοίκηση και οι ακαδημαϊκές ελευθερίες, οι οποίες όμως δεν προκύπτουν και παραβιάζονται κατάφωρα από τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Συγκεκριμένα, τα όργανα διοίκησης, όπως είναι ο Πρόεδρος του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου, διορίζονται. Επομένως πού είναι το αυτοδιοίκητο, όπως το θέλει το Σύνταγμα; Βέβαια, ο Πρόεδρος διορίζεται από το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο που και αυτό διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας και ακόμα σαν μέλη του συμμετέχουν και άνθρωποι οι οποίοι δεν είναι ακαδημαϊκοί.

Η πρόσβαση στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 4, παραβιάζει κατάφωρα τη συνταγματική αρχή της ισότητας. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι υποψήφιοι εισάγονται με το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά επιπλέον απαιτείται προκαταρκτική εξέταση η οποία συνίσταται σε προφορική συνέντευξη η οποία δίδεται ενώπιον επιτροπής που διορίζει ο Υπουργός Παιδείας. Ακόμα, απαιτείται συστατική επιστολή του επισκόπου του τόπου κατοικίας του υποψηφίου.

Έτσι, λοιπόν, ένας υποψήφιος θα δώσει πανελλαδικές εξετάσεις και θα πάρει είκοσι για να μπει σ' ένα από τα τμήματα των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, ενώ δε θα έχει συστατική επιστολή ή συστατική επιστολή του επισκόπου δεν είναι αυτή η οποία τον προωθεί και στις προφορικές εξετάσεις, στην προφορική συνέντευξη δε θα αξιολογηθεί μ' έναν τρόπο ο οποίος θα του ανοίγει την πόρτα. Έτσι, μπορεί να μείνει έξω και να περάσουν στις Εκκλησιαστικές Ακαδημίες άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν αξιοκρατικά τα προσόντα για να μπουν σ' ένα ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Ακόμα, παραβιάζεται και κατά έναν άλλον τρόπο η συνταγ-

ματική αρχή της ισότητας, δεδομένου ότι αποκλείονται οι γυναίκες από την είσοδο στις Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και τη φοίτησή τους σ' αυτές.

Τώρα, όσον αφορά στους καθηγητές που διδάσκουν...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Θα τις βάλετε στην ιεροσύνη τις γυναίκες; Τι θα γίνει;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Κύριε Παπαθεμελή, σας παρακαλώ. Με συγχωρείτε, οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες είναι δημόσιες βαθμίδες εκπαίδευσης. Έτσι τις θέλει ο νόμος. Έχουν δικαίωμα όλοι οι Έλληνες πολίτες να μπουν και να σπουδάσουν, είτε είναι γυναίκες, είτε είναι άνδρες. Αυτό δε λέει το Σύνταγμα μας;

Με συγχωρείτε, όποιος μπει εκεί μέσα πρέπει μετά να πάει να γίνει παπάς; Δεν μπορεί να σπουδάσει; Η γνώση δεν είναι αυτόνομο αγαθό; Πώς τη θέλετε τη γνώση; Δεν παρέχεται από το κράτος;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κύριοι συνάδελφοι, μη διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, αυτές είναι οι απόψεις σας αλλά έχουμε ένα Σύνταγμα το οποίο προσβέβει αυτά τα πράγματα τα οποία είμαστε υποχρεωμένοι να σεβόμαστε όλοι.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμη το θέμα της επιλογής των καθηγητών τόσο στις ακαδημίες όσο και στα γυμνάσια και λύκεια όπου έχουμε μία συνταγματική παραβίαση πρώτου μεγέθους σε ό,τι αφορά την αρχή της ισότητας και αυτό γιατί. Θέλω να σταθώ στο θέμα αυτό για λίγο, στο θέμα δηλαδή της επιλογής των καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα εκκλησιαστικά γυμνάσια και λύκεια, όπου γίνεται από μία εννεαμελή επιτροπή στην οποία πλειοψηφία έχουν άνθρωποι της Εκκλησίας. Την επιτροπή αυτή τη διορίζει η Υπουργός Παιδείας. Στα κριτήρια επιλογής και εδώ είναι η συνέντευξη. Πέραν των άλλων τυπικών προσόντων που πρέπει να έχουν οι προσοληψη καθηγητές θα πρέπει να περάσουν και από μία συνέντευξη. Και εδώ βέβαια θα έχουμε πάλι μία επιλογή αυτών που μας αρέσουν. Με ποια κριτήρια; Με τα υποκειμενικά κριτήρια της επιτροπής η οποία βεβαίως εντάσσεται σ' ένα κλειστό σύστημα που θέλει να ελέγξει όλο το κύκλωμα παραγωγής στελεχών της Εκκλησίας.

Και θέλω να επισημάνω και κάτι άλλο ότι οι επιλεγόμενοι καθηγητές με αυτόν τον τρόπο, όχι μόνο στις μόνιμες θέσεις, αλλά και στους αναπληρωτές και στους ωρομισθίους, το χρόνο προϋπηρεσίας τους αυτόν τον κατοχυρώνουν ως χρόνο υπηρεσίας σε δημόσια σχολεία και στη συνέχεια μπορούν να εγγραφούν στην επετηρίδα του Υπουργείου Παιδείας όπου με βάση το ν. 3255 το 60% διορίζεται με εξετάσεις μέσω Α.Σ.Ε.Π. και το 40% με χρόνο προϋπηρεσίας. Όσοι, λοιπόν, έχουν την τύχη να επιλέγονται από την επιτροπή και να κάνουν χρόνο προϋπηρεσίας είτε ως αναπληρωτές είτε ως ωρομισθίοι, θα μπορούν στη συνέχεια να πηγαίνουν στο Υπουργείο Παιδείας να εγγραφούν στις επετηρίδες και να διορίζονται σε δημόσια γυμνάσια και λύκεια. Επομένως και εδώ βέβαια πάει περίπατο η αρχή της ισότητας. Κάποιοι θα δίνουν εξετάσεις και με τον αγώνα τους και τα κότσια τα δικά τους θα περνάνε και κάποιοι άλλοι με το μέσον που έχουν θα επιλέγονται, θα έχουν προϋπηρεσία και θα διορίζονται.

Είναι, λοιπόν, ένα νομοσχέδιο το οποίο φέρατε προς ψήφιση που διχάζει, που καταπατεί το Σύνταγμα, βασικές αρχές του Συντάγματος, βασικές αρχές της ισότητας και την αρχή διοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο συνάδελφος κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, παρακολουθώντας τις ομιλίες των συναδέλφων της Αντιπολίτευσης επί του νομοσχεδίου, τόσο στην επιτροπή όσο και στην Ολομέλεια, μένω έκπληκτος. Έκπληκτος για την απίστευτη σε θράσος και την έωλη σε επιχειρήματα διαστρέβλωση της αλήθειας. Και είναι υπερβολή, εδώ, μετά από σαράντα χρόνια παρουσίας μου στα ακαδημαϊκά πράγματα της

χώρας, καθηγητής πανεπιστημίου, να ακούω θεωρίες για την κατάργηση της αυτοτέλει των πανεπιστημίων και του αυτοδιοίκητου και για παρεμβάσεις και για συντάγματα. Δεν ζω σε άλλον κόσμο, σαράντα χρόνια κάνω αυτή τη δουλειά και ξέρω πάρα πολύ καλά τι γίνεται.

Το νομοσχέδιο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, συνιστά μια γενναία και το σημαντικότερο συνολική παρέμβαση στα τεράστια και χρονίζοντα προβλήματα της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης στη χώρα μας. Συνεπώς κάθε προσπάθεια απομόνωσης ενός μέρους της παρέμβασης αυτής για δημιουργία θορύβου και εντυπώσεων είναι άδικη, ατυχής αλλά επιτρέψτε μου να πω και αφελής. Γι' αυτό αντί να αερολογούμε και να κρυβόμαστε πίσω από ανυπόστατα επιχειρήματα και προβλήματα, ας βρούμε κάποτε το πολιτικό θάρρος σ' αυτόν τον τόπο να αναγνωρίσουμε ότι με το νομοσχέδιο αυτό αντιμετωπίζεται ένα πρόβλημα υπαρκτό, ένα πρόβλημα χρόνιο, όπως άλλωστε διαπιστώνεται και από τις πάρα πολλές πρωτοβουλίες που ανελήφθησαν από το 1985 μέχρι και πρόσφατα για την επίλυση αυτού του θέματος από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., από συγκεκριμένους Υπουργούς. Και νομίζω πως αν κανείς έκανε τον κόπο να ανατρέξει στα κατατεθειμένα, στα υπαρκτά κείμενα, με τις ιδέες, με τις προτάσεις αυτών των πρωτοβουλιών θα βγάλει χρήσιμα συμπεράσματα και θα καταλήξει αβασάνιστα στο συμπέρασμα ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου είναι πολύ πιο φιλελεύθερο και πολύ πιο ρεαλιστικό απ' όλες αυτές τις προτάσεις.

Και σας ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι. Οι Υπουργοί των δικών σας κυβερνήσεων που ανέλαβαν και προώθησαν τις προηγούμενες πρωτοβουλίες ήταν πράκτορες της Εκκλησίας ή ήθελαν να αποδυναμώσουν τη θρησκευτική πίστη και την ορθοδοξία; Ήθελαν να διχάσουν όπως λέτε την Εκκλησία και το λαό, ή μάλλον όπως αφελώς ορισμένοι εξ υμών υποστηρίζετε με αφορμή το συζητούμενο σχέδιο νόμου; Τώρα, αν δεν ήθελαν ή δεν είχαν το πολιτικό θάρρος να προχωρήσουν σε αυτές τις πρωτοβουλίες αυτό είναι κάτι που τους χαρακτηρίζει.

Τα προβλήματα προσωπικά πιστεύω ότι από τη στιγμή που υπάρχουν και αναγνωρίζονται πρέπει και να αντιμετωπίζονται και αυτό επιχειρεί με το σχέδιο νόμου η σημερινή Κυβέρνηση. Είναι προς τιμήν της. Αν πάλι ορισμένοι εξ υμών πιστεύετε ότι κάπως υπάρχει η εκκλησιαστική εκπαίδευση στη χώρα γιατί αυτή η εντύπωση δημιουργείται στον απλό πολίτη που σας ακούει πείτε το καθαρά, να τελειώνουμε ώστε να αναλάβετε και τις ευθύνες σας.

Σταματήστε λοιπόν να φυγομαχείτε και να υποκρίνεσθε και να κρύβεστε πίσω από τις συνεχειακές αντιδράσεις των θεολογικών σχολών αλλά και πίσω από τις ερωτήσεις κάποιων Ευρωβουλευτών των οποίων οι απόψεις για την Εκκλησία είναι γνωστές στο πανελλήνιο.

Εμείς πιστεύουμε στη μεγάλη σημασία της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης για τους πιστούς μας, για την Ορθοδοξία και με το συζητούμενο σχέδιο νόμου την αναβαθμίζουμε. Έτσι αναθεωρείται στο σύνολό της η εκκλησιαστική εκπαίδευση και το ισχύον νομικό πλαίσιο που αφορά στη δομή και τη λειτουργία των σχολικών μονάδων της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Αυτό το αποσιωπάτε, ενώ ρυθμίζονται πάρα πολλά επί μέρους ζητήματα με στόχο την εναρμόνιση της λειτουργίας αυτών των σχολικών μονάδων με τις αντίστοιχες δημόσιας εκπαίδευσης. Η εναρμόνιση αυτή είτε μας αρέσει είτε όχι μέχρι σήμερα δεν υπήρχε. Κακώς. Αυτό, είχε σαν συνέπεια την πλημμελή λειτουργία και την απαξίωση αυτών των σχολικών μονάδων και συνολικά της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης.

Οι προβλεπόμενοι εφεξής φορείς με την προτεινόμενη δομή στην εκκλησιαστική εκπαίδευση θα είναι τα εκκλησιαστικά γυμνάσια, υπήρχαν. Θα είναι τα ενιαία εκκλησιαστικά λύκεια, των οποίων οι σπουδές θα είναι τριετείς ενώ σήμερα είναι τετραετείς. Από το 1991 θα έπρεπε ο τέταρτος επιπλέον χρόνος να καταργηθεί και να αποκτήσουν άλλα χαρακτηριστικά. Κανένας δεν ενδιαφέρθηκε γι' αυτό και βεβαίως αποσιωπάται ότι οι απόφοιτοι αυτών των ενιαίων εκκλησιαστικών λυκείων θα έχουν τα ίδια δικαιώματα με αυτά που έχουν οι απόφοιτοι και των γενικών λυκείων.

Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό γεγονός και εξυπηρετεί ιδι-

αίτερα τους μαθητές που φοιτούν ή θα φοιτούν σε αυτά τα εκκλησιαστικά λύκεια στα οποία δεν πήγαιναν σήμερα στο βαθμό που εκ των πραγμάτων απαιτούνταν.

Επίσης, τα ιερατικά σχολεία δεύτερης ευκαιρίας. Σε μια εποχή όπου και στον τομέα αυτόν ο αναφαθητισμός ο οργανικός και ο λειτουργικός είναι πάρα πολύ αυξημένος. Ακόμα τα εκκλησιαστικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης και αυτά προφανώς σε συνεργασία με τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Δεν είναι ήσσονος σημασίας αυτές οι παρεμβάσεις. Γιατί δεν αναφέρεσθε σε αυτά;

Τέλος, οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες στις οποίες μετεξελίσσονται οι υφιστάμενες τέσσερις ανώτερες εκκλησιαστικές σχολές της χώρας. Οι φορείς αυτοί χαρακτηρίζονται ως παραγωγικές σχολές της Ορθοδοξίας, καθώς οι απόφοιτοί τους θα απορροφώνται από την Ορθόδοξη Εκκλησία, που θα έχει την πνευματική ευθύνη για τη λειτουργία, ενώ την ευθύνη του ελέγχου και της εποπτείας θα την έχει το ίδιο το κράτος.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το θέμα της μετεξέλιξης αυτών των ανώτερων εκκλησιαστικών σχολών σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες. Αυτές οι ακαδημίες το έχουμε πει χιλιάδες φορές και δεν θέλετε να το αντιληφθείτε, θα λειτουργούν όπως και οι στρατιωτικές σχολές. Σε καμία περίπτωση δεν θα είναι πανεπιστήμια. Βέβαια, αν το είχατε αντιληφθεί, δεν θα λέγατε όσα είπατε για την κατάργηση της αυτοτέλει των πανεπιστημίων και όλα όσα υποστηρίζατε αυτόν τον καιρό. Τώρα, αν σας ενοχλεί η λέξη ανώτατες θα ήθελα να σας ρωτήσω δεν σας ενοχλούσε όταν πριν λίγα χρόνια ανωτατοποιούσατε διαπιστωτικά τα Τ.Ε.Ι.; Τότε ο σκοπός άγιαζε τα μέσα;

Σας είχαμε πει την άποψή μας, σας είχαμε πει τι χρειάζεται για να προχωρήσουμε όλοι μαζί προς την κατεύθυνση αυτή. Οι σπουδαστές αυτών των ανώτερων εκκλησιαστικών σχολών θα εισάγονται μέσω του συστήματος των πανελληνίων εξετάσεων. Το διδακτικό προσωπικό που θα προσλαμβάνεται προβλέπεται να έχει συγκεκριμένα ακαδημαϊκά προσόντα, ανάλογα εκείνων που ισχύουν για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τα Τ.Ε.Ι.. Τα εκλεκτορικά σώματα θα συγκροτούνται στην πλειοψηφία τους από καθηγητές των θεολογικών σχολών –αυτή είναι η αλήθεια- ενώ οι απόφοιτοί τους θα έχουν συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα. Δεν θα μπορούν να γίνουν τίποτε περισσότερο παρά μόνο κληρικοί, κληρικοί με αυξημένα προσόντα, γιατί τέτοιοι κληρικοί λείπουν σήμερα από την Εκκλησία μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα να σας ενημερώσω –το είχα πει στην επιτροπή και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας για μισό λεπτό- ότι σήμερα παρατηρείται το εξής τραγικό φαινόμενο. Στους περισσότερους και κυρίως στους ακριτικούς νομούς της χώρας τα ποσοστά των κληρικών α' κατηγορίας –και α' κατηγορίας κληρικοί είναι αυτοί που είναι πτυχιούχοι των θεολογικών σχολών και των ανώτερων εκκλησιαστικών σχολών- δεν ξεπερνούν το 10%.

Κατά περιεργο τρόπο –αυτά ο κ. Παπαθεμελής τα ξέρει, είναι βέβαιο- στα μεγάλα αστικά κέντρα τα ποσοστά αυτά ξεπερνούν ακόμη το 90% και αγγίζουν μέχρι και το 100%. Εμπόδιζε κανείς κάποιον πτυχιούχο της θεολογικής σχολής που ήθελε να γίνει κληρικός να πάει σε μια απ' αυτές τις περιοχές, σε κάποιον από τους ακριτικούς νομούς, σε κάποιον από τα ξεχασμένα χωριά, τα οποία σίγουρα χρειάζονται καλούς και μορφωμένους ιερείς; Εκτός αν διαφωνούμε και σε αυτό.

Σε αυτά τα πολύ σημαντικά –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- ερωτήματα απαντά το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου και προσωπικά ελκρινά απορώ με την Αντιπολίτευση και κυρίως με την Αξιωματική Αντιπολίτευση η οποία γνωρίζει πάρα πολύ καλά, όπως σας είπα προηγουμένως, ότι οι δικές της απόψεις που είναι κατατεθειμένες και τις έχουμε διαβάσει ήταν λιγότερο φιλελεύθερες από το συζητούμενο σχέδιο νόμου, το οποίο αποτελεί προϊόν ευρείας διαβούλευσης. Αν δεν έγιναν όλα τα χατίρια και δεν εισακούστηκαν όλες οι προτάσεις των θεολογικών σχολών, οι οποίες ξεκινώντας από μια συνεχειακή αντίληψη διαφώνησαν από την πρώτη στιγμή, τότε δικαίωμά σας.

Το νομοσχέδιο αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και όπως

αντιλαμβάνεστε το υπερψηφίζω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Μπούγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το διαχρονικό πλέον ζήτημα των σχέσεων Κράτους και Εκκλησίας, ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπίζεται κάθε φορά με νηφαλιότητα και υπό το πρίσμα των πολιτιολογικών, ιστορικών και εκκλησιολογικών προϋποθέσεων που έχουν διαμορφωθεί στην ελληνική κοινωνία, όταν αποκτά –όπως δυστυχώς συμβαίνει στις μέρες μας– πολιτικό και ιδίως ειδησεογραφικό ενδιαφέρον, οδηγεί, δυστυχώς, σε οξύτητες και σε προσεγγίσεις οι οποίες δε διακρίνονται για την ψυχραιμία τους. Όταν αυτό συμβαίνει για το μείζον θέμα, είναι αναμενόμενο να συμβαίνει και με τις επιμέρους εκφάνσεις του, όπως είναι η δομή και η λειτουργία της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, που αποτελεί το αντικείμενο των ρυθμίσεων του συζητούμενου σχεδίου νόμου.

Πριν αναφερθώ στο συζητούμενο νομοσχέδιο, επιτρέψτε μου να κάνω δυο επισημάνσεις για δυο διατάξεις, οι οποίες θεωρώ ότι μπορούν να αποτελέσουν ερμηνευτικό εργαλείο για την κατανόηση των επιμέρους ρυθμίσεων του νομοσχεδίου.

Πρώτα θα αναφερθώ στη διάταξη του άρθρου 16 του Συντάγματος η οποία, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό και αρμονία τόσο με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όσο και με την Οικουμενική Διακήρυξη, επιβάλλει την υποχρέωση της πολιτείας για παροχή όχι γενικά και αόριστα παιδείας, αλλά παιδείας τέτοιας που έχει ως σκοπό την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλαση ελεύθερων και υπεύθυνων πολιτών.

Επιπλέον, το άρθρο 14 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, που εγκρίθηκε στη Νίκαια το 2001, ορίζει ότι η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με σεβασμό των δημοκρατικών αρχών, καθώς και το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους, γίνονται σεβαστά σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο σχέδιο νόμου αποτελεί την κατάληξη μιας μακράς διαμόρφωσης ενός θεσμικού πλαισίου της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, το οποίο ανταποκρίνεται στην ανάγκη προσέλκυσης, κατάρτισης και ανάδειξης, κληρικών και λοιπών στελεχών της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Είναι γεγονός ότι ένας, ίσως ο βασικότερος λόγος, για τον οποίο η Εκκλησία δε δύναται σήμερα να ανταποκριθεί επαρκώς στο σύγχρονο κοινωνικό της ρόλο, είναι το μη ικανοποιητικό μορφωτικό επίπεδο των λαϊκών και κληρικών στελεχών της, το ένα τρίτο των οποίων μόνο έχει λάβει ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση.

Η με το νομοσχέδιο μετατροπή των τεσσάρων ανώτερων εκκλησιαστικών σχολών σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες συνιστά, επομένως, κίνηση επιβεβλημένη για την αναβάθμιση των παρεχόμενων σπουδών, όταν μάλιστα θεωρούνται ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ήδη από το 1989, οι παιδαγωγικές σχολές, προς τις οποίες κατά το παρελθόν εξομοιώνονταν οι Εκκλησιαστικές σχολές, από το 2001 τα Τ.Ε.Ι. και από το 2003 οι παραγωγικές σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων.

Επομένως θα ήταν εκτός λογικής και εκτός πραγματικότητας η άρνηση εκ μέρους της Πολιτείας να χαρακτηρίσει ως ανώτατη την εκπαίδευση που παρέχεται στις Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, οι οποίες αποτελούν παραγωγικές σχολές της Ορθόδοξης Εκκλησίας, κατ' εύλογη αντιστοιχία προς τα ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Με την ακαδημαϊκή αναβάθμιση των παραγωγικών σχολών της ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, χορηγούνται πτυχία ισότιμα με εκείνα των Ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και παρέχεται εκπαίδευση ανωτάτου επιπέδου από προσωπικό με προσόντα αντίστοιχα με αυτά του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι..

Ωστόσο, αποσαφηνίζεται πλήρως στο νομοσχέδιο ότι οι Ανώ-

τατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες δεν συνιστούν πανεπιστήμια, δεν δύνανται να οργανώνουν αυτοτελώς μεταπτυχιακά προγράμματα ή να απονέμουν μεταπτυχιακούς τίτλους και δεν χαρακτηρίζονται από το αυτοδιοίκητο. Δε διαθέτουν τμήματα, αλλά προγράμματα, έκαστο των οποίων οδηγεί σε ενιαίο πτυχίο, για το οποίο μπορεί να καθορίζονται ειδικεύσεις, ενώ για κάθε πρόγραμμα ορίζεται ξεχωριστός αριθμός εισακτέων.

Με τη σαφή και προσεκτική διατύπωση του νομοσχεδίου, δεν προκαλείται σύγχυση ή παρανόηση σε σχέση με τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων, τα οποία λαμβάνουν υπόσταση και αναγνωρίζονται μόνο εντός της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Τα προγράμματα σπουδών που πρόκειται να δημιουργηθούν δεν ταυτίζονται με τα επιστημονικά και τεχνολογικά αντικείμενα και τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των Τ.Ε.Ι..

Συμπερασματικά, θα μπορούσε να λεχθεί ότι το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, δίχως να έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος, δίνει στην Εκκλησία τη δυνατότητα στελέχωσης της με υψηλό μορφωτικό επίπεδο λαϊκών και κληρικών που επιθυμούν να υπηρετήσουν στις τάξεις της, δίχως να θίγονται τα επαγγελματικά δικαιώματα άλλων επιστημόνων και ιδιαίτερα των αποφοίτων των Θεολογικών Σχολών.

Δεν πρέπει να αγνοείτε εξάλλου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το 70% των αποφοίτων των Θεολογικών Σχολών διορίζεται στο δημόσιο και από το υπόλοιπο 30% των αποφοίτων, μόνο το 3% επιλέγει να σταδιοδρομήσει στην ορθόδοξη Εκκλησία.

Εν όψει, λοιπόν, αυτής της απροθυμίας –αλλά και της γενικότερης απροθυμίας, όχι μόνο των Θεολόγων– να ενταχθούν οι νέοι στους κόλπους της Εκκλησίας, αντί να αναλωνόμαστε σε κριτική η οποία δεν έχει ειλικρινά κανένα πρακτικό αντίκρυσμα, οφείλουμε να συμβάλουμε στην προσπάθεια αναβάθμισης των εκκλησιαστικών σχολών και να εφοδιάσουμε με περισσότερες γνώσεις τους φοιτητές που επιθυμούν να υπηρετήσουν την ορθόδοξη Εκκλησία.

Η ιδιότητα του ορθόδοξου χριστιανού που τίθεται ως προϋπόθεση εισαγωγής στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, η επιφύλαξη του προγράμματος ιερατικών σπουδών μόνο υπέρ αρρένων υποψηφίων, το κριτήριο της προφορικής συνέντευξης ενώπιον επιτροπής και η δυνατότητα συνεκτίμησης της συστατικής επιστολής του επισκόπου για την εισαγωγή μόνο σε πρόγραμμα ιερατικών σπουδών, είναι προϋποθέσεις κατανοητές και θα έλεγα απόλυτα συμβατές με το είδος της εκπαίδευσης, αλλά και την αποστολή των αποφοίτων των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών.

Σε ό,τι αφορά τη συστατική επιστολή του επισκόπου, για την οποία έγινε ιδιαίτερος λόγος, θα έλεγα ότι θα έχει βαρύτητα αυτή η συστατική επιστολή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόνο εάν αναφέρεται όχι γενικά και αόριστα στο ήθος του υποψηφίου, αλλά στο ότι ο υποψήφιος διαθέτει τα προσόντα που ορίζουν όχι οι κοινωνικοί, αλλά οι εκκλησιαστικοί κανόνες.

Άλλωστε, η συστατική επιστολή προσκομίζεται και σήμερα σε όλα τα εκκλησιαστικά σχολεία και προβλέπεται σε πλήθος κανονιστικών πράξεων. Θα υπενθυμίσω μόνο το προεδρικό διάταγμα του 1988 που αφορούσε στην εισαγωγή στις ανώτερες εκκλησιαστικές σχολές και έφερε την υπογραφή του τότε Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του σημερινού Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, του κ. Παπανδρέου.

Το προεδρικό αυτό διάταγμα, εκτός των άλλων, απαιτούσε «συστατικό γράμμα του οικείου Αρχιερέα, το οποίο θα μαρτυρά για το ήθος, το εκκλησιαστικό φρόνημα και την ιερατική κλίση του υποψηφίου».

Πέρα από αυτά τα οποία ανέφερα, το περιεχόμενο της συστατικής επιστολής, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος βαθμολόγησης της συνέντευξης και η συγκρότηση της επιτροπής, θα εξειδικευθούν με την έκδοση υπουργικής απόφασης. Επίσης, θέλω να τονίσω το φιλελεύθερο χαρακτήρα των ρυθμίσεων του συζητούμενου νομοσχεδίου σε ό,τι αφορά τα Ενιαία Εκκλησιαστικά Λύκεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή τελειώνει και ο χρόνος, πρέπει να πω ότι με το συζητούμενο σχέδιο νόμου, η Κυβέρνηση ρυθμίζει με ευθύνη και νηφαλιότητα τα θέματα της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, με σεβασμό, επίσης, στο θρησκευτικό συναίσθημα των πιστών, χωρίς υστεροβουλίες και μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Κάθε προσπάθεια υποβίβασης ενός τόσο ευαίσθητου ζητήματος στο επίπεδο της ανεύθυνης εντυπωσιοθηρίας και του ανέξοδου λαϊκισμού, εκθέτει αυτούς που την επιχειρούν και υποτιμά την ωριμότητα της ελληνικής κοινωνίας.

Μακριά από τέτοιες ευκαιριακές προσεγγίσεις, υπερψηφίζω το παρόν σχέδιο νόμου και με την ευκαιρία σας ζητώ, κύριε Υπουργέ, στο εγγύς μέλλον, σε συνεργασία με την Εκκλησία, να αντιμετωπίσετε και το ζήτημα της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης, οι βασικοί κανόνες της οποίας ανατρέχουν, όπως γνωρίζετε, στο έτος 1932.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Γιατί οκτώ λεπτά, κύριε Πρόεδρε; **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Γιατί οκτώ λεπτά είναι ο χρόνος.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Με την ανοχή του Προέδρου θα τα διπλασιάσουμε, κύριε Βενιζέλο. Μην ανησυχείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εσείς ειδικά μπορείτε να έχετε όσο χρόνο θέλετε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Μου έκανε ιδιαίτερη, όχι θετική αίσθηση το γεγονός ότι στη χθεσινή συνεδρίαση υψώθηκαν πολύ οι τόνοι, χρησιμοποιήθηκαν υπερθετικοί βαθμοί λέξεων και γενικά υπήρχε ένας αδικαιολόγητος εκνευρισμός για ένα θέμα, το οποίο είναι απλό, απλούστατο. Η ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος ζήτησε να αναβαθμίσει τις επαγγελματικές της σχολές, τις σχολές με τις οποίες καταρτίζει και συγκροτεί στελέχη της. Δεν είναι φυσικό και αυτονόητο αυτό το αίτημα της Εκκλησίας και δεν πρέπει να ικανοποιηθεί;

Από εκεί και πέρα, προ τριμήνου, όταν εξηγγέλθη και κατετέθη το νομοσχέδιο αυτό, πράγματι δημιουργήθηκε μία ένταση, μια κρίση η οποία έφθασε τα όρια της ρήξης ανάμεσα στις Θεολογικές Σχολές και τους εκπροσώπους τους από τη μια μεριά και την εκκλησία και τις Εκκλησιαστικές Σχολές από την άλλη.

Νομίζω ότι οι στοχαστικές προσαρμογές οι οποίες έγιναν από την Υπουργό Παιδείας στο σχέδιο του νόμου ικανοποίησαν και τη μία και την άλλη πλευρά και αυτήν τη στιγμή έχει αρθεί η αντίθεση μεταξύ Θεολογικών Σχολών και Εκκλησιαστικών Σχολών. Κατά συνέπεια, γιατί να επαναφέρετε ένα κλίμα το οποίο κάποια στιγμή απειλήθηκε να διαμορφωθεί, αλλά ρυθμίστηκε, τακτοποιήθηκε και από εκεί και πέρα δεν υφίσταται αντικείμενο;

Είναι λογικό η Εκκλησία της Ελλάδος να θέλει να συγκροτήσει τις σχολές της μ' ένα σύγχρονο τρόπο, σε μια εποχή που είναι η εποχή των γνώσεων, της διάδοσης των γνώσεων, της εκρηκτικής αύξησης των γνώσεων, να θέλει να δώσει όλες τις γνωστικές ικανότητες στα στελέχη της, τα οποία κυρίως με εργαλείο την πίστη τους και το Ευαγγέλιο, θα μπορούν να είναι χρήσιμα στην ελληνική κοινωνία.

Είδα ότι βάρυναν στην κριτική ορισμένες αναφορές του νομοσχεδίου, παραδείγματος χάριν η επιστολή του επισκόπου, η συνέντευξη και λοιπά. Δηλαδή δεν μπορώ να αντιληφθώ, γιατί αυτό ενοχλεί, όταν δεν ενοχλεί κάτι άλλο.

Στις Θεολογικές Σχολές με το ισχύον σύστημα εισαγωγής στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα εισάγονται σήμερα εκείνοι οι οποίοι έχουν δηλώσει και τη Θεολογική Σχολή και η βαθμολογία την οποία απέκτησαν κατά τις πανελλήνιες εξετάσεις τους καλύπτει.

Σας έχει τύχει αυτή η περίεργη, η εντελώς ακατανόητη και άκρως αντιφατική περίπτωση αθέου, αθεολόγητου θεολόγου; Μπαίνει ένας θεολόγος στην τάξη και λέει στους μαθητές του: «Σήμερα το πρόγραμμα προβλέπει να σας διδάξω για την ανάσταση του Λαζάρου. Πρόκειται για ένα γελοίο παραμύθι, το

οποίο δεν συμμερίζομαι και σας λέω να γελάσετε και εσείς όπως γελάω και εγώ, αλλά είμαι υποχρεωμένος από το πρόγραμμα να σας διδάξω». Φαντάζομαι ότι είναι δραματική η θέση και εκείνου του νέου ανθρώπου, ο οποίος επαγγελματικά κάνει κάτι το οποίο δεν ανταποκρίνεται στις πεποιθήσεις του, στην πίστη του, που βρίσκεται στον αντίποδα των απόψεων και των θέσεων του, αλλά και για το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας. Εάν η βεβαίωση του οικείου επισκόπου πρόκειται να προστατεύσει από ανάλογα περιστατικά, από το να έχουμε αθεολόγητους, αθέους και ανιέρους ιερείς, τότε ορθώς προβλέπεται, κύριε Υπουργέ, αυτή η ρύθμιση και ορθώς πρέπει να γίνει.

Τώρα στο πίσω μέρος του μυαλού ορισμένων συναδέλφων μας δεν είναι αυτή η ιστορία του εκκλησιαστικού νομοσχεδίου. Νομίζω ότι αντικειμενικά οποιοςδήποτε από τους επικρίνοντες, αν καθόταν λίγο πιο τίμια να δει το κείμενο, δεν θα είχε παρά μηδενικές επιμέρους αντιρρήσεις. Μερικοί έχουν στο πίσω μέρος του μυαλού τους -και το αναδύουν από μέσα τους κάθε δύο και τρεις- το περιβόητο θέμα χωρισμού Κράτους και Εκκλησίας. Έχουν βαλθεί να χωρίσουν το Κράτος από την Εκκλησία. Νομίζουν ότι έτσι θα σώσουν τον εαυτό τους, το κράτος, τις ιδεολογικές τους πεποιθήσεις. Δεν ξέρω τι θα κάνουν, αλλά θα ήθελα να δείξω σε αυτούς ότι η πνευματική επιρροή της Εκκλησίας δεν απορρέει από το νομικό καθεστώς των σχέσεών της με την πολιτεία. Αντίθετα, το νομικό καθεστώς των σχέσεών της με την Εκκλησία είναι καρπός και απαύγασμα μίας πραγματικότητας, η οποία έχει τα χαρακτηριστικά της ελληνικής ιδιωνυμίας, την οποία θα εξηγήσω ευθύς αμέσως. Υπάρχει ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το σημείο αναφοράς των ομογενών είναι η Εκκλησία. Παλαιότερα ήταν ίσως περισσότερο απ' όσο είναι σήμερα και στο μέλλον μπορεί να είναι ακόμη περισσότερο. Το ίδιο συμβαίνει γενικά με την Εκκλησία μας στις περιοχές της διασποράς. Ήμουν πρόσφατα στη Νοτιοαφρικανική Ένωση και είδα το εκπληκτικά βαρύ κύρος της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας, πως η ενόρια συγκεντρώνει χιλιάδες ανθρώπους την Κυριακή και είναι ένα ενωτικό στοιχείο.

Επίσης, θέλω να θυμίσω ότι φέτος είναι «έτος Γιώργου Θεοτοκά», καθώς συμπληρώνονται εκατό χρόνια από τη γέννηση του επιφανούς αυτού Έλληνα διανοούμενου, συγγραφέα, θεατρικού συγγραφέα, πολιτικού αναλυτή κ.λπ.. Ο Γιώργος Θεοτοκάς έχει ασχοληθεί με το θέμα της Ορθοδοξίας όχι ως θεολόγος ή ιεροκήρυξ, αλλά ως σκεπτόμενος άνθρωπος. Αποσπώ ένα κομμάτι από το πλήθος παρομοίου κύρους αποσπασμάτων που έχει στα δοκίμιά του.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Τα έχω διαβάσει και στο διάλογό σας με τον κ. Αλιβιζάτο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Καλώς επράξατε. Ελπίζω ότι σας έπεισα εγώ και όχι ο κ. Αλιβιζάτος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Έχω τα στοιχεία.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Ο Θεοτοκάς γράφει τα εξής: «Η Ορθοδοξία, όπως παρουσιάζεται στα μάτια του ελληνικού λαού, είναι θρησκεία εθνική συνυφασμένη αφεδιάλυτα με τα ήθη του και τον ομαδικό του χαρακτήρα, με το κλίμα και με το άρωμα του τόπου, με τα τοπία του, με την οικογενειακή του ζωή και με τα γυρίσματα των εποχών της χρονιάς. Η οργάνωσή της είναι δημοκρατική, η γλώσσα της θερμή, η ηθική της ανθρωπινή, ταιριασμένη με την ελληνική νοοτροπία, τα σύμβολά της οικεία και αναντικατάστατα στη λαϊκή συνείδηση. Οι μεγάλες εορτές της, ο Ευαγγελισμός, το Πάσχα, ο Δεκαπενταύγουστος, τα Χριστούγεννα, τα Δωδεκάμερα και άλλες είναι κάθε χρόνο οι μεγάλες μέρες της Ελλάδας, οι μέρες όπου το εθνικό σύνολο αισθάνεται περισσότερο από κάθε άλλη ώρα την ενότητά του, την αλληλεγγύη του, την αμοιβαία αγάπη των μελών του.

Αυτή η θαλπωρή, αυτά τα ζεστά κύματα που μεταδίδονται ακατάπαυστα σε όλη την Ελλάδα από τους ορθόδοξους ναούς και τις βυζαντινές τους ακολουθίες αποτελούν στοιχείο συστατικό εκ των ων ουκ άνευ της ελληνικής ζωής. Για τούτο και δεν μπορεί να νοηθεί στην Ελλάδα», επιλέγει ο Θεοτοκάς, «χωρισμός Εκκλησίας και Πολιτείας ούτε υπήρξε εδώ ποτέ αντικληρικό πολιτικό κίνημα όπως συνέβη αλλού».

Και μια κουβέντα του ακόμη για τους διάφορους επικριτές.

«Επικρίνουμε», λέει ο Θεοτοκάς, «συχνά την Εκκλησία, κάποτε μάλιστα με μεγάλη δριμύτητα. Αλλά την επικρίνουμε από μέσα, σαν μέλη της». Εγώ ο ίδιος έχω γράψει κείμενα τα τελευταία τριάντα χρόνια κατ' επανάληψη, τα οποία είναι επικριτικά. Αλλά κάνω αυτό που λέει ο Θεοτοκάς. Την επικρίνω από μέσα σαν μέλος της που απαιτούμε απ' αυτή να γίνει καλύτερη. Δεν την πολεμούμε σαν να είναι ένα ξένο σώμα από το οποίο ζητάμε να χωριστούμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτές τις ημέρες έχει κυκλοφορήσει στη Γαλλία ένα βιβλίο της καθηγήτριας Λαλουέτ το οποίο αναφέρεται στο χωρισμό Κράτους-Εκκλησίας στη Γαλλία. Έχει όλο το ιστορικό αυτής της υποθέσεως όπως ξεκίνησε από την επομένη της Γαλλικής Επανάστασης για να κορυφωθεί στο γνωστό νόμο του 1905 και ισχύει ως τα σήμερα και ζητάει τώρα ο Σαρκοζύ όταν θα γίνει Πρόεδρος Δημοκρατίας, αν και όταν γίνει, να τον ανατρέψει. Λέει η Λαλουέτ ότι από όλη αυτή την ιστορία βγήκε ένα πράγμα. Επεκράτησε ο σεκουλαρισμός, η εκκοσμίκευση. Και απωθήθηκε στα περιθώρια η Εκκλησία. Είς τα περιθώρια όχι της δημόσιας ζωής, εις τα περιθώρια της προσωπικής ζωής του κάθε γάλλου πολίτη. Το αποτέλεσμα είναι έκτοτε η Εκκλησία στη Γαλλία να μην μπορεί να δώσει μετά ιδανικά.

Υπάρχει ένα θεατρικό έργο του Ίψεν: Ρόσμερσχολμ. Δυο πρωταγωνιστές ο Ρόσμερ και ο Βρέντελ. Ο Ρόσμερ είναι ένας καλοστεκούμενος αστός και ολίγον φιλόanthρωπος. Ο Βρέντελ είναι ένας φουκαράς. Τον βλέπει ο Ρόσμερ και του λέει «έλα να σου δώσω ένα ζεστό δωμάτιο, ένα πιάτο φαί, να μην γυρίζεις έτσι». Και του απαντάει ο Βρέντελ «δεν θέλω απ' αυτά. Βρίσκω απ' αυτά. Θέλω ένα ιδανικό. Θέλω ένα ζευγάρι μεταχειρισμένα ιδανικά. Μπορείς να μου τα δώσεις;». Αυτό το ιδανικό αυτό το ζευγάρι «μεταχειρισμένων» ή ορθότερα διαχρονικής αξίας ιδανικών μπορεί να το δώσει μόνο η Εκκλησία.

Μην χτυπάτε την Εκκλησία, μη βαράτε την Εκκλησία. Κάνετε λάθος. Και μιλάω για την Εκκλησία. Δεν μιλάω για την ιστορική χριστιανοσύνη. Η ιστορική χριστιανοσύνη έχει κάνει μεγάλη λάθη αλλά η Εκκλησία έχει σώσει εκατομμύρια ανθρώπων ψυχών -και εξακολουθεί να σώζει- από την απελπισία, από την απόγνωση, από το μηδέν. «Η Εκκλησία», λέει ένα κορυφαίο γάλλος σύγχρονός μας Ορθόδοξος διανοητής, ο Ολιβιέ Κλεμάν, «είναι η καρδιά του κόσμου, έστω και αν ο κόσμος αγνοεί αυτή την καρδιά του».

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε και δυο λέξεις ακόμα. Ένας από τους μεγάλους αμερικανούς συγγραφείς ο Χένρυ Μίλλερ, ο οποίος στο Μεσοπόλεμο έζησε κάποια χρόνια στην Ελλάδα, έχει γράψει ως γνωστόν και τον «Κολοσσό του Μαρουσιού», αναφερόμενος στον ημέτερο Γιώργο Κασιμάπαλη ο οποίος ήταν κολοσσός και ζούσε στο Μαρούσι. Εκεί ο Μίλλερ λέει και μια πολύ μεγάλη αλήθεια για την Ελλάδα. «Το πνεύμα της Επανάστασης του '21 το διασώζουμε δυο ομάδες στην Ελλάδα, δυο είδη ανθρώπων. Η Ελληνίδα», εννοεί την Ελληνίδα μάνα, «και ο Έλληνας παπάς». Η Ελληνίδα μάνα και ο Έλληνας παπάς. Αυτοί διασώζουν το πνεύμα της αντίστασης και της ελευθερίας.

Και κάτι πρακτικό κύριε Υπουργέ. Έχω καταθέσει μια τροπολογία και θέλω να σας παρακαλέσω να την προσέξετε. Αφορά το θέμα του άρθρου με το οποίο ρυθμίζεται την έκτοτε εκλογή των πρυτάνεων για τέσσερα χρόνια. Επειδή δε θα μπορούν για δεύτερη και τρίτη φορά να εκλέγονται, προβλέπετε μια μεταβατική διάταξη για εκείνους οι οποίοι είναι ήδη πρυτάνεις. Δεν προβλέπετε όμως μεταβατική διάταξη για εκείνους οι οποίοι στη διάρκεια μιας τετραετούς πρυτανικής εκλογής μπορεί να καταληφθούν από το όριο ηλικίας. Και θα σας παρακαλούσα να προβλέψετε σ' αυτήν την περίπτωση την παράταση του ορίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Ευχοκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ταλιαδούρος.

ΣΥΝΥΡΙΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα επί των όσων ελέχθησαν από τους προηγούμενους ομιλητές, μια και ολοκληρώθηκε ο κύκλος των ομιλητών, να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις.

Η συνταγματικότητα των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου δεν

αμφισβητείται ουσιαστικά από την αρμόδια Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής. Είναι σαφές ότι δεν τίθεται θέμα παραβίασης του άρθρου 16 του Συντάγματος, γιατί οι ανώτατες εκκλησιαστικές σχολές που ιδρύονται δεν είναι Α.Ε.Ι. κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 5. Είναι ανώτατες σχολές και έχουν τα προβλεπόμενα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά που τους απονέμονται από τον κοινό και όχι τον συνταγματικό νομοθέτη. Έχει αξιοποιηθεί δηλαδή ως υπόδειγμα το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τα ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, το οποίο εδράζεται στην παροχή εκπαίδευσης ανωτάτου επιπέδου από προσωπικό με προσόντα αντίστοιχα με αυτά του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού των πανεπιστημίων.

Περιέχονται δε στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο αυστηρές προβλέψεις για τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την πρόσληψη διδακτικού προσωπικού στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ανάλογες με αυτές που ισχύουν στα πανεπιστήμια και στα Τ.Ε.Ι. με στόχο την παροχή εκπαίδευσης που οδηγεί σε πτυχίο ισότιμο με αυτά των Α.Ε.Ι. Έτσι χαρακτηρίζονται ως παραγωγικές σχολές της ορθόδοξης Εκκλησίας καθώς οι απόφοιτοί τους θα απορροφηθούν αποκλειστικά από την ορθόδοξη Εκκλησία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 4.

Θέματα όπως είναι η πρόσβαση στις ακαδημίες, η διάρκεια σπουδών, η εσωτερική διοίκησή τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των σπουδαστών ρυθμίζονται κατ' αναλογία προς τις γενικές διατάξεις περί ανώτατης εκπαίδευσης, πράγμα που διασφαλίζει την ακαδημαϊκή ελευθερία μέσα σ' αυτά τα ιδρύματα.

Ειδικότερα, επειδή αναφέρθηκε και αυτό, σε ό,τι αφορά τη διοίκηση των ανωτάτων εκκλησιαστικών σχολών, δεν πρωτοτυπούμε. Αυτή προσομοιάζει προς τη διοίκηση των ανωτάτων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι όργανο της διοίκησης του Α.Σ.Ε.Ι. για την εκπαιδευτική του λειτουργία είναι πρώτον, ο διοικητής, ο οποίος είναι εν ενεργεία αξιωματικός με το βαθμό υποστράτηγου, δεύτερον, το εκπαιδευτικό συμβούλιο το οποίο αποτελείται από μέλη του στρατεύματος, από εν ενεργεία αξιωματικούς, το ίδιο είναι και ο υποδιοικητής κ.λπ..

Άλλωστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν επιλέξαμε να ιδρύσουμε νέες σχολές ούτως ώστε να τίθεται θέμα, αλλά να αναβαθμίσουμε τις υπάρχουσες. Η Εκκλησία κάθε φορά στο παρελθόν, στο παρόν αλλά και αύριο, στο μέλλον, θα επιλέγει ποιους θέλει να κάνει ιερείς και αρχιερείς. Εμείς εκείνο που κάνουμε είναι να ανεβάσουμε το επίπεδο και την ποιότητα των σπουδών για να έχει η Εκκλησία προσωπικό υψηλού επιπέδου. Και είναι χαρακτηριστικό ότι στην Ανωτέρα Σχολή των Αθηνών υπηρετούν σήμερα μόνο δύο μόνιμοι καθηγητές, στη Σχολή των Ιωαννίνων ένας και στη Σχολή της Κρήτης τρεις.

Για χρόνια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χάνονται οι εγγεγραμμένες για πρόσληψη μονίμων καθηγητών πιστώσεις εξαιτίας της αναβολής κατάθεσης του νομοσχεδίου με αποτέλεσμα τη συνεχή υποβάθμιση της ποιότητας των σπουδών που παρέχουν αυτές οι σχολές.

Και για να καταλάβουμε για τι μεγέθη μιλάμε, όταν κάνουμε λόγο για την ανωτατοποίηση των Ανωτέρων Εκκλησιαστικών Σχολών, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι μέχρι σήμερα σ' αυτές τις ανώτερες σχολές εισάγονταν σπουδαστές με συστατική επιστολή και συνέντευξη και μέχρι σήμερα δεν φάνηκε να εντοχθεί κανένας αυτό, όπως προτείνεται με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, υπό άλλες όμως προϋποθέσεις, όπως θα σας εξηγήσω παρακάτω, χωρίς περαιτέρω οι υποψήφιοι αυτών των ανωτέρων σχολών να συμμετέχουν σε πανελλήνιες εξετάσεις. Έτσι, είχαμε το φαινόμενο μαθητές οι οποίοι δεν μπορούσαν να περάσουν σε κάποια ανώτατη σχολή να περνάνε στις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές εξεταζόμενοι στα Αρχαία Ελληνικά, στα Θρησκευτικά και στην Έκθεση και, αφού αποφοιτούσαν μετά από μία τριχρόνη εκπαίδευση, εισάγονταν σχεδόν όλοι με κατακτήτριες εξετάσεις στις Θεολογικές Σχολές. Αυτό λοιπόν το σύστημα εξορθολογίζεται, αντικειμενικοποιείται, βελτιώνεται και ανεβαίνει ποιοτικά.

Και για να διασκεδάσουμε και τον υπερβολικό, θα έλεγα, αλλά αθεμελίωτο φόβο των Θεολογικών Σχολών και για να

καταλάβουμε πάλι για τι μεγέθη μιλάμε, μόνο το 3% των πτυχιούχων των Θεολογικών Σχολών επιθυμεί να ιερωθεί. Άρα, δεν πρόκειται ουσιαστικά περί ανταγωνιστικών προς τις Θεολογικές Σχολές σχολών. Και αυτό είναι σε τελευταία ανάλυση που επιθυμεί και η Εκκλησία. Όχι σχολές ανταγωνιστικές προς τις θεολογικές αλλά ανωτάτου επιπέδου σχολές αυστηρά και μόνο για αυτούς που επιθυμούν να σπουδάσουν σε αυτές και που θα λειτουργούν σαν ένα είδος προπαρασκευής για θέματα που αφορούν όχι στην επιστημονική θεωρητικού επιπέδου σπουδή που παρέχεται από το πανεπιστήμιο και από τις Θεολογικές Σχολές, αλλά στην πρακτική εφαρμογή της Θεολογίας πάνω στις ανάγκες της καθημερινότητας, που θα είναι ανωτάτου επιπέδου και θα παρέχεται από αυτές τις σχολές. Και από εδώ απορρέει ότι δεν είναι πανεπιστήμια.

Ελέχθη ότι με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αλλοιώνεται το σύστημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Ελέχθη ότι θεσμοθετούμε δύο μέτρα και δύο σταθμά λόγω της προφορικής συνέντευξης και της συστατικής επιστολής. Θα ήθελα επ' αυτού να επισημάνω τα εξής:

Πρώτον, όπως δήλωσε και χθες η κυρία Υπουργός από τούτο το Βήμα, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις της συνέντευξης και της συστατικής επιστολής θα καθοριστούν με ακρίβεια και με σαφήνεια, θα είναι απολύτως μετρήσιμα και αντικειμενικά ύστερα μάλιστα από συζήτηση που θα γίνει στην αρμόδια Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Άρα δεν θα μπορεί κανείς να αυθαιρετεί στο θέμα αυτό. Θα είναι κριτήρια αντικειμενικά και μετρήσιμα τα οποία θα καθοριστούν με την σχετική κανονιστική πράξη.

Δεύτερον, να υπενθυμίσω ότι και κατά την εισαγωγή φοιτητών στις αστυνομικές και στις στρατιωτικές σχολές μέσω των πανελληνίων εξετάσεων οι πανελλήνιες εξετάσεις δεν αποτελούν το μοναδικό κριτήριο, αλλά συνυπολογίζονται οι επιδόσεις σε αθλήματα και σε ψυχοτεχνικά τεστ. Το ίδιο και στα Τ.Ε.Φ.Α.Α., όπου καλούνται οι υποψήφιοι να αγωνιστούν σε συγκεκριμένα αγωνίσματα. Με λίγα λόγια, πέραν των πανελληνίων εξετάσεων και αλλού υπάρχουν κριτήρια που προσοιδιάζουν και συνδέονται με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και αντικείμενο των σπουδών, όπου καλούνται οι υποψήφιοι να φοιτήσουν. Αυτό γίνεται και εδώ στις εκκλησιαστικές σχολές.

Η ακαδημαϊκή ελευθερία ελέγχθη ότι πλήττεται. Αντίθετα, διασφαλίζεται πλήρως, γιατί εφαρμόζονται κατ' αναλογία τα όσα ισχύουν στα λοιπά ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης της πατρίδας μας.

Αναφέρθηκε η κ. Ράππη προηγουμένως στα Εκκλησιαστικά Γυμνάσια. Θα ήθελα να πω ότι εδώ δίνουμε τη δυνατότητα στα παιδιά να επιλέγουν την μελλοντική τους σταδιοδρομία μέσα σε έξι και όχι μέσα σε τρία χρόνια. Και πώς αλλιώς θα ενισχύεται το μαθητικό δυναμικό των Εκκλησιαστικών Λυκείων, αν δεν υπάρχει μία φυσική πορεία του μαθητή από το γυμνάσιο στο λύκειο μέσα στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκκλησιαστικής εκπαίδευσης;

Είπε επίσης η κ. Ράππη ότι θα πρέπει να είμαστε πιο προσεκτικοί και έθεσε ως παράδειγμα το άρθρο 3 παράγραφος 3α.

Και είπε για ποιο χριστιανισμό μιλάμε, για τον ρωμαιοκαθολικό, τον προτεσταντικό κ.λπ.. Δεν είδε, φαίνεται, ότι υπάρχει ο επιθετικός προσδιορισμός «ορθόδοξη» μπροστά από τη λέξη «πίστη», που προηγείται του «χριστιανισμού».

Επίσης, να πω σε μια άλλη παρατήρηση, ότι η Εκκλησία της Κρήτης όχι μόνο δεν διεφώνησε, αλλά ο εκπρόσωπός της στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων υπήρξε θετικότερος.

Και να επισημάνω ότι σε κανένα συμβούλιο, είτε επιλογής είτε υπηρεσιακό είτε εποπτικό, την πλειοψηφία δεν την έχει η εκκλησία. Και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο στόχος μας είναι σαφής. Επιδιώκουμε να ρυθμίσουμε συστηματικά το σύνολο των θεμάτων της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, προκειμένου να παράσχει στην Ορθόδοξη Εκκλησία η πολιτεία το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο για την ανάδειξη και κατάρτιση των κληρικών και λαϊκών στελεχών της. Άλλωστε η εκπαίδευση είναι δημόσιο αγαθό, για την παροχή του οποίου η πολιτεία έχει την ευθύνη.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, λοιπόν, κινούνται και οι βασικές καινοτομίες του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, όπως είναι η αναβάθμιση των Ανωτέρων Εκκλησιαστικών Σχολών και η μετατροπή τους σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, η ουσιαστική μετεξέλιξη των μέσων εκκλησιαστικών φροντιστηρίων σε ιερατικά σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, η ίδρυση εκκλησιαστικών ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης, η ίδρυση σχολής εκκλησιαστικής διακονίας.

Θα ήθελα να αναφερθώ λίγο στο ανώτατο συλλογικό όργανο που συνιστάται με την ονομασία Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο. Γιατί είναι ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί σε κεντρικό και επιτελικό θα κατευθύνει και θα καθοδηγεί τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ώστε, ως παραγωγικές σχολές της Εκκλησίας να εφαρμόζουν ενιαίους και ομοιόμορφους κανόνες οργάνωσης για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σημαντική καινοτομία αποτελεί η θεσμοθέτηση ιερατικών σχολείων δεύτερης ευκαιρίας. Και είναι σημαντική η καινοτομία, γιατί εντάσσεται η εκκλησιαστική εκπαίδευση στο ευρύτερο σύστημα της διά βίου μάθησης. Παρέχεται η δυνατότητα σε όσους το επιθυμούν, ανεξαρτήτως ηλικίας, να αποκτήσουν γνώσεις οι οποίες θα τους δώσουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στο στελεχικό δυναμικό της Εκκλησίας. Και η Σχολή Εκκλησιαστικής Διακονίας προς αυτή την κατεύθυνση κινείται για τη δια βίου επιμόρφωση κληρικών και λαϊκών της Εκκλησίας.

Κατά συνέπεια –και κλείνω– κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό δεν αποτελεί κανενός είδους παραχώρηση σε κανένα. Επιδιώκεται, με τρόπο σαφή, συγκεκριμένο, συγκροτημένο και ολοκληρωμένο, η δημιουργία όλων εκείνων των προϋποθέσεων που απαιτούνται για μία ποιοτικότερη εκπαίδευση, που θα έχει ως αποτέλεσμα την ανάδειξη και κατάρτιση κληρικών και λαϊκών στελεχών της Εκκλησίας υψηλού μορφωτικού επιπέδου, πράγμα το οποίο, πιστεύω, επιθυμούμε όλοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κυρίες Υπουργέ.

Θα ήθελα να γνωστοποιήσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία, παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού πρώτα ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις συνοδοί-δασκαλοί από το Δημοτικό Σχολείο «Εκπαιδευτήρια Μακρυγιάννη», Κορυδαλλού Πειραιά, την πόλη που γεννήθηκε δηλαδή!

Τους καλωσορίζουμε στην Αίθουσα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ορέστης Κολοζώφ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα τελευταία χρόνια, είτε λόγω του μεταναστευτικού κύματος και της παρουσίας στη χώρα μας χιλιάδων ανθρώπων που πιστεύουν στις πιο διαφορετικές θρησκείες είτε λόγω των σκανδάλων που εμφανίστηκαν στους κόλπους της Εκκλησίας, μπήκε στην ημερήσια διάταξη και άρχισε μία συζήτηση που ακόμα βρίσκεται σε εξέλιξη, της αναγκαιότητας αναθεώρησης των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους.

Η αναθεώρηση των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους θα έδινε τη δυνατότητα να λυθούν μια σειρά από ζητήματα, μεταξύ των οποίων και τα ζητήματα που απασχολούν το σημερινό νομοσχέδιο.

Το σχέδιο που έρχεται σήμερα για συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής, βρίσκεται σε αναντιστοιχία με τα δεδομένα της σημερινής εποχής.

Μας προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι αυτή η πρόταση έρχεται από μία Κυβέρνηση πρωταγωνιστή του λεγόμενου εκσυγχρονισμού, σημαιοφόρο των αξιών και των ιδεών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου θεμελιώδης αστική αρχή είναι ο διαχωρισμός της Εκκλησίας από το Κράτος.

Το σημερινό νομοσχέδιο ενισχύει τα συντηρητικά ανακλαστικά της κοινωνίας μας και αποτελεί πρόκληση σε μια στιγμή που έχει ωριμάσει η ανάγκη αναθεώρησης των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους. Και προστίθενται νέες δεσμεύσεις του Κράτους

προς την Εκκλησία.

Αναρωτιέται κανείς γιατί το νομοσχέδιο κατατέθηκε αυτήν την εποχή.

Είναι γνωστό πως πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η αναθεώρηση του Συντάγματος, όπου ένα από τα ζητήματα που θα προωθήσει είναι και η καθιέρωση των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Με τη δυνατότητα -που δημιουργείται- ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων, με την οποία φυσικά το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας είναι αντίθετο, κάλλιστα η Εκκλησία θα μπορεί να ιδρύσει το δικό της ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Γιατί, λοιπόν, αυτή η βιασύνη εν όψει της αναθεώρησης του Συντάγματος;

Θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς πως αυτή η πρόταση είναι η απάντηση της Κυβέρνησης στη συζήτηση που άρχισε στη χώρα μας για την αναθεώρηση των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους. Θα μπορούσε κανείς ακόμα να υποθέσει, πως η Κυβέρνηση μπροστά στις επερχόμενες δημοτικές εκλογές θέλησε να συσφίξει τις σχέσεις της με την Εκκλησία, ελπίζοντας σε αντάλλαγμα να έχει τη στήριξή της στην εκλογική μάχη που επέρχεται.

Πιστεύω πως όλα αυτά συνηγορούν στο να προτείνει η Κυβέρνηση αυτό το νομοσχέδιο αυτήν τη χρονική περίοδο. Με αυτό το νομοσχέδιο εντάσσεται στην εκπαιδευτική δομή της χώρας η εκκλησιαστική εκπαίδευση, αναλαμβάνοντας το κράτος την ευθύνη για τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία της.

Για να μην υπάρχει καμία παρεξήγηση, η Εκκλησία είναι σωστό να ενδιαφέρεται για την προετοιμασία των όσων την υπηρετούν. Είναι σωστό οι ιερείς και οι αρχιερείς να έχουν μία ανώτερη μόρφωση για να είναι πιο αποτελεσματικοί στην αποστολή τους. Η προετοιμασία, όμως, η μόρφωση και η επιμόρφωση των εκκλησιαστικών λειτουργών, αποτελεί αποκλειστικά ζήτημα της ίδιας της Εκκλησίας. Η εκκλησιαστική εκπαίδευση δεν πρέπει να ανήκει στη δομή και λειτουργία της εκπαίδευσης της χώρας.

Αντί για το σημερινό νομοσχέδιο, όπου βαθαίνει η ένταξη της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, θα έπρεπε -το απαιτεί η εποχή μας- να φέρετε ένα νόμο που θα διευθετεί και θα οριοθετεί την εκκλησιαστική εκπαίδευση από την εκπαίδευση της χώρας.

Μία τέτοια προσπάθεια γίνεται και στην πρόταση νόμου που έχει καταθέσει το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας για τις σχέσεις Εκκλησίας - Κράτους.

Θα έπρεπε να προβλέπεται τα υπάρχοντα εκκλησιαστικά ιδρύματα να περιέλθουν στην ευθύνη, την εποπτεία και την οικονομική στήριξη της Εκκλησίας και να πάψουν να εντάσσονται στη δομή και τη λειτουργία της εκπαίδευσης της χώρας.

Το ίδιο το νομοσχέδιο αναγνωρίζει την ανάγκη οι σπουδαστές που θα θελήσουν να ενταχθούν στις εκκλησιαστικές σχολές να είναι πιστοί χριστιανοί ορθόδοξοι, αποκλείοντας κάθε άλλο νέο υποψήφιο μη ορθόδοξο. Όλη η γνώση που προσφέρεται αφορά τις ανάγκες της Εκκλησίας και αποκλειστικά αυτές.

Είναι επομένως λογικό αυτή η προετοιμασία των στελεχών της Εκκλησίας, που αφορά μόνο την Εκκλησία, να γίνεται αυτόνομα από την Εκκλησία, χωρίς να εμπλέκει το Κράτος και να έχει αυτήν την αποκλειστική ευθύνη της οργάνωσης και της λειτουργίας των σχολών της. Όταν, όμως, την ευθύνη και την εποπτεία των σχολών την έχει το κράτος μέσω του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, τότε το μέτρο της θετικής επιστολής του επικόπου για την εισαγωγή ενός νέου στην Ακαδημία, είναι απαράδεκτο.

Γίνεται, επομένως, φανερό πως αυτό το νομοσχέδιο δεν ενδιαφέρεται μόνο για την ιερατική προετοιμασία των στελεχών της, αλλά φιλοδοξεί να μπορέσει να βγάλει πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε άλλες ειδικότητες.

Στο σημερινό νομοσχέδιο προβλέπεται η ίδρυση τεσσάρων πανεπιστημίων. Όσοι ολοκληρώνουν το πρόγραμμα σπουδών που έχουν επιλέξει, αποκτούν πτυχίο ισότιμο με πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης. Οι κύριοι Υπουργοί επιμένουν πως αυτές οι τέσσερις ακαδημίες δεν είναι πανεπιστήμια, όμως όπως σημείωσαν και πολλοί ομιλητές πριν από εμένα, η δομή τους ή η εκλογή του προσωπικού τους και η εισαγωγή προγραμμάτων τα

προσδιορίζει ως πανεπιστήμια. Από τα προγράμματα σπουδών προκύπτει πως οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες δεν περιορίζονται μόνο στα «παπαδικά», μια έκφραση του Επισκόπου Θερμοπυλών, αλλά έχουν ένα ευρύτερο ορίζοντα και τη δυνατότητα να εισαχθούν στην πορεία και άλλα προγράμματα. Ο νόμος αυτό το προβλέπει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ.)

Οι ανησυχίες που έχουν οι Θεολογικές Σχολές είναι βάσιμες. Είναι φανερό πως δεν είναι δυνατόν να απορροφηθούν από την Εκκλησία όλοι οι πτυχιούχοι των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών. Αυτοί οι πτυχιούχοι θα διεκδικήσουν θέσεις, που η ιστορία του πτυχίου τους με ανώτατη εκπαίδευση τους δίνει το δικαίωμα, ανεξάρτητα τι λέει ο νόμος. Εάν πάνε στα δικαστήρια, θα δικαιωθούν.

Η αναγνώριση των τεσσάρων αυτών πανεπιστημίων είναι μόνο η αρχή. Όπως πάνε τα πράγματα στη χώρα μας, πολύ σύντομα θα δούμε κάθε μητρόπολη να διεκδικεί και να ιδρύει, σύμφωνα με το νόμο που ετοιμαζόμαστε να ψηφίσουμε, δικό της πανεπιστήμιο.

Διορισμός διδακτικού προσωπικού: Προβλέπεται να μπορούν να διορίζονται και υποψήφιοι που δεν διαθέτουν διδακτορικό. Πρόκειται για ένα παράθυρο, που δίνει τη δυνατότητα στην ιεραρχία να διορίζει ιερείς, οι οποίοι δεν διαθέτουν τα τυπικά προσόντα.

Η Εστία Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης που δημιουργείται για τη μέριμνα, τη σίτιση και τη διαμονή φοιτητών και μαθητών στις σχολικές μονάδες της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Την ίδια στιγμή, όμως, αυτό το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα έχει τη δυνατότητα να εκχωρεί σε τρίτους τη σίτιση και τη διαμονή των φοιτητών και των μαθητών. Είναι φυσικό πως αυτός που θα αναλάβει τη σίτιση και τη διαμονή των φοιτητών, ασφαλώς θα επιθυμεί κάποιο κέρδος απ' αυτήν τη δραστηριότητα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το σημερινό νομοσχέδιο περιπλέκει ακόμα περισσότερο τις σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας. Η ρύθμιση ορισμένων ζητημάτων δεν δικαιολογεί την παρουσία αυτού του νομοσχεδίου για έγκριση στη Βουλή. Μπορεί να ικανοποιεί ορισμένες φιλοδοξίες της ιεραρχίας της ορθόδοξης ελληνικής Εκκλησίας, όμως δεν δίνει οριστική λύση στο πρόβλημα. Φοβάμαι πως σε λίγο διάστημα θα αναγκαστούμε να ασχοληθούμε ξανά με το πρόβλημα στα πλαίσια της αναζήτησης λύσης στα ζητήματα που η εποχή μας βάζει πιεστικά, της συνολικής διευθέτησης των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους.

Όπως είναι φανερό, το κόμμα μας καταψηφίζει αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κολοζώφ.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Καστανίδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που εισηγείται η Κυβέρνηση είναι προβληματικό και ως προς την ουσία των ρυθμίσεων αλλά και ως προς τη συνταγματική τάξη. Χθες αναδείξαμε, με την ένσταση αντισυνταγματικότητας που προβάλαμε, ότι σειρά διατάξεων του συζητούμενου νομοσχεδίου περιγράφουν συγκεκριμένες διατάξεις του Συντάγματος. Σήμερα θα αναδείξουμε περισσότερο αυτές τις πλευρές και την προβληματικότητα των ρυθμίσεων που εισηγείται η Κυβέρνηση.

Η Κυβέρνηση θα όφειλε, κατά την κρίση μου, να ακούσει τις αντιδράσεις όχι μόνο των θεολογικών σχολών, αλλά και άλλων έγκυρων θεολογικών κύκλων μέσα από την Εκκλησία της Ελλάδος. Δεν το πράττει. Η πρόβλεψή μου είναι ότι σε περίπτωση προσφυγής ενδιαφερομένου στη δικαιοσύνη είναι απολύτως βέβαιον ότι η δικαιοσύνη θα κρίνει ορισμένες από τις διατάξεις που συζητούμε αντισυνταγματικές.

Άκουσα και προηγούμενως τον Υφυπουργό, τον κ. Ταλιαδούρο, να επαναλαμβάνει το σχετικό απόσπασμα από την έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, που έχει ως εξής: «Σημειώνεται» -λέει το Επιστημονικό Συμβούλιο- «ότι οι Ανώτα-

τες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, όπως και τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκκλησιαστικά Ιδρύματα, δεν αποτελούν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 5, του Συντάγματος, εφόσον δεν αυτοδιοικούνται πλήρως ούτε το διδακτικό τους προσωπικό απολαμβάνει ακαδημαϊκής ελευθερίας, κατά την έννοια του άρθρου 16». Επιμένει η Κυβέρνηση ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, που ιδρύει, δεν είναι ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Την ίδια ώρα όμως –και από κει αρχίζουν τα προβλήματα– στο άρθρο 1, παράγραφος 2, ορίζεται ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση.

Κύριε Υφυπουργέ, και εσείς και η Υπουργός διαπράττετε το ίδιο λάθος, δεν γνωρίζω αν από άγνοια ή αν από σκοπιμότητα: Επικαλείστε τις ανώτατες στρατιωτικές σχολές. Μα, οι ανώτατες στρατιωτικές σχολές δεν ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση, κατά το άρθρο 1 του ν. 3187.

Ο ν. 3187, που ρυθμίζει τα των ανωτάτων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ορίζει ρητά στο άρθρο 1: «Τα ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι ισότιμα με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της εκπαίδευσης, παρέχοντας ισότιμη εκπαίδευση και χορηγώντας ισότιμα πτυχία με αυτά». Το άρθρο 1, δηλαδή, του ν. 3187 δεν ορίζει ότι οι ανώτατες στρατιωτικές σχολές ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση, αλλά ότι είναι ισότιμες –οι σχολές αυτές– με τις πανεπιστημιακές, επειδή παρέχουν ισότιμα πτυχία. Είναι άλλο αυτό, δηλαδή είναι άλλος ο ορισμός του ν. 3187, που δεν εντάσσει τις ανώτατες στρατιωτικές σχολές στην ανώτατη εκπαίδευση και άλλος, πλήρως διαφορετικός, ο ορισμός του άρθρου 1 του νομοσχεδίου που συζητάμε, που ορίζει ρητά ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση. Ελπίζω ότι έχετε την ευχέρεια να κατανοήσετε την κολοσσιαία διαφορά, ώστε να μην ισχυρίζεστε πράγματα, τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με τα δύο νομοθετικά καθεστώτα, συγκρινόμενα μεταξύ τους.

Εάν η Κυβέρνηση όριζε στο νομοσχέδιο που εισηγείται ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες είναι ισότιμες με τις πανεπιστημιακές, επειδή παρέχουν ισότιμα πτυχία, αυτό θα ήταν εντελώς διαφορετικό και πράγματι τέτοια ρύθμιση θα ήταν όμοια με τη ρύθμιση του ν. 3187.

Κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος, κύριε Υφυπουργέ, στην ανώτατη εκπαίδευση εντάσσεται κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τελεί σε καθεστώς πλήρους αυτοδιοίκησης. Ήδη όμως το Επιστημονικό Συμβούλιο διατυπώνει την άποψη ότι δεν είναι ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, μια Εκκλησιαστική Ακαδημία, γιατί δεν έχει καθεστώς πλήρους αυτοδιοίκησης, κάτι που βεβαίως συμμερίζεστε και εσείς.

Άρα, λοιπόν, εδώ αντιλαμβάνεσθε ότι ο ορισμός σας αντιφάσκει με αυτά τα οποία ισχυρίζεστε εσείς ο ίδιος. Αφού δεν είναι ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, γιατί δεν τελεί σε συνθήκες πλήρους αυτοδιοίκησης μία Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία, δεν μπορεί να εντάσσεται στην ανώτατη εκπαίδευση. Άρα, ο ορισμός σας στο άρθρο 1 είναι αντισυνταγματικός. Σας παρακαλώ ανατρέξτε στο άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος.

Γ' αυτό και ο νομοθέτης το 2003, όταν εισηγείτο προς ψήφιση τον μετέπειτα ν. 3187, είχε την πρόνοια να μην ορίσει ότι οι ανώτατες στρατιωτικές σχολές ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση, αλλά ότι είναι ισότιμες, διότι χορηγούν ισότιμα πτυχία και ισότιμη εκπαίδευση. Σας διαβεβαιώνω ότι το άρθρο 1 όπως και άλλα, αυτά που χθες κατονόμασαμε, το άρθρο 4, το άρθρο 7 και το άρθρο 9, έχουν σοβαρές πιθανότητες να καταπέσουν, ως προς την συνταγματικότητά τους, στη δικαιοσύνη.

Τώρα να εξηγήσω επί της ουσίας γιατί δεν μπορεί να είναι ανώτατη εκπαίδευση, η εκκλησιαστική εκπαίδευση, όπως την οργανώνετε. Ο τρόπος εισαγωγής στις Εκκλησιαστικές Ακαδημίες δεν προσιδιάζει προς ένα ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, δεν έχει σχέση με τον τρόπο εισαγωγής στην άλλη τριτοβάθμια, στην ανώτατη εκπαίδευση. Ο τρόπος διοίκησης των ανωτάτων εκκλησιαστικών ακαδημαϊκών δεν προσιδιάζει προς Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Η αποστολή των εκπαιδευτικών λειτουργών στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες δεν προσιδιάζει προς την ακαδημαϊκή ελευθερία των παραγόντων της ακαδη-

μαϊκής κοινότητας.

Ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι είναι χρήσιμο να υπάρξει επιστολή του τοπικού επισκόπου, ως προϋπόθεση για την εισαγωγή ενός υποψηφίου στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία. Προσέθεσε δε ο κ. Παπαθεμελής ότι, αν πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι δεν θα υπάρχουν ανίεροι ιερείς, τότε καλώς υπάρχει η πρόβλεψη για τη χορήγηση αυτής της επιστολής.

Η απάντησή μου είναι η εξής: Θα μπορούσα να αντιληφθώ, αν και δεν θα το δικαιολογούσα, να χορηγείται επιστολή υπό το παρόν καθεστώς που οι Εκκλησιαστικές Ακαδημίες δεν ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση. Αλλά μπορεί στην ανώτατη εκπαίδευση να προϋποτίθεται ως όρος εισαγωγής χορήγησης επιστολής που κρίνει ουσιαστικά το φρόνημα ενός υποψηφίου, αν δηλαδή θα είναι καλός χριστιανός ορθόδοξος; Διότι περί αυτού πρόκειται. Και εάν την επιστολή την έδινε ο κυριολεκτικά άγιος Αντώνιος Σισανίου και Νεαπόλεως, ο οποίος εσχάτως κοιμήθηκε και ήταν ένας σπουδαίος ιεράρχης, θα ήμουν πραγματικά ήσυχος. Αλλά είστε βέβαιοι ότι οι επιστολές από τοπικούς μητροπολίτες, οι οποίοι μάλιστα τιμωρήθηκαν από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα της Εκκλησίας, αποτελούσαν εγγύηση για το θρησκευτικό φρόνημα ενός υποψηφίου;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επισημαίνω και κάτι ακόμη. Υπό το παρόν καθεστώς, η χορηγούμενη από τον τοπικό μητροπολίτη σχετική επιστολή, η εγγυητική επιστολή, έχει εξασφαλίσει ότι δεν υπάρχουν «ανίεροι ιερείς»; Εάν το έχετε εξασφαλίσει, θα ήταν χρήσιμο να το δηλώσουμε. Εγώ ανήκω σε αυτούς που πάντοτε θυμούνται ότι, όταν επρόκειτο να αφορισθεί ο Καζαντζάκης από την Ιεραρχία, είχε πει μια μεγάλη αλήθεια: «Ελπίζω, άγιοι πατέρες της Εκκλησίας, να πιστεύετε στο Θεό όσο πιστεύω εγώ», γιατί ο Καζαντζάκης εγνωρίζε πολύ καλά ότι υπήρχαν άνθρωποι της δομημένης ιεραρχίας οι οποίοι ήταν λιγότερο ένθεοι από αυτόν.

Συνεπώς δεν αποτελεί εγγύηση του ορθού θρησκευτικού φρονήματος η χορήγηση επιστολής από τον τοπικό μητροπολίτη. Αλλά ο τρόπος διοίκησης των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών προσιδιάζει προς ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα; Όχι. Και δεν προσιδιάζει, διότι δεν υπάρχει το πλήρες αυτοδιοίκητο, όπως το ίδιο το επιστημονικό συμβούλιο σας επισημαίνει και αποδέχεται εσείς. Διότι η αυτοδιοίκηση του πανεπιστημίου θα επέβαλε καμία ανάμειξη του Υπουργείου Παιδείας στο διορισμό των οργάνων.

Το αποφασιστικό, όμως, όργανο που προσανατολίζει και καθοδηγεί τις εκκλησιαστικές ακαδημίες, δηλαδή το επιστημονικό συμβούλιο των ανωτάτων εκκλησιαστικών ακαδημιών, ορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας και μάλιστα χωρίς κανέναν έλεγχο, είτε πρόκειται για καθηγητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είτε πρόκειται για ιεράρχες που ορίζονται από την ιεραρχία της Εκκλησίας ή από την Εκκλησία της Κρήτης.

Άρα χωρίς καμία απολύτως εσωτερική ελευθερία, το Κράτος και η Εκκλησία επεμβαίνουν και ορίζουν τις αρχές διοίκησης των εκκλησιαστικών αυτών σχολών, κάτι που δεν συμβαίνει σε κανένα πανεπιστημιακό ίδρυμα της χώρας. Ούτε, λοιπόν, και η διοίκηση των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών προσιδιάζει στην ανώτατη εκπαίδευση, όπως και η αποστολή όσων θα υπηρετούν ως εκπαιδευτικό προσωπικό.

Το ακαδημαϊκό προσωπικό πειθαρχεί μόνο σε έναν περιορισμό: στη συνείδησή του. Όμως, αυτοί που θα οριστούν ως εκπαιδευτικοί στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Σχολές δεν πειθαρχούν μόνο σε έναν περιορισμό, δηλαδή στη συνείδησή τους. Πειθαρχούν –και είναι σωστό αυτό– διότι εκτελούν ειδική αποστολή, στην ανάγκη να κοινωνήσουν όλοι οι σπουδαστές με τις αρχές της Ορθόδοξης Πίστεως.

Αλλά αυτός ο ειδικός ορισμός της αποστολής του εκπαιδευτικού προσωπικού των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών δεν μπορεί να τους καθιστά λειτουργούς, όπως είναι λειτουργοί περιβεβλημένοι με ειδικές εγγυήσεις της ανεξαρτησίας τους, τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα τελειώσω με μια γενικότερη παρατήρηση.

Διέβλεψα από χθες ότι γίνεται συστηματική προσπάθεια από την Κυβέρνηση και τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας,

συζητώντας για νομοσχέδιο που ρυθμίζει την εκκλησιαστική εκπαίδευση, να εγκλωπωθούν ως αποκλειστικοί εκφραστές της τις αρχές της Ορθοδοξίας, σε μία προφανή προσπάθεια να καταδείξουν προς την ιεραρχία της Εκκλησίας και τον ελληνικό λαό ότι η Δεξιά είναι η αγαπημένη της Ορθοδοξίας και όλοι οι υπόλοιποι είναι απέναντί της που τη μάχονται. Δηλώνουν δε με κάθε ευκαιρία την πίστη τους στο ορθόδοξο φρόνημα.

Πέρα από την κομματική ιδιοτέλεια αυτού του εγχειρήματος, υποκρύπτεται ανασφάλεια και υποκρισία. Οι περισσότεροι εξ ημών και η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού ανήκουμε στο ορθόδοξο ποίμνιο. Υπάρχει μια κολοσσιαία διαφορά μεταξύ μας. Ότι άλλοι προσπαθούν να υπηρετήσουν τις αρχές της Ορθοδοξίας με τρόπο, ο οποίος είναι λυσιτελής και αποτελεσματικός και άλλοι με τρόπο παντελώς αναποτελεσματικό και υποκριτικό.

Όπως ακριβώς φοβούμαι αυτόν που δηλώνει ότι είναι ενάρετος, όπως ακριβώς φοβούμαι αυτόν που δηλώνει συνέχεια με κάθε ευκαιρία ότι είναι άνθρωπος της ηθικής, έτσι ακριβώς φοβούμαι και αυτόν, ο οποίος δηλώνει συνεχώς ότι είναι άνθρωπος της Ορθοδοξίας. Το ενάρετο, η ηθική και η πίστη στην Ορθοδοξία δεν δηλώνεται. Είναι στάση ζωής. Συνήθως όσοι δηλώνουν αυτά, είναι γιατί έχουν να κρύψουν το ακριβώς αντίθετο. Η στάση τους είναι υποκριτική.

Ανήκω σ' αυτούς που βρίσκονται πολύ κοντά στο μεγάλο Παπανούτσο. Κινδύνευσε και αυτός να αφοριστεί, όταν απευθυνόμενος στην ιεραρχία της Εκκλησίας, απευθυνόμενος σε μια μεγάλη πνευματική σύναξη πριν από περίπου σαράντα χρόνια, είχε πει: «Κυρίες και κύριοι, πρέπει να αντιληφθείτε» -και εγώ έτσι τουλάχιστον το αντιλαμβάνομαι- «ότι ο Θεός δεν είναι κάπου αλλού, αλλά είναι μέσα μας, όπως μέσα μας βρίσκεται και η αρετή και η ηθική».

Οι δηλώσεις όλων των άλλων ότι είναι με την Ορθοδοξία, την πίστη και την ηθική σημαίνει κατά πάσα πιθανότητα ότι αυτά δεν είναι μέσα τους αλλά κάπου έξω τους, δεν τους αφορούν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο Υφυπουργός Παιδείας έχει το λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω δύο παρατηρήσεις στα όσα αναφέρθηκε ο κ. Καστανίδης.

Πρώτον, όταν στο σχέδιο νόμου στο άρθρο 1 λέμε ότι οι σχολές αυτές ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση, αυτό χαρακτηρίζει το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης, ότι είναι ανώτατο. Ότι δεν είναι πανεπιστήμια διασαφηνίζεται στο ίδιο άρθρο, όταν λέμε ότι οι εκπαιδευτικές αυτές μονάδες είναι παραγωγικές σχολές. Είναι διαφορετικό το τι είναι παραγωγικό και τι είναι πανεπιστημιακό.

Δεύτερον, στο άρθρο 3 παράγραφος 1 επαναλαμβάνουμε τη ρύθμιση των στρατιωτικών σχολών και λέμε ότι παρέχουν εκπαίδευση και χορηγούν πτυχία ισότιμα των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης. Άρα είναι ισότιμα. Γι' αυτό άλλωστε και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής όταν αναφέρεται στο νομοσχέδιο λέει ότι δεν πλήττεται το άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Δεν λέει αυτό.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θέλω να επισημάνω ότι δεν είναι ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 16. Άλλωστε το είπατε και εσείς στην ομιλία σας, ότι δεν έχουν το αυτοδιοίκητο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Και λοιπόν;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αφού λοιπόν δεν έχουν το αυτοδιοίκητο δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Συντάγματος. Επίσης, δεν έχουν ανεξαρτησία και αυτοτέλεια και ακόμα δεν έχουν δυνατότητα μεταπτυχιακών και αυτόνομης έρευνας. Μόνο σε συνεργασία και υπό την αιγίδα Θεολογικών Σχολών εν προκειμένω έχουν δυνατότητα μεταπτυχιακών σπουδών.

Αυτά είναι τα κριτήρια με τα οποία καθορίζεται αν ένα ίδρυμα είναι ανώτατο με την έννοια του άρθρου 16, όχι απλά ανώτατο, γιατί υπάρχουν πολλές ανώτατες σχολές και ανώτατα

ιδρύματα στην πατρίδα μας, που η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν αναγνωρίζει ότι είναι ανώτατα με την έννοια του Συντάγματος. Απλώς είναι ανώτατα με βάση τον κοινό νομοθέτη.

Το δεύτερο, που αφορά τη συστατική επιστολή θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις. Η συστατική επιστολή είναι μόνο για το πρόγραμμα ιερατικών σπουδών και εκεί συνεκτιμάται. Να θυμίσουμε ότι το πρόγραμμα ιερατικών σπουδών αναφέρεται σε υποψήφιους κληρικούς που έτσι και αλλιώς για να γίνουν ιερείς θέλουν την μαρτυρία του τοπικού μητροπολίτη.

Πέραν αυτού δεν αφήνουμε, όπως ελέχθη, κύριε Καστανίδη, τις επιστολές να τις συντάξουν είτε τοπικοί μητροπολίτες -αναφέρω την έκφρασή σας- είτε ανίεροι ιερείς. Ελέχθη από την κυρία Υπουργό ότι θα καθορίζονται τα κριτήρια τόσο της συνέντευξης όσο και της συστατικής επιστολής από σχετική κανονιστική πράξη που θα είναι αντικειμενικά μετρήσιμα και θα συμπετάσει στη διαμόρφωσή τους η επιτροπή μορφωτικών υποθέσεων όταν θα έρθει το θέμα πως θα είναι αυτά τα κριτήρια.

Άρα η υπουργική απόφαση ή το προεδρικό διάταγμα για το ποια θα είναι η κανονιστική πράξη, εκεί θα καθορίζεται το περιεχόμενο της επιστολής και δεν θα είναι στη διακριτική ευχέρεια και υποκειμενική κρίση του οποιουδήποτε. Θα κινείται μέσα στο πλαίσιο που αυτή η κανονιστική απόφαση θα καθορίζει. Άρα παρέχονται τα εχέγγυα και της αντικειμενικότητας και του αδιάβλητου αυτής της επιστολής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Καστανίδης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, επιχειρούμε να σας προστατεύσουμε. Εάν δεν θέλετε να αυτοπροστατευθείτε είναι δικό σας δικαίωμα. Αλλά ας κάνουμε μια προσπάθεια τουλάχιστον να μη γελοιοποιούμε τη λογική. Γράμματα γνωρίζετε και σας διαβάζω: άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, «η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση».

Αυτή είναι η ανώτατη εκπαίδευση. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής σας λέει ευθέως -και το αποδεχθήκατε και σεις- ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Σχολές δεν έχουν πλήρη αυτοδιοίκηση.

Άρα, από τη στιγμή που δεν έχουν πλήρη αυτοδιοίκηση δεν μπορούν να είναι στην ανώτατη εκπαίδευση.

Αν αυτό δεν το κατανοείτε, με συγχωρείτε αλλά δεν φταίμε εμείς. Σας λέμε ότι θα καταπέσει, σε περίπτωση προσφυγής στη δικαιοσύνη. Είναι εξαιρετικά απλό. Εάν θέλετε να διατηρήσετε αλώβητο τουλάχιστον το άρθρο 1 -γιατί τα υπόλοιπα είμαι σίγουρος ότι θα «πέσουν»- διαγράψτε την έκφραση «οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση». Σας το λέει ρητά το Σύνταγμα!

Την ίδια ώρα υιοθετείτε την άποψη ότι δεν υπάρχει αυτοδιοίκητο. Μα, αν δεν υπάρχει αυτοδιοίκητο, δεν είναι ανώτατη εκπαίδευση. Τότε πώς πάτε στον ορισμό του άρθρου 1; Δεν θέλετε να το κατανοήσετε αυτό; Εάν δεν θέλετε να το κατανοήσετε, επαναλαμβάνω ότι είναι δικαίωμά σας, αλλά όλοι κρινόμαστε! Τι να κάνουμε!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είναι σαφές ότι άλλο είναι η ανώτατη εκπαίδευση του άρθρου 16 εκ του Συντάγματος και το ποιες είναι οι σχολές ανώτατης εκπαίδευσης κατά την έννοια του Συντάγματος -που είναι τα πανεπιστήμια και υπάρχει σειρά νομολογίας- και άλλο το επίπεδο σπουδών να είναι ανώτατο κατά τον κοινό νομοθέτη.

Γι' αυτό και εμείς λέμε ότι αυτά δεν είναι πανεπιστήμια, διότι δεν είναι ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα κατά την έννοια του Συντάγματος και κατά την πάγια νομολογία. Επ' αυτού, έχω σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας. Από εκεί

και πέρα, είναι ανώτατες ακαδημίες. Παρέχουν δηλαδή εκπαίδευση υψηλού, ανώτατου επιπέδου, χωρίς να είναι Α.Ε.Ι. κατά την έννοια του Συντάγματος. Αυτή είναι η διάκριση. Είμαι στη διάθεσή σας να σας δώσω τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, ώστε να τις δείτε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Σιωπώ ενώπιον της συγκλονιστικής σας ερμηνείας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τα είπατε και χθες για την αντιπαρατατικότητα, οπότε εξαντλήθηκε το θέμα.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω ότι ήδη με αφορμή τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου συντελείται στην ελληνική Βουλή μία αντιδημοκρατική εκτροπή και στρέβλωση.

Με αφορμή τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, διάφοροι και από πολλές πλευρές επιδίδονται σε δηλώσεις πίστης, γεγονός που είναι απαράδεκτο. Πρόκειται για εκείνους που είτε μας χωρίζουν σε «πιστούς» και «άθεους» είτε σπεύδουν να διεκδικήσουν μια θέση μεταξύ του χριστιανισμού «πληρώματος», μπας και χάσουν την ένταξή τους εκεί.

Αυτή η θέση των δύο μεγάλων κομμάτων εξηγεί σήμερα, γιατί στην Αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001 αρνήθηκαν πεισματικά να συμπεριλάβουν την ουσιαστική διάταξη θεσμικού εκσυγχρονισμού, που θα προέβλεπε το χωρισμό των ρόλων μεταξύ Κράτους και Εκκλησίας. Γιατί και τα δύο μεγάλα κόμματα ως κόμματα πελατειακών σχέσεων, υπολογίζουν την εκλογική δύναμη που έχει το παγκάρι πριν από την κάλπη. Λυπούμαι εάν με αυτές τις πολιτικές ακροβασίες υπάρχουν συνάδελφοι που νομίζουν ότι μπορούν να περιγράψουν το πρόβλημα.

Και επειδή άνοιξε μια συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος –την αναθεώρηση, της αναθεώρησης...ω, αναθεώρηση- μέχρι το 2010, καλό είναι να πούμε ορισμένα πράγματα με το όνομά τους.

Το Σύνταγμα δεν είναι νόμος, ώστε κάθε κυβέρνηση να χειριστεί την αναθεώρησή του για να καλύψει κάποιες πολιτικές σκοπιμότητες. Και πριν αρχίσει οποιαδήποτε φιλολογία περί της αναθεώρησης του Συντάγματος, όφειλαν τα δύο μεγάλα κόμματα να πουν ότι η προηγούμενη αναθεώρηση, την οποία από κοινού στήριξαν ως συναινετική αναθεώρηση, ήταν η πιο ανούσια αναθεώρηση. Ήταν η Αναθεώρηση χωρίς πρόσωπο, χωρίς χαρακτηριστικά, χωρίς περιεχόμενο.

Απόδειξη; Ότι είναι ανεφάρμοστο το Σύνταγμα. Μέχρι και σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οι εκτελεστικοί νόμοι, που προβλέπει το Σύνταγμα, όπως αναθεωρήθηκε. Εξ ου και πάμε στην αναθεώρηση της Αναθεώρησης. Άρχισε η διαδικασία της προηγούμενης αναθεώρησης με τους ευνοϊκότερους όρους, διήρκεσε μια ολόκληρη δεκαετία και έγινε η χειρότερη Αναθεώρηση. Και πηγαίνουμε τώρα σε Αναθεώρηση της Αναθεώρησης, πάλι με προσχηματικές πολιτικές απόψεις και διακηρύξεις.

Με αφορμή, λοιπόν, και το σχετικό νομοσχέδιο, η Νέα Δημοκρατία δηλώνει ότι στην επόμενη Αναθεώρηση δεν θα συμπεριλάβει τη διάκριση κράτους και Εκκλησίας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τι λέει; Θα συμπεριληφθεί στις προτάσεις του το θέμα της διάκρισης των ρόλων κράτους και Εκκλησίας; Σιωπή. Το χαρακτηρισμό της σιωπής δεν πρόκειται εγώ να τον δώσω. Θα προχωρήσω παρακάτω.

Κύριοι της Κυβέρνησης, αληθινά αυτές είναι οι προτεραιότητες που θέλετε να προωθήσετε, για να αντιμετωπιστούν τα διαρθρωτικά, τα θεσμικά, τα λειτουργικά ζητήματα στο χώρο της ελληνικής παιδείας; Μετά από δύο χρόνια που έχετε Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, που προσκαλείτε σοφούς για την παιδεία, που επιστρατεύετε πρόσωπα, που έχουν το τεκμήριο της γνώσης, αλλά δεν τα ακούτε στην πορεία, η προτεραιότητα που μπορείτε να σχεδιάσετε είναι να προωθήσετε τα εκκλησιαστικά πανεπιστήμια; Αυτό σας μάρανε;

Εάν, λοιπόν, έτσι σκέφτεστε, οφείλω να επισημάνω ότι η δική σας νοοτροπία είναι ένα δείγμα διπλής πολιτικής αντίφασης. Από τη μια λέτε ότι σας ενδιαφέρει ως προτεραιότητα η παιδεία και ενώ λιμνάζουν τα προβλήματα της παιδείας, σπεύδετε να προωθήσετε τα εκκλησιαστικά πανεπιστήμια και από την άλλη

λέτε ότι θέλετε Αναθεώρηση του Συντάγματος, αλλά αποκλείετε τις πραγματικές διατάξεις εκείνες που θα εκσυγχρονίσουν το Σύνταγμα και θα βάλουν τα πράγματα στη θέση τους και με το πραγματικό τους όνομα.

Θέλω να το επισημάνω: Η Νέα Δημοκρατία με αυτό που λέει και πράττει σήμερα σε αυτό το θέμα είναι πίσω από τη Νέα Δημοκρατία του 1975-1978. Όταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής καθιέρωνε την ονοματοδοσία, όταν ψήφισε τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας και επέβαλε τον οικονομικό έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων της Εκκλησίας από το κράτος, ήταν πολύ πιο μπροστά απ' αυτήν την πολιτική συστροφή, που εμφανίζει σήμερα η Νέα Δημοκρατία.

Να μας ξαναγυρίσει πού; Στη χορήγηση πιστοποιητικών για φρονήματα. Στη χορήγηση πιστοποιητικών για ζητήματα συνειδησιακής πίστης. Δεν υπάρχει χειρότερο δείγμα ανακολουθίας στην ιστορία των ιδεών και στην εξέλιξη της δημοκρατίας, όταν σε οποιαδήποτε έκφανση του δημόσιου βίου υπάρχουν κάποιοι που πιστοποιούν την Ορθοδοξία ή την ανωτερότητα της συνειδησιακής πίστης κάποιου άλλου! Πού βρισκόμαστε; Το επόμενο βήμα ξέρετε ποιο είναι; Τα ιεροδικεία.

Και κάτι ακόμη. Όποιες διακηρύξεις και να κάνει και η Αξιωματική Αντιπολίτευση περί εκσυγχρονισμού, κανένα πραγματικό αντίκρισμα δεν έχουν! Αλλά γι' αυτά τα κρίσιμα θέματα, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., λειτουργείτε με το νόμο του εκλογικού κόστους και του πολιτικού οφέλους.

Να πούμε, λοιπόν, τα πράγματα στην ελληνική κοινωνία με το όνομά τους. Χρειάζεται διάκριση των ρόλων κράτους και Εκκλησίας. Τολμήστε την!

Πηγαίνω παρακάτω.

Υπάρχει ακόμη ένα θέμα, το οποίο θα ήθελα να επισημάνω. Δεν προλαβαίνουμε να συζητήσουμε αυτό το θέμα και ήδη έχουν ανακύψει τα διχαστικά χαρακτηριστικά που έχει. Οι πιστοί και οι άθεοι, κατά την παλιά διάκριση, κομμογονιστές συνοδοιπόροι και εθνικόφρονες. Μόνο που εδώ είναι διαφορικές οι διαστρωματώσεις και οι αναφορές. Αυτό είναι μία πολιτική διχαστική συνέπεια, που κοστίζει στη δημοκρατία. Αλλά υπάρχει και άλλη διχαστική έκφραση, η οποία δεν μπορεί να παραβλεφθεί. Διχάζεται και εντός της Εκκλησίας το στελεχικό δυναμικό της και το δυναμικό των πιστών. Δεν αντέδρασαν και μάλιστα επίμονα οι θεολογικές σχολές; Δεν αντέδρασαν οι κοσμητείες των θεολογικών σχολών; Δεν αντέδρασαν διαπρεπείς και φωτισμένοι ιεράρχες; Δεν αντέδρασαν πολίτες που δεν μπορεί να τους αμφισβητηθεί ότι η αντίδρασή τους είναι από την πλευρά της θεολογικής θρησκευτικής και εκκλησιαστικής ευαισθησίας και αγωνίας;

Αναρωτιέμαι: Σας ενδιαφέρει, λέτε, κύριε Υπουργέ, με μία καζουιστική –επιτρέψτε μου να πω τον όρο– επιχειρηματολογία, το περιεχόμενο των σπουδών να είναι ανώτατο. Μα, οι υπάρχουσες ανώτατες θεολογικές σχολές διαφωνούν, σας λένε «όχι». Ποιος είναι εκείνος ο λόγος που σας οδηγεί με αυτήν τη σπουδή να το βάζετε ως προτεραιότητα, να το προωθείτε με διχαστικό τρόπο και να θέλετε άρον-άρον να του προσδώσετε και μεταρρυθμιστικά χαρακτηριστικά; Ένας και μόνο: Το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι νομοσχέδιο κοινωνικής ανάγκης, δεν είναι νομοσχέδιο θεσμικής προτεραιότητας, είναι νομοσχέδιο σκοπιμότητας, σαν να έχετε αναλάβει κάποια δέσμευση και θέλετε να το προωθήσετε και γι' αυτό επιχειρείτε όλες αυτές τις –επιτρέψτε μου να πω– προσχηματικές και ακροβατικές επιχειρηματολογίες.

Σε πείσμα στοιχειωδών όρων ορθολογισμού προσπαθείτε να πείσετε τη Βουλή και την κοινή γνώμη ότι καθιερώνετε ανώτατη εκκλησιαστική εκπαίδευση, η οποία, όμως, δεν είναι ανώτατη, κατά τη θεσμική της αναφορά. Δεν εντάσσεται, λέει, στην ανώτατη εκπαίδευση, αλλά έχει ανώτατο περιεχόμενο. Αυτά είναι πολιτικοί παραλογισμοί, που όταν αναπτύσσονται με τέτοια επιμονή υποκρύπτουν αυτό που είπα προηγουμένως, λόγους σκοπιμότητας.

Επιπροσθέτως, επικαλείστε το προηγούμενο, που υπάρχει, των ανωτάτων στρατιωτικών σχολών. Και βέβαια εδώ πατάτε σ' εκείνα τα αχνάρια που τα άρχισε η προηγούμενη κυβέρνηση να τεμαχίζει το θέμα της ανώτατης εκπαίδευσης και να προωθεί

τέτοια νομοσχέδια. Ανώτατη η στρατιωτική εκπαίδευση, ανώτατη η εκκλησιαστική εκπαίδευση και την ίδια ώρα δεν είναι ανώτατη, διότι απλώς είναι παραγωγική σχολή και την ίδια ώρα, όμως, εξομοιώνεται με την ανώτατη, αλλά, ξέρετε, δεν είναι ενταγμένη ως Ν.Π.Δ.Δ. κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος. Αυτά δεν μπορεί να λέγονται στο 2006, είναι επιχειρήματα μιας άλλης εποχής.

Αυτό το νομοσχέδιο δεν είναι εκσυγχρονιστικό, δεν είναι μεταρρυθμιστικό -μας πάει πίσω- δεν είναι συνταγματικό, δεν εξασφαλίζει μία δημοκρατική ισορροπία στη λειτουργία των θεσμών, είναι νομοσχέδιο, το οποίο κατακερματίζει τις δομές ενός κρίσιμου τομέα ενδιαφέροντος, που είναι η παιδεία.

Και έτσι, κύριε Υπουργέ, αυτοδιασύρεται το πολιτικό σύστημα. Έτσι χάνει το πολιτικό σύστημα το κύρος του και την αξιοπιστία του. Προωθείται αυτό το νομοσχέδιο όχι χάριν ενός καθολικού αιτήματος της εκκλησιαστικής ηγεσίας, όχι χάριν της ανάγκης να αντιμετωπιστούν κάποια προβλήματα εντός του χώρου της εκκλησιαστικής διοίκησης, αλλά για ορισμένους μέσα στη δομή της ιεραρχίας της Εκκλησίας.

Βεβαίως γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι αυτό το νομοσχέδιο θα δώσει τη δυνατότητα σε κάθε μητρόπολη να κάνει την ανώτατη σχολή της. Θα δώσει τη δυνατότητα σε ορισμένους που είναι σήμερα στην ηγεσία να φτιάξουν στρατούς επιρροής εντός της Εκκλησίας και αύριο, φτιάχνοντας αυτά τα σώματα επιρροής, να επηρεάζουν κατά συνέπεια και τη σύνθεση της ιεραρχίας, όπως επίσης να προωθούνται -όπου δεν έχουμε άλλες δυνατότητες ελέγχου και δημοκρατικής διαφάνειας- άλλες επιλογές.

Να πούμε, λοιπόν, την άποψή μας; Μην επιχειρηματολογείτε περί ανωτάτων στρατιωτικών και ανωτάτων εκκλησιαστικών αρχών είτε εσείς της Νέας Δημοκρατίας είτε του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Πρόκειται περί νόθων θεσμικών μορφωμάτων, απλά και ξάστερα. Είναι νόθα θεσμικά μορφώματα για την εξυπηρέτηση σκοπιμοτήτων και μόνο.

Από πλευράς διοίκησης, δομής, λειτουργίας, από πλευράς θεσμικού στάτους, από πλευράς πνευματικών χαρακτηριστικών, από όλες τις πλευρές δεν μπορούν να ενταχθούν στην ανώτατη εκπαίδευση. Και, βεβαίως, δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ότι θα δράσουν δημιουργικά και εξυγιαντικά εκτός Εκκλησίας. Θα γίνουν πεδία ανταγωνιστικών επιρροών εντός της Εκκλησίας, επιρροών που έχουν πολύ μεγάλη σημασία, όχι μόνο για την ανάδειξη της ηγεσίας της Εκκλησίας, αλλά και για τη διαμόρφωση πολιτικών, εκλογικών ή και κοινωνικών συνθηκών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία μόνο παρατήρηση. Χρειάζονται μορφωμένοι κληρικοί; Βεβαίως, χρειάζονται μορφωμένοι κληρικοί. Είναι υπόθεση της Εκκλησίας; Βεβαίως, είναι υπόθεση της Εκκλησίας. Υπάρχουν θεολογικές σχολές. Υπάρχει η δυνατότητα σε μορφωμένους εκπαιδευτικούς, δικαστικούς, νομικούς, μηχανικούς να επιλέξουν την ένταξή τους στον κλήρο, να μόνασουν, να αναπτύξουν δραστηριότητες, ερευνητικές και άλλες.

Αυτό το νομοσχέδιο είναι εκείνο, το οποίο θα εμποδίσει την πραγματική ανύψωση του πνευματικού επιπέδου των κληρικών. Και την εμποδίζει, διότι γύρω από τα ανώτατα εκκλησιαστικά ιδρύματα θα αναπτυχθούν μηχανισμοί επιρροής.

Κύριε Υπουργέ, αυτός που έχει τη θεσμική εξουσία να χορηγεί επιστολή, δεν επηρεάζει το ποιοι θα πάνε; Αυτός που έχει την εξουσία να κανονίζει την αξιοποίηση των αποφοίτων δεν επηρεάζει πού θα πάει ο οιοσδήποτε θέλει; Αυτός που μ' ένα πιστοποιητικό εξασφαλίζει απασχόληση, εργασία, μέλλον δεν επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο υποχρεώνεται μία οικογένεια ή μία κοινωνία;

Γιατί ανοίγετε με αυτά τα νομοσχέδια διάπλατα τις πόρτες των πελατειακών σχέσεων και των παραγοντισμών εντός της λειτουργίας των θεσμών; Αυτές οι πελατειακές σχέσεις, οι παραγοντισμοί και οι ανταγωνισμοί των επηρεασμών εντός της λειτουργίας των θεσμών είναι η κύρια αιτία εκφυλισμού του πολιτικού συστήματος.

Αυτό είναι, λοιπόν, ένα ακόμη αντισυνταγματικό νομοσχέδιο, είναι ένα ακόμη νομοσχέδιο σκοπιμότητας. Ένα ακόμη αναχρονιστικό νομοσχέδιο προστίθεται στη φαρέτρα του πολιτικού μας συστήματος. Εμείς το καταψηφίζουμε. Να το χαιρέσετε! Και όταν στην πορεία θα δημιουργηθούν τα προβλήματα, τότε θα προσπαθείτε να τα διορθώσετε, αλλά ήδη η ζημιά θα έχει γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Κωνσταντόπουλο.

Ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ταλιαδούρος έχει το λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να κάνω τρεις επισημάνσεις. Πρώτα απ' όλα είναι σαφές -το έχουμε πει σε όλους τους τόνους- ότι αυτές οι ανώτατες εκκλησιαστικές σχολές δεν είναι πανεπιστήμια και γι' αυτό δεν εμπίπτουν στην έννοια των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του άρθρου 16, παράγραφος 5.

Από εκεί και πέρα, το νομοσχέδιο ούτε κατατεμαχίζει ούτε διαιρεί. Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει έναν και μόνο σκοπό: Να αναβαθμίσει την ποιότητα της παρεχόμενης εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Αυτό επιχειρεί: Να συστηματοποιήσει, να βελτιώσει ποιοτικά και να αναβαθμίσει την εκπαίδευση που παρέχεται σήμερα στα εκκλησιαστικά λύκεια έως και στις ανώτερες εκκλησιαστικές σχολές.

Δεύτερον, δεν βοηθάει τις πελατειακές σχέσεις διά της επιστολής, όπως ανέφερε ο κ. Κωνσταντόπουλος. Αντίθετα, η επιστολή, η συνέντευξη, θα είναι μέσα σε κανόνες και πλαίσιο που θα ρυθμίζουν με κανονιστική πράξη. Άρα ουδείς θα έχει τη δυνατότητα άσκησης πελατειακών σχέσεων και κατά το δοκούν χορήγησης επιστολής. Από εκεί και πέρα, δεν είναι υποκριτικό να μιλάμε για έλεγχο των φρονημάτων συνειδησιακής πίστης, όταν οι σκοποί των εκκλησιαστικών σχολών είναι σαφείς και ειδικά για το τμήμα που αφορά τους ιερείς, την ορθόδοξη πίστη; Νομίζω ότι είναι σαφές.

Κλείνω με το εξής. Ήθελα να πω ότι η Αντιπολίτευση ήταν εκείνη στη συζήτηση μέχρι σήμερα που επιχείρησε να την οδηγήσει να εκτραπεί σε «ένθερμες» δηλώσεις πίστης, συνδόνοντας το σχέδιο νόμου με το χωρισμό Εκκλησίας και πολιτείας. Εμείς πιστεύουμε στη διάκριση των ρόλων. Γνωρίζουμε τα όρια αυτής της διάκρισης και γι' αυτό δεν κάναμε δεκτά τα σχέδια νόμου που ήταν στα συρτάρια του Υπουργείου, τρία τον αριθμό. Τα βελτιώσαμε υπέρ της άσκησης του ελέγχου από την πολιτεία στην εκκλησιαστική εκπαίδευση, γιατί χρέος της πολιτείας είναι να διαφυλάττει το δημόσιο αγαθό της εκπαίδευσης, όπου και αν αυτό προσφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ο κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν ξέρω αν είναι ελάττωμα να πιστεύει κάποιος στη λογική, να επιμένει δηλαδή και στο 2006 να πιστεύει στη λογική. Γιατί αν πιστεύει κάποιος στη λογική, στον ορθολογισμό, σ' αυτά που ο Διαφωτισμός και όλες οι επαναστάσεις μετά διαμόρφωσαν ως πολιτιστικές κατακτήσεις, κύριε Υπουργέ, εξηγήστε μου σας παρακαλώ: Οι θεολογικές σχολές και οι διαπρεπείς θεολόγοι, που αντιδρούν, θέλουν κατώτερο το επίπεδο των εκκλησιαστικών σπουδών; Δεν καταλαβαίνω. Όλη η δομή της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης σήμερα στο ανώτατο επίπεδο, όλοι οι διαπρεπείς και φωτισμένοι θεολόγοι -και διαθέτει η ελληνική Εκκλησία πάρα πολλούς- αντιδρούν και χαρακτηρίζουν αυτό το νομοσχέδιο με βαρύτατους χαρακτηρισμούς.

Άρα, λοιπόν, για ψάξτε τα καλύτερα τα πράγματα. Δεν είναι η Αντιπολίτευση που σας τα λέει αυτά. Σας τα λένε και μέσα από την Εκκλησία. Και εδώ είναι το ερώτημα. Επιμένετε. Παραμερίζετε όλες τις ενστάσεις και επιμένετε, σαν να είσατε δρομολογημένοι, σαν να εκπληρώνετε υπόσχεση, σαν να εκφράζετε δέσμευση. Αυτό σας το λένε οι εκκλησιαστικοί παράγοντες. Ξέρετε, οι ηγεσίες έρχονται και παρέρχονται. Και κάποια στιγμή μέσα από την Εκκλησία σας λένε ότι τούτη την ώρα και αυτό μπορεί να είναι ένα εργαλείο ενδυνάμωσης της σημερινής ηγεσίας της ιεραρχίας. Να σας τα πω έτσι, λοιπόν, γιατί δεν έχω κανέναν λόγο να μην τα πω με το όνομά τους. Εσείς γυρίστε

γύρω-γύρω από το πρόβλημα. Αυτό, λοιπόν, είναι το πρώτο.

Δεύτερον, μου μιλάτε για υποκρισία, όταν σας επισημαίνω ότι η επιστολή φρονημάτων μας πάει πίσω; Κύριε Υπουργέ, είστε ικανοποιημένος από το επίπεδο διαφάνειας και θεσμικής, δημοκρατικής, πνευματικής και κοινωνικής «υγείας» εντός της ιεραρχίας; Έγινε καμία κάθαρση; Αντιμετωπίστηκαν προβλήματα τα οποία προκαλούν την ελληνική κοινωνία; Περιορίστηκαν η «χρυσοφιλία» και η επίδειξη; Αντιμετωπίστηκαν προβλήματα οικονομικής δραστηριότητας, ενός άγριου πλουτισμού εντός της Εκκλησίας; Αντιμετωπίστηκαν προβλήματα διαφθοράς, τα οποία προκαλούν τον ευαίσθητο χριστιανό και τον απλό πολίτη, ώστε να μου λέτε ότι είναι σήμερα εκ προοιμίου δεδομένο ότι εντός της Εκκλησίας κάποιος μπορεί να βάζει τη «βούλα» του για τη συνεύρεση και το πιστεύω του οιοδήποτε;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω με μία ακόμη παρατήρηση.

Δεν έχετε ακούσει ποτέ στην ιστορία των εκκλησιαστικών πραγμάτων της Ελλάδας και της Ορθόδοξης Εκκλησίας ότι αναπτύχθηκαν μεγάλες και σκοτεινές περιόδους γύρω από φτιαχτές ή ανύπαρκτες ή ορισμένες φορές και υπαρκτές αντιπαράθεσεις περί αιρέσεων; Δεν ξέρετε ότι και σήμερα εντός της Εκκλησίας υπάρχουν «αιρεσιάρχες» και άλλοι όπου ο ένας προσπαθεί με τέτοιες ιστορίες να βγάλει από τη μέση τον άλλον. Μην ανοίγετε μ' αυτό το νομοσχέδιο τη δυνατότητα σ' αυτό το παιχνίδι. Είστε ικανοποιημένοι με το ότι έχετε ένα χώρο διοίκησης της Εκκλησίας ο οποίος αποπνέει υγεία, ως αγαλός θεσμός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κωνσταντόπουλο.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα είμαι πολύ σύντομος.

Κύριε Πρόεδρε, δεν αντιλαμβάνομαστε ότι σήμερα δεν συζητάμε τα θέματα ή τα προβλήματα της Εκκλησίας. Ο καθείς εξ ημών μπορεί να έχει όποια άποψη θέλει γι' αυτά.

Εμείς συζητάμε για την εκπαίδευση και θεωρούμε ότι η εκπαίδευση των ιερέων πρέπει να είναι αναβαθμισμένη. Η επιστολή δεν είναι επιστολή φρονημάτων, είναι επιστολή επειδή η Εκκλησία έχει αρμοδιότητα για το ποιοι θα ιερωθούν, αυτό και μόνο. Αυτό το θέτουμε υπό έλεγχο και κριτήρια. Έτσι, λοιπόν, δεν υπάρχει θέμα.

Από και πέρα, ξεκαθαρίσαμε ότι τα ιδρύματα αυτά δεν είναι πανεπιστήμια, είναι ανώτατες σχολές που δεν είναι πανεπιστήμια, συνεπώς οι άλλες ενστάσεις δεν ευσταθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, είκοσι τέσσερις μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί - δάσκαλοι από το 69ο και το 70ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών Αχαΐας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει, τους εύχεται καλή χρονιά και καλές σπουδές.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εισερχόμαστε στο στάδιο των δευτερολογιών. Θα δευτερολογήσουν οι εισηγητές, αν το επιθυμούν, καθώς και όσοι έχουν δικαίωμα, και το επιθυμούν.

Ο κ. Τσαλίδης έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα ήθελα να πω ότι τις τελευταίες είκοσι τέσσερις ώρες, δηλαδή από χθες το απόγευμα που άρχισε στην Ολομέλεια η συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, επιώθηκαν πολλά. Από κάποιους οι τόνοι ήταν πολύ υψηλοί και χρησιμοποιήθηκε και ο υπερθετικός βαθμός. Κάποιοι μίλησαν για διχασμό, ότι το

νομοσχέδιο διχάζει και σκανδαλίζει και τον κλήρο και το λαό, ότι είναι διχαστικό για την Εκκλησία της αγάπης και της ειρήνης. Μίλησαν για ιερείς αρχιτέκτονες, για ιερείς ναοδόμους, για ιερείς γιατρούς με ειδικότητα μάλιστα στη βιοηθική, πράγματα τα οποία βέβαια δεν έχουν καμία σχέση με το νομοσχέδιο, που συζητάμε σήμερα. Όλοι γνωρίζουμε πολύ καλά -ή τουλάχιστον θέλω να πιστεύω ότι το γνωρίζουν αυτοί που μελέτησαν καλά το νομοσχέδιο αυτό- ότι το νομοσχέδιο έχει ένα και μοναδικό σκοπό, την ανάδειξη και την κατάρτιση υψηλού μορφωτικού επιπέδου κληρικών και λαϊκών της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα.

Επίσης, έγινε πάρα πολύ συζήτηση για το Σύνταγμα και για το κατά πόσο είναι αντισυνταγματικό ή όχι το νομοσχέδιο. Επίσης εμμέσως κάποιος συνάδελφος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έθεσαν θέμα διαχωρισμού Εκκλησίας και κράτους.

Ο κύριος Υπουργός ήταν σαφής. Η δική μας παράταξη, η δική μας Κυβέρνηση πιστεύει απόλυτα στη διάκριση των ρόλων μεταξύ Εκκλησίας και κράτους η οποία άλλωστε διάκριση είναι και συνταγματικά κατοχυρωμένη. Εάν η Αξιωματική Αντιπολίτευση στα πλαίσια της Αναθεώρησης του Συντάγματος θέλει να βάλει τέτοιο θέμα διαχωρισμού Εκκλησίας και κράτους μπορεί να το κάνει. Τόσο το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας όσο και ο Συνασπισμός έχουν ζητήσει και έχουν καταθέσει νομοσχέδια γι' αυτόν το διαχωρισμό.

Σε ό,τι αφορά τη συνταγματικότητα του νομοσχεδίου -και λυπάμαι που ο κ. Καστανίδης δεν είναι εδώ- θα έλεγα ότι τουλάχιστον από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια πολύ μεγάλη υποκρισία. Ο κ. Κωνσταντόπουλος το ανέφερε ήδη. Θα διαβάσω από το νομοσχέδιο. Άρθρο 1: «Αποστολή και οργάνωση Α.Σ.Ε.Ι.» «Τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα είναι ισότιμα με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του ν.2916/01» που αν θυμάστε καλά αφορούσε στην ανωτατοποίηση των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Είναι ισότιμα, λοιπόν, με τα πτυχία του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Ο νόμος είναι ο 3187/03 και από όσο είμαι σε θέση να θυμάμαι, κύριοι συνάδελφοι, μάλλον δεν ήμασταν εμείς στην κυβέρνηση, αλλά ήταν κάποια άλλη κυβέρνηση!

Και επειδή έχει γίνει πολύς λόγος για την πλήρη αυτοδιοίκηση, όπως ορίζει το Σύνταγμα, θα μου επιτρέψετε να εκφράσω την άποψή μου, την οποία εξέφραζα χθες. Κατά την έννοια του Συντάγματος εγώ πιστεύω ότι μόνο τα πανεπιστήμια είναι ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ούτε καν τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα διότι ο μόνος εκτελεστικός νόμος, ο οποίος εκδόθηκε με βάση το άρθρο του Συντάγματος είναι ο νόμος-πλαίσιο, που αφορά στα πανεπιστήμια και μόνο. Από εκεί και πέρα χρειάζεται και άλλα βέβαια χαρακτηριστικά, που πρέπει να διαθέτουν, το προσωπικό ιδίως αυτών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων προκειμένου να προσομοιάζουν εκείνα των πανεπιστημίων και των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Και θα τελειώσω με την αυτοδιοίκηση, κύριε Πρόεδρε. Και γι' αυτό λέω ότι υπάρχει μεγάλη υποκρισία. Εδώ θα πρέπει να κάνουμε μία σύγκριση ανάμεσα στο τι ορίζει το σημερινό νομοσχέδιο και στο τι ορίζει ο νόμος, που αφορά στα ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Ποια είναι η διοίκηση των ανώτατων εκκλησιαστικών ακαδημιών; Είναι το ακαδημαϊκό συμβούλιο, που συμμετέχουν όλα τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, είναι ο πρόεδρος του ακαδημαϊκού συμβουλίου, που είναι μέλος του ακαδημαϊκού συμβουλίου, αλλά ορίζεται από το ανώτατο επιστημονικό συμβούλιο και είναι και ο διευθυντής σπουδών, που είναι καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής, μέλος δηλαδή του διδακτικού προσωπικού, που εκλέγεται από το ακαδημαϊκό συμβούλιο.

Ποια είναι η διοίκηση των ανώτατων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων; Είναι ο διοικητής -βαθμός υποστράτηγος- το εκπαιδευτικό συμβούλιο, όπου ως πρόεδρος είναι ο διοικητής, είναι μέλος ο διευθυντής στρατιωτικής εκπαίδευσης, ταξίαρχος στο βαθμό, μέλος ο υποδιοικητής, ταξίαρχος στο βαθμό, ο διευθυντής στρατιωτικής εκπαίδευσης, αξιωματικός και αυτός, ο υποδιοικητής, αξιωματικός και αυτός. Αν, λοιπόν, αυτή είναι η

πλήρης αυτοδιοίκηση των ανώτατων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που κατά το άρθρο 1 του συγκεκριμένου νόμου δίνουν πτυχία ισότιμα με εκείνα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, τότε πολύ λυπάμαι, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά μάλλον θα πρέπει να αναθεωρήσετε τις απόψεις σας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κ. Ιωάννης Δημαράς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω με μία παρατήρηση που πάντα την πίστευα και εξακολουθώ να την πιστεύω και να την υπερασπίζομαι. Το ελεύθερο Βήμα της Βουλής δεν είναι βήμα για να διατυπώσει κάποιος την κομματική του νομοφοροσύνη. Είναι μία παρατήρηση την οποία έκανα και κατά τη διάρκεια της χθεσινής μου εισήγησης.

Ως εκ τούτου θεωρώ αν μη τι άλλο υποκριτικό το γεγονός ότι υπήρξαν συνάδελφοι Βουλευτές από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι ούτε λίγο ούτε πολύ ισχυρίστηκαν ότι όλοι όσοι διατυπώνουν ενστάσεις για τον τρόπο με τον οποίο έχει σχηματιστεί το νομοσχέδιο αυτό –και όπως φαίνεται θα ψηφιστεί από την Πλειοψηφία– όλοι αυτοί οι συνάδελφοι, λοιπόν, δεν είναι τίποτα άλλο παρά αντίχριστοι ή κακοί χριστιανοί.

Δεν άκουσα κανέναν εξ ημών να λέει ή να επιτίθεται εναντίον της Εκκλησίας. Και χθες, επειδή προεδρεύατε, επικαλούμαι και τη δική σας μαρτυρία για να φανεί εάν και κατά πόσο διχαστικές κορόνες, όπως είπε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Κωνσταντόπουλος πριν από λίγο, ακούστηκαν από την πλευρά μόνο των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας και κανενός εξ ημών.

Εδώ δεν διερευνούμε τη θρησκευτική μας πίστη. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι μετά από το πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων που, από μικρός έζησα, καλούμαι σήμερα να υπογράψω και ένα πιστοποιητικό θρησκευτικών φρονημάτων. Το αρνούμαι! Και κανείς εξ ημών δεν έθεσε τέτοιο θέμα.

Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, ο κ. Παπαθεμελής να έρχεται σήμερα και ούτε λίγο ούτε πολύ να μας λέει «μην επιτίθεστε στην Εκκλησία». Πείτε μου σας παρακαλώ ποιος εξ ημών επιτίθετο στην Εκκλησία και τι είπε συγκεκριμένα. Ίσα-ίσα που όλοι μας και ενδιαφερόμαστε και πιστεύουμε αυτό για το οποίο εν τέλει, για να αποδείξει την ισχύ του, κατέφυγε σ' ένα συγγραφέα, τον κ. Μίλλερ, στο βιβλίο του «Ο κολοσσός του Αμαρουσίου», για να πει ότι η Ελληνίδα μάνα και ο Έλληνας παπάς είναι εξ εκείνων των πρωταγωνιστών που, και στήριξαν τον ελληνικό πολιτισμό, και στήριξαν τη θρησκεία και στήριξαν το έθνος.

Εγώ θα καταφύγω σε κάποιον άλλο διανοούμενο συγγραφέα, του οποίου το όνομα δεν άκουσα να αναφέρουν οι Βουλευτές της Πλειοψηφίας σήμερα. Θα πάω στο Νίκο Καζαντζάκη τον οποίο ούτε λίγο ούτε πολύ αφορίσατε. Τι είπε εκείνος; Όταν ο μοναχός, ο αναχωρητής, ο ντεσπεράντο της εποχής εκείνης κατέφυγε στα βουνά για να συναντήσει το Θεό, συνάντησε ένα δένδρο και του είπε «μίλησε μου για το Θεό μέσα στη μοναξιά». Και εκείνο άνηψε και ήταν η αμυγδαλιά.

Έτσι εκλαμβάνουμε εμείς την πίστη για τη θρησκεία και έτσι την υπερασπιζόμαστε. Άλλο, όμως, είναι αυτό και άλλο το νομοσχέδιο, το οποίο πρέπει να δούμε αν είναι σύννομο και σύμφωνο με τους κανόνες του ελληνικού δικαίου, με το Σύνταγμα και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Έχουμε δικαίωμα να διατυπώσουμε και ενστάσεις και αμφιβολίες και να διερωτηθούμε και να αντιπαρατεθούμε.

Εν προκειμένω, για να τελειώσω, επειδή χθες άκουσα κάτι από την κυρία Γιαννάκου, που ήταν εδώ, για ένα έγγραφο το οποίο επικαλέστηκα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το οποίο θα καταθέσω στη Βουλή, θέλω να σας πω ότι από το Νοέμβριο δυο Ευρωβουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο κ. Σηφουνάκης και η κ. Μπατζελή είχαν καταθέσει ένα ερώτημα ζητώντας διευκρινίσεις για το κατά πόσο αυτές οι εκκλησιαστικές σχολές που σε λίγο, όπως φαίνεται θα ψηφιστούν είναι συμβατές με την κοινοτική νομοθεσία.

Υπήρξε μία απάντηση, λοιπόν, του κ. Σπίντλινγκ εξ ονόματος της επιτροπής, ο οποίος λέει ότι η επιλεξιμότητα των σχολών αυτών για συγχρηματοδότηση μάλιστα από τα διαρθρωτικά

ταμεία –ακούστε αυτό και έχει πολύ μεγάλη σημασία για να δούμε τι θα συμβεί από εκεί και πέρα– θα εξαρτηθεί από τις πληροφορίες, που θα ληφθούν και από τη συμβατότητα των σχετικών σχεδίων με τα παρόντα ή τα μελλοντικά προγράμματα που θα αποφασιστούν από κοινού από τις ελληνικές αρχές και την επιτροπή.

Ακολούθησε μια επιστολή του γενικού διευθυντή της κ. Οντίν Κιλντίν προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με ημερομηνία 7 Δεκεμβρίου, η οποία ζητούσε τα εξής: «Σας παρακαλώ να διευκρινίσετε αν ο καταγγέλλων στην περίπτωση αυτή συνόψισε ορθά τη θέση του ελληνικού νόμου. Εάν ισχύει ότι οι ορθόδοξες πανεπιστημιακές σχολές δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης για λόγους μεταφοράς της οδηγίας 2000/78 στο εθνικό δίκαιο, σας παρακαλώ να μας παράσχετε σχετικές διευκρινίσεις».

Το πιο σοβαρό απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, το οποίο παρακαλώ να λάβετε σοβαρά υπόψη όλοι, είναι το εξής. Υπάρχει ένα τηλεαντιγράφημα από τις Βρυξέλλες με ημερομηνία 9 Δεκεμβρίου, η μόνιμη ελληνική αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την υπογραφή του κ. Κωνσταντίνου Χαλασάνη, πληρεξουσίου Υπουργού Β' –αναπληρωτής μόνιμος αντιπρόσωπος υπογράφει– που απευθύνεται προς το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και το ΥΠ.Ε.Π.Θ. με θέμα: «Καταγγελία σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της απαίτησης καταπολέμησης των διακρίσεων στην επαγγελματική εκπαίδευση».

Και λέει: «Η Ε. Επιτροπή, με τη συνημμένη επιστολή με στοιχεία 019155/7.12.2005 μας ενημερώνει σχετικά με την ανωτέρω καταγγελία, η οποία αφορά νομοσχέδιο για την ανώτερη εκπαίδευση σε ορθόδοξες σχολές ...» και καταλήγει «... Κατόπιν των ανωτέρων και υπό το φως της νομολογίας του Δ.Ε.Κ. (Υποθέσεις Gravier και Blaziot) σχετικά με τον ορισμό της επαγγελματικής κατάρτισης, ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στην Οδηγία 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, η Ε. Επιτροπή ζητεί από τις αρχές μας να παράσχουν διευκρινίσεις σχετικά με τα προαναφερόμενα».

Παρακαλούμε για τις ενέργειές σας».

Κύριε Πρόεδρε, καταθέτω για τα Πρακτικά το προαναφερθέν τηλεαντιγράφημα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Δημαράς καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν τηλεαντιγράφημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Διερωτώμαι απλά: Ούτε αυτό το έγγραφο ετέθη υπ' όψιν των συναδέλφων που συμμετέχουμε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων –για να ξέρουμε και εμείς τι συμβαίνει– αλλά ούτε έχουμε και τις απαντήσεις εκ μέρους των Υπουργείων, προς τα οποία απευθύνεται αυτό το τηλεαντιγράφημα.

Ως εκ τούτου, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, φοβάμαι ότι μερικές φορές ερχόμαστε εδώ να ψηφίσουμε για νομοσχέδια τα οποία ούτως ή άλλως θα ψηφισθούν και δεν ξέρω πόσο πεσιμιστική είναι αυτή η προσέγγιση, αλλά είναι χρήσιμο για τη δημοκρατία και τη λειτουργία της να ξέρουμε όλοι τι ακριβώς συμβαίνει και ποιες είναι οι απαντήσεις.

Καλώ, λοιπόν, τον κύριο Υφυπουργό και την κυρία Υπουργό να μας δώσει και τις απαντήσεις που έχουν σταλεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί πολύ φοβούμαι ότι θα υπάρχει συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Δημαρά.

Δράττομαι της ευκαιρίας να αναφέρω ότι το Προεδρείο παρακολουθεί έτσι όπως επιβάλλεται, αντικειμενικά και αμερόληπτα, τις αγορεύσεις των συναδέλφων και κινείται μέσα στα πλαίσια που ορίζουν το Σύνταγμα και ο Κανονισμός. Το Σύνταγμα αναφέρει ότι είναι απεριορίστο το δικαίωμα έκφρασης γνώμης και ψήφου βεβαίως και ότι το Προεδρείο μπορεί να παρέμβει ή ο Βουλευτής, αν το ζητήσει, όταν υπάρχουν δηλώσεις υβριστικού χαρακτήρα.

Τέτοια πράγματα δεν υπήρξαν. Από εκεί και πέρα καλά κάνετε και τα επισημαίνετε. Η άλλη πλευρά θα πει τις απόψεις της και αυτό γίνεται σ' ένα Κοινοβούλιο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, προσωπικές αναφορές υπήρξαν και απαξιωτικές του συνόλου της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και το ξέρετε πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όταν υπάρχουν προσωπικές αναφορές, υπάρχει το δικαίωμα –και η υποχρέωση ακόμα– να θέσει ο Βουλευτής θέμα προσωπικό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Απαξιώθηκε η Αξιωματική Αντιπολίτευση στο σύνολό της, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν απαξιώθηκε η Αντιπολίτευση. Έχει το κύρος της και την παρουσία της εδώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Αν πάμε στα Πρακτικά, θα το διαπιστώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Δημαρά, ο Κανονισμός δίνει τη δυνατότητα να πάρετε το λόγο ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θεωρείτε ότι εσείς είστε καλός χριστιανός και εγώ κακός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, κύριε Δημαρά, δεν θεωρεί τίποτα το Προεδρείο απ' όλα αυτά. Αλλά ο Κανονισμός παρέχει τη δυνατότητα στο Βουλευτή, που θεωρεί ότι εθίγη προσωπικά, να πάρει το λόγο.

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Χουρμουζιάδης όχι επί προσωπικού, αλλά για να δευτερολογήσει.

Ορίστε, κύριε Χουρμουζιάδη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω δυο πολύ βασικές και συνοπτικές παρατηρήσεις.

Έχει επικρατήσει το ερώτημα –ένα διλημματικό ερώτημα, νομίζω ψευδοδιλημματικό– με το εξής περιεχόμενο: Είστε υπέρ των μορφωμένων κληρικών, ναι ή όχι; Δηλαδή αυτοί που χτυπούν, που επικρίνουν το νομοσχέδιο σημαίνει ότι θέλουν αμόρφωτους κληρικούς, ενώ εκείνοι που είναι υπέρ του νομοσχεδίου, ότι δηλώνουν ότι θέλουν μορφωμένους κληρικούς.

Αυτό είναι λάθος. Η δική μας διαφωνία αφορά αποκλειστικά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται αυτό το πρόβλημα, η μόρφωση των Ελλήνων Ορθόδοξων Κληρικών. Και μάλιστα η άποψή μας πηγάζει από τη βασική μας –θα την έλεγα κοσμοθεωρητική– τοποθέτηση, όσον αφορά τις σχέσεις Εκκλησίας και κράτους.

Γιατί όλη αυτή τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε, όλη αυτή τη φροντίδα της μόρφωσης των κληρικών, να μην την αναλαμβάνει η Εκκλησία αποκλειστικά, με τα δικά της οικονομικά, με τις δικές της δαπάνες, με τις δικές της, εν πάση περιπτώσει, μεταφυσικές ανησυχίες και να έρχεται το κράτος να επωμίζεται αυτή την ανάγκη, αυτήν τη φροντίδα;

Αρα δεν είμαστε υπέρ των αμόρφωτων κληρικών, αλλά είμαστε υπέρ μιας υπεύθυνης Εκκλησίας, η οποία θα μπει μπροστά στο πρόβλημα και θα το αναλάβει.

Αυτή είναι η μία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

Για τη δεύτερη παρατήρηση έγινε πάρα πολύ μεγάλη συζήτηση και θα μου επιτρέψετε να πω ότι ήταν μία συζήτηση, που δεν μπήκε στην ουσία αν αυτές οι ανώτατες εκκλησιαστικές ακαδημίες είναι πανεπιστήμια ή όχι.

Είναι πανεπιστήμια. Όταν λέγεται ρητά μέσα στο νομοσχέδιο ότι παρέχουν αυτές οι σχολές πτυχία ισότιμα με αυτά που παρέχονται από τα πανεπιστήμια, αυτή η παροχή ενός ισότιμου προϊόντος, σημαίνει ότι προέρχεται, προκύπτει από διαδικασίες ισότιμες, όμοιες.

Αρα ένα πτυχίο αυτής της ανώτατης εκκλησιαστικής ακαδημίας είναι ισότιμο, γιατί ακριβώς αυτή η ακαδημία λειτουργεί, δομείται, όπως ακριβώς και ένα πανεπιστήμιο. Έχει προσωπικό που ορίζεται με τον ίδιο τρόπο που ορίζεται το προσωπικό του πανεπιστημίου, εκλέγονται, έχουν προγράμματα σπουδών, δηλαδή ακριβώς, ότι συμβαίνει με το πανεπιστήμιο. Τώρα αν καταφεύγουμε στις λέξεις, στις περιγραφές, στα επίθετα ή στα υποκοριστικά, νομίζω ότι αυτή είναι λανθασμένη προσέγγιση. Οι ανώτατες εκκλησιαστικές ακαδημίες είναι τέσσερα εκκλησιαστικά πανεπιστήμια, κύριε Πρόεδρε.

Αυτά είχα να πω και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Χουρμουζιάδη.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στο Μεσαίωνα και όχι μόνο, όταν οι καλόγεροι και άλλοι ήθελαν να αρτυστούν χήνες, αλλά το απαγόρευαν οι κανόνες της ησυχασίας, βάφτιζαν τις χήνες ψάρια ή και καλαμάρια. Έτσι, είχαν όλα τα εχέγγυα για να μπορέσουν να τις γευτούν.

Τώρα, λοιπόν, βλέπουμε και εμείς ότι βαφτίζονται εδώ τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα πανεπιστήμια, μη ανώτατα. Δεν μπορώ να το καταλάβω. Νόμιζα ότι αυτού του είδους τα βαφτίσια είχαν σταματήσει σε μια άλλη εποχή και δεν θα συνεχίζονταν μέχρι σήμερα.

Θα ήθελα να πω και κάτι άλλο. Εδώ, από ορισμένους τουλάχιστον ομιλητές, αλλά και έξω από αυτήν την Αίθουσα, διαχέεται μία εντύπωση ότι όποιος είναι υπέρ του χωρισμού κράτους και Εκκλησίας είναι και εχθρός της Εκκλησίας. Αν δηλαδή έχω εγώ μια διαφορετική αντίληψη από κάποιον άλλο συνάδελφο, θα πρέπει να τον θεωρήσω εχθρό; Κάθε άλλο. Ο χωρισμός κράτους και Εκκλησίας έχει γίνει στις ευρωπαϊκές χώρες εδώ και εκατονταετίες και δεν πήγαν πίσω.

Ο αγαπητός μας κ. Παπαθεμελής ανέφερε προηγουμένως ότι πήγε στην Αφρική, πήγε στην Αμερική και είδε να θάλλουν εκεί οι ελληνορθόδοξες κοινότητες. Και είναι γεγονός. Δεν τις εμποδίζει ότι είναι χωρισμένο το κράτος από την Εκκλησία, σ' αυτές τις περιοχές μάλιστα που είναι και έξω από τη δική τους χώρα. Και όμως, μπορούν και αναπτύσσονται. Επομένως δεν είναι εμπόδιο το αν θα υπάρξει χωρισμός κράτους και Εκκλησίας. Αυτό είναι κάτι που νομίζω ότι έχει λυθεί και δεν θα έπρεπε να επανερχόμαστε.

Δυστυχώς, υπάρχει εδώ ένας σκεπτικισμός από τα δύο μεγάλα κόμματα που υπολογίζουν το πολιτικό κόστος ή αν θέλετε και το πολιτικό όφελος, γιατί ξέρουμε ότι η Εκκλησία έχει και τη δική της πολιτική ισχύ και μάλιστα σε ορισμένες περιόδους γύρω από τις εκλογές, αυτή η ισχύς αναδεικνύεται με πάρα πολλούς τρόπους και πάρα πολλοί σπεύδουν να την αξιοποιήσουν.

Εμείς, λοιπόν, ξεκάθαρα είπαμε ότι ο χωρισμός κράτους και Εκκλησίας θα ήταν προς όφελος, όχι μόνο της κοινωνίας και του κράτους, αλλά και της ίδιας της Εκκλησίας. Μια ορισμένη μερίδα της Εκκλησίας θεωρεί ότι αυτό δεν τη συμφέρει, το θεωρεί κάτι πέρα από εχθρική ενέργεια. Από εκεί και πέρα βέβαια, δεν μπορούμε να συζητήσουμε σε αυτήν τη βάση.

Και κάτι τελευταίο. Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρούμε ότι μια ανώτατη σχολή σήμερα, η οποία δίνει ισότιμο πτυχίο ανωτάτης σχολής, θα αποκλείεται στις γυναίκες. Αυτό είναι κάτι πέρα για πέρα απαράδεκτο. Και επειδή λένε και ξαναλένε πολλοί ότι δεν είναι για τη σχολή και τα πτυχία, αλλά είναι γι' αυτούς που θα γίνουν ιερείς, απαντούμε ότι εδώ είναι για να μπουν στη σχολή. Είναι προαπαιτούμενο για να μπει κάποιος στη σχολή να έχει και τη συγκατάθεση του μητροπολίτη και να μην ανάγει στο γυναικείο φύλο, δηλαδή να είναι άντρας. Αυτά είναι πράγματα που δεν θα έπρεπε καν να συζητούνται σε αυτήν την Αίθουσα και δεν θα έπρεπε καν η Κυβέρνηση να φέρνει τέτοια νομοσχέδια που να δημιουργούν τέτοια προβλήματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λεβέντη.

Το λόγο έχει ο κ. Χαϊτίδης, με την αγόρευση του οποίου ολοκληρώνεται και ο κατάλογος των δευτερολογιών.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, αναφέρθηκε προηγουμένως η προσπάθεια μιας άλλου είδους λυσιτελους στηρίξεως της Ορθοδοξίας και αμφισβητήθηκε, αν για ορισμένες θέσεις που διατυπώθηκαν από συναδέλφους της Αντιπολίτευσης υπήρξε ουσιαστικά επίθεση εναντίον της Εκκλησίας.

Εγώ θα σας αναφέρω γεγονότα και όχι απλές κρίσεις και σχόλια, όπως αυτά τα οποία ακούστηκαν προηγουμένως. Ερωτώ: Όταν πριν από μερικά χρόνια κατεβλήθη προσπάθεια από την πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να καθιερωθεί ως υποχρεωτικός ο πολιτικός γάμος και ως προαιρετικός ο θρησκευτικός υπό τη μορφή μίας απλής, αν θέλετε, τελετής, αυτό ήταν μέτρο υπέρ ή εναντίον της Εκκλησίας; Όταν σε διάφορα χρονικά διαστήματα ουσιαστικά κατασχέθηκαν εκκλησιαστικές περιουσίες και εδόθη ως ελάχιστη αντιπαροχή η υποχρέωση του κράτους να

καλύπτει τις αμοιβές των ιερέων, ήταν αυτό ένα μέτρο, μια πράξη υπέρ ή εναντίον της Εκκλησίας; Όταν πριν από λίγα χρόνια -και μάλιστα κατά έναν τρόπο πολιτικά ανέντιμο- την πρώτη εβδομάδα μετά από τις εκλογές του 2000 το γνωστό θέμα των ταυτοτήτων, να διαγραφεί το θρησκειο, όταν σήμερα εξ όσων γνωρίζουμε η Ευρωπαϊκή Ένωση επεξεργάζεται σχέδιο κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας, όπου θα αναγράφεται και η καταγωγή και το θρησκειο, αυτό ήταν πράξη υπέρ ή εναντίον της Εκκλησίας;

Όταν χθες και σήμερα οι εκκλησιαστικοί λειτουργοί απεκλήθησαν απλοί επαγγελματίες, αυτό είναι πράξη, έκφραση και ένδειξη προθέσεων υπέρ ή εναντίον της Εκκλησίας; Επιτέλους -και αναφέρομαι στους αγαπητούς συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ., γιατί είναι προς τιμήν της Αριστεράς ότι έχει μια ξεκάθαρη θέση, με την οποία όμως διαφωνούμε, αλλά εν πάση περιπτώσει έχει μία ξεκάθαρη θέση- έχετε την πολιτική εντιμότητα να πάρετε θέση; Είστε υπέρ ή εναντίον την Εκκλησίας; Είστε υπέρ ή εναντίον του διαχωρισμού Κράτους και Εκκλησίας; Δεν μπορείτε οι μισοί συμπεφωνημένα να είστε υπέρ της μίας απόψεως και οι άλλοι μισοί υπέρ της άλλης.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι άλλο. Είναι δυνατόν να συζητάμε για τη λειτουργία Θεολογικών Σχολών στα υπάρχοντα πανεπιστήμια και να επικαλούμαστε τις αντιδράσεις ορισμένων ακαδημαϊκών δασκάλων, όταν είναι γνωστό -και καλώς- ότι αδιακρίτως θρησκευτικού πιστεύω εισέρχονται φοιτητές στις λειτουργούσες Θεολογικές Πανεπιστημιακές Σχολές; Είναι δυνατόν ένας ο οποίος πιστεύει -και είναι δικαίωμά του- σε άλλη θρησκεία ή δόγμα να εισέρχεται σε μία θεολογική σχολή και εν συνεχεία αυτός να θεωρείται κατάλληλα μορφωμένος, για να αποτελέσει λειτουργό της Ορθόδοξης Ανατολικής Χριστιανικής Εκκλησίας; Εδώ είναι σαφές το νομοσχέδιο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κύριε συνάδελφε, ο Αρχιεπίσκοπος...

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Μη με διακόπτετε, κύριε συνάδελφε. Είναι σαφές το νομοσχέδιο. Επί λέξει αναφέρει ότι οι απόφοιτοι αυτών των σχολών, τη λειτουργία των οποίων συζητάμε τώρα, θα απασχολούνται αποκλειστικά εις τα πλαίσια της Ορθόδοξης Ελληνικής Εκκλησίας. Είναι σαφής η αναφορά. Επομένως, προς τι ο φόβος και η ανησυχία;

Τέλος, επειδή αναφέρθηκε από συνάδελφο, τον οποίον εξόχως εκτιμώ, ο κίνδυνος δημιουργίας στρατών επιρροής, ήθελα να ρωτήσω το εξής: Όταν τα τελευταία χρόνια έγινε μεγάλος θόρυβος και συζήτηση για τη λειτουργία κέντρου ισλαμικών σπουδών, δηλαδή ανωτάτης σχολής η οποία θα καταρτίζει στελέχη, που θα παίζουν διάφορους ρόλους εντός και εκτός Ελλάδας, στα Βαλκάνια και βορειότερα, εκεί γιατί δεν διατυπώθηκαν οι αντίστοιχες ανησυχίες, δεδομένου ότι αυτή η σχολή προβλέπεται να λειτουργήσει εδώ, στην περιοχή της Αττικής;

Όλα αυτά, λοιπόν, αποδεικνύουν ότι η σκοπιμότητα και η αφανής, ενδεχομένως, πρόθεση ή συμφωνία δεν υπάρχει από την πλευρά της Κυβέρνησης, η οποία προτείνει το εν λόγω διαφανέστατο και απολύτως λογικό και αναγκαίο νομοσχέδιο. Από άλλες πλευρές υπάρχουν, ενδεχομένως, σκοπιμότητες και υπάρχει και υποκρισία. Για ακόμη μία φορά καλώ τους συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ιδίως ορισμένους, οι οποίοι εμφανίζονται ως θεοσεβείς εκεί στο χώρο της Βορείου Ελλάδας και εξ αυτών είναι και κάποιος εδώ παρών. Καλώ, λοιπόν, τους θεοσεβείς του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να πάρουν σαφή θέση αν είναι υπέρ του διαχωρισμού κράτους και Εκκλησίας ή όχι.

Είναι υπέρ του διαχωρισμού κράτους και Εκκλησίας ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Χαϊτίδη, ολοκληρώστε παρακαλώ. Οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα πάρουν θέση, όταν νομίζουν ότι πρέπει να πάρουν θέση.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Είναι υπέρ του νομοσχεδίου αυτού ή γιατί ενδεχομένως είναι κατά του νομοσχεδίου; Για να μπορεί ο ελληνικός λαός να βγάλει τα συμπεράσματά του και να μας κρένει αναλόγως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της

αρχής;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των άρθρων.

Το νομοσχέδιο έχει, όπως γνωρίζετε, τριάντα τρία άρθρα. Υπάρχει επίσης μια υπουργική τροπολογία και τρεις εμπρόθεσμες τροπολογίες συναδέλφων Βουλευτών. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητήσουμε τα άρθρα από 1 έως 18 ως ενότητα -είναι τα δυο πρώτα κεφάλαια του νομοσχεδίου- και τα υπόλοιπα άρθρα θα συζητηθούν στην αυριανή συνεδρίαση.

Συμφωνείτε, κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτήν την πρόταση του Προεδρείου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το Σώμα συμφώνησε ομοφώνως.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Τσαλίδης για οκτώ λεπτά.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Μπαίνουμε στην κατ' άρθρον συζήτηση. Πάντως, θα ήθελα να πω και το εξής. Οι απόψεις όλων των συναδέλφων είναι σεβαστές. Και μάλιστα, θα έλεγα ότι η Αντιπολίτευση υποχρεούται και να ελέγχει την Κυβέρνηση αλλά και να κάνει εποικοδομητικές προτάσεις. Δυστυχώς δεν κάνει ούτε το ένα ούτε το άλλο ή εν πάση περιπτώσει, δεν το κάνει τόσο καλά όσο θα έπρεπε. Και θα ήθελα να πω ότι ειπώθηκαν πολλά, αλλά νομίζω ότι δεν ειπώθηκε τίποτα από κανένα για το σύστημα πρόσβασης.

Αυτήν τη στιγμή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι στις θεολογικές σχολές της χώρας μπαίνουν όσοι δηλώσουν στο μηχανογραφικό τους δελτίο και τη θεολογική σχολή. Υπάρχουν αγόρια και κορίτσια. Δεν είναι σαφώς επιλογή τους να ακολουθήσουν τον ιερατικό κλάδο στη συνέχεια. Τα κορίτσια, προφανώς έτσι και αλλιώς δεν μπορούν να το κάνουν και συνεπώς θα έπρεπε να συνδέσουμε -αν θέλετε- και το μικρό ποσοστό, το 3% περίπου, των αποφοίτων των θεολογικών σχολών που ακολουθούν τον ιερατικό κλάδο και με το σύστημα πρόσβασης, το οποίο όλοι ξέρουμε ότι αυτή η Κυβέρνηση, στα πλαίσια της αναθεώρησης του νόμου πλαισίου, θα το αλλάξει.

Το άρθρο 1 αναφέρεται στη διάρθρωση της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Είπαμε ότι γίνεται σύμφωνα με την υπάρχουσα δομή. Υπάρχει δευτεροβάθμια και υπάρχει και ανώτατη εκπαίδευση. Στη δευτεροβάθμια ανήκουν τα εκκλησιαστικά γυμνάσια και τα εκκλησιαστικά λύκεια, ενώ στην ανώτατη εκπαίδευση ανήκουν οι Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και τέλος, τα ιερατικά σχολεία δεύτερης ευκαιρίας που για πρώτη φορά θεσμοθετούνται και, κατά την άποψή μου, είναι μια μεγάλη καινοτομία, είναι φορείς δια βίου εκπαίδευσης.

Έγινε πολύ συζήτηση για την πίστη, για καλούς, για κακούς χριστιανούς. Προσωπικά δεν μπήκα σε μια τέτοια συζήτηση και βέβαια πιστεύω ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν έχει καμιά σχέση με την πίστη. Άλλωστε αναφέρεται στο άρθρο 2 ποιος είναι ο σκοπός του. Ο σκοπός είναι σαφέστατος, είναι η ανάδειξη και κατάρτιση κληρικών και λαϊκών στελεχών της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, ώστε να είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου.

Το άρθρο 3 αναφέρεται στην οργάνωση και στην αποστολή των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών.

Θα ήθελα να μείνω λίγο στο άρθρο 4, για το οποίο τόση πολλή συζήτηση έχει γίνει και ίσως τόσο πολύ μελάνι χύθηκε. Εδώ τι έχουμε; Έχουμε το σύστημα πρόσβασης στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες. Και ο κύριος Υπουργός ήταν σαφής. Υπάρχουν οι πανελλήνιες εξετάσεις. Αλλά από εκεί και πέρα, όπως συμβαίνει και με τα ανώτατα στρατιωτικά ιδρύματα της χώρας αλλά και με τα Τ.Ε.Φ.Α.Α. -τα οποία γνωρίζουμε όλοι ότι είναι ενταγμένα στα πανεπιστήμια, είναι μια πανεπιστημιακή σχολή- όπου υπάρχουν αγωνίσματα και ψυχολογικά τεστ, έτσι

και εδώ υπάρχει μια προφορική συνέντευξη. Θα πρέπει δε να θυμόμαστε ότι η ίδια η Υπουργός δεσμεύτηκε ότι την υπουργική απόφαση - με την οποία θα καθορίζονται η συγκρότηση της Επιτροπής, το περιεχόμενο της συστατικής επιστολής που δίνεται μόνο για όσους πρόκειται να ακολουθήσουν το πρόγραμμα ιερατικών σπουδών, τα κριτήρια, όπως και κάθε άλλη λεπτομέρεια - θα τη φέρει και θα τη συζητήσουμε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Πρόκειται για κριτήρια, τα οποία είναι αντικειμενικά και μετρήσιμα και συνεπώς δεν νομίζω ότι θα υπάρξει πρόβλημα.

Σε ό,τι αφορά την ισότητα των πολιτών ή και των φύλων, αν θέλετε που θίχτηκε χθες, εάν κάποιος έχουν διαφορετική πρόταση από αυτήν του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, ότι στο πρόγραμμα ιερατικών σπουδών πηγαίνουν μόνο άνδρες, τότε δεν έχουν παρά να μας την πουν για να τη συζητήσουμε κιόλας.

Άρθρο 5. Το άρθρο 5 αναφέρεται στα προγράμματα σπουδών. Είναι συγκεκριμένα και η διαφοροποίησή τους, αν θέλετε, από τα πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αλλά και από τα ανώτατα στρατιωτικά ιδρύματα, είναι ότι δεν ιδρύονται τμήματα, αλλά καταρτίζονται προγράμματα σπουδών, τα οποία οδηγούν σ' ένα ενιαίο πτυχίο, το οποίο θα έχει και την εξειδίκευσή του.

Επειδή τέθηκε και το θέμα της έρευνας, που είναι ελεύθερη κατά το Σύνταγμα και θεραπεύεται ή ασκείται στα πλαίσια της ανώτατης εκπαίδευσης, εδώ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5, θα υπάρχουν και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, την ευθύνη υλοποίησης και οργάνωσης των οποίων θα έχουν τα πανεπιστήμια, τα οποία θα χορηγούν και τους τίτλους, πλην, όμως, όλοι καλά γνωρίζουμε ότι στα πλαίσια των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, γίνεται έρευνα.

Πάμε στο άρθρο 6, που αφορά το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο. Εδώ θα μου επιτρέψετε να κάνω μια σύγκριση για μια ακόμη φορά με τα ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ποιο είναι αυτό το συμβούλιο; Υπάρχει ο πρόεδρος, ο οποίος είναι καθηγητής πανεπιστημίου ή ομότιμος καθηγητής ή ιεράρχης ή επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους, τρεις καθηγητές πανεπιστημίου...

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Διαβάστε καλά. Λέει, «ιεράρχης ή καθηγητής...». Ξεκινάει με ιεράρχη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ: Κύριε συνάδελφε, αν το πρόβλημά σας είναι με ποιόν ξεκινάει, επειδή ξεκινάει με τον ιεράρχη και δεν ξεκινάει με τον καθηγητή πανεπιστημίου, και αυτό υποδηλώνει κάτι για εσάς, σας λέγω ότι για εμένα δεν υποδηλώνει τίποτα και δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει ο πρόεδρος, όπως σας προανέφερα, τρεις καθηγητές πανεπιστημίου, τρεις ιεράρχες, δύο από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδας και ένας από την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο της Εκκλησίας της Κρήτης.

Θέλετε να ακούσετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πώς είναι το αντίστοιχο όργανο σε κεντρικό επίπεδο των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων; Σύνθεση: Αρχηγό Γ.Ε.Ε.Θ.Α., Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α. Δεύτερον, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Τρίτον, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τέτατον, οι διοικητές των ΑΣΕΙ, βαθμός υποστράτηγος ή αντιστράτηγος. Πέμπτον, διευθυντές στρατιωτικής εκπαίδευσης, βαθμός ταξίαρχος και ο πρόεδρος ακαδημαϊκών θεμάτων. Επιτέλους υπάρχει και ένα μέλος Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του καθηγητή.

Το άρθρο 7 αναφέρεται στο όργανο διοίκησης των ανωτάτων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων. Νομίζω ότι καλύφθηκε πλήρως το θέμα της αντισυνταγματικότητας, το οποίο τέθηκε. Δεν χρειάζεται να πούμε τίποτα περισσότερο. Ήδη αναφέρθηκε αυτό και από τον κύριο Υπουργό και από εμένα στη δευτερολογία μου.

Συνέκρινα προ ολίγου τα Α.Σ.Ε.Ι. με τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και με την αυτοδιοίκηση εντός ή εκτός εισαγωγικών, μάλλον εντός εισαγωγικών, γιατί δεν υπάρχει ούτε στο ένα ούτε στο άλλο.

Προσωπικό των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, είναι το διδακτικό προσωπικό, το ειδικό διδακτικό προσωπικό και το ειδικό τεχνικό και εργαστηριακό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό. Υπάρχει επίσης και το έκτακτο προσωπικό, στο οποίο

ανήκουν επισκέπτες καθηγητές και ειδικοί επιστήμονες.

Το άρθρο 9 αναφέρεται στο διδακτικό προσωπικό, στις βαθμίδες και στο ποια είναι τα προσόντα τους σε σχέση και με το άρθρο 10 -προκειμένου κάποιος να εκλεγεί μέλος του διδακτικού προσωπικού σε μία από τις τέσσερις βαθμίδες, η οποία αναφέρεται στο νόμο- και τα οποία θα ήθελα να πω ότι είναι ταυτόσημα με τα προσόντα εκείνα τα οποία χρειάζονται για να εκλεγεί κάποιος και στις τέσσερις βαθμίδες στα πανεπιστήμια.

Το άρθρο 11 αναφέρεται στη διαδικασία από την προκήρυξη μέχρι την εκλογή. Εδώ θα πρέπει να πούμε ότι το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο ελέγχει μόνο τη νομιμότητα της εκλογής. Υπάρχει το άρθρο 12, το οποίο αναφέρεται στις πειθαρχικές διατάξεις. Και εδώ έχει γίνει μία νομοτεχνική βελτίωση, η οποία κατά την άποψή μου είναι πολύ σωστή και την κατέθεσε χθες ο Υπουργός. Αναφέρεται στην παράγραφο 2 ββ'.

Το άρθρο 13 αναφέρεται στο ειδικό διδακτικό προσωπικό και στο ειδικό τεχνικό και εργαστηριακό προσωπικό.

Το άρθρο 14 αναφέρεται στο διοικητικό προσωπικό.

Το άρθρο 15 αναφέρεται στο έκτακτο διδακτικό προσωπικό.

Το άρθρο 16 αναφέρεται στις αποδοχές των μελών του τακτικού διδακτικού και ειδικού διδακτικού προσωπικού.

Το άρθρο 17 είναι επίσης σημαντικό, διότι αναφέρεται σαφώς στα ότι το πτυχίο των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών δεν παρέχει δικαίωμα διορισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι απόφοιτοι των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών προσλαμβάνονται αποκλειστικώς στις υπηρεσίες της Ελλάδος.

Συνεπώς, η οποιαδήποτε συζήτηση ή σχολιασμός έγινε, δεν είχε σχέση με την πραγματικότητα. Και θα πρέπει να σας υπενθυμίσω εδώ, για τους αποφοίτους των ποιμαντικών τμημάτων που έπρεπε να στελεχώσουν την Εκκλησία, ότι δια νόμου άλλαξε ο σκοπός της ίδρυσης και η αποστολή. Και τελικά αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο στελεχώνουν μάλλον σήμερα και τη δημόσια εκπαίδευση, τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και όχι λόγω της προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως πολλές φορές ειπώθηκε και στην επιτροπή και μέσα στην Αίθουσα.

Τέλος, με το άρθρο 18 συστήνονται συγκεκριμένες θέσεις διδακτικού προσωπικού, ειδικού διδακτικού και ειδικού τεχνικού και εργαστηριακού προσωπικού, διοικητικού προσωπικού, για τις τέσσερις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, οι οποίες δεν ιδρύονται, αλλά μετεξελισσονται από τις υφιστάμενες Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Τσαλίδη.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Δημαράς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά διακατέχομαι από μία απορία που δεν ανέκυψε τον τελευταίο καιρό στη Βουλή. Όταν κάποιος εκ των συναδέλφων έχουν καταψηφίσει επί της αρχής ένα νομοσχέδιο, αναρωτιέμαι, στις επί μέρους αναφορές των άρθρων, πόσο θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί κανείς. Ασφαλώς και μπορεί να το κάνει, με την Προϋπόθεση ότι γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι εν τέλει αυτό το οποίο έχει αποφασίσει η πλειοψηφία, θα ψηφιστεί. Και στο βαθμό που επιμεριζόμεθα των ευθυνών μας -και τις επιμεριζόμεθα- είμαστε υποχρεωμένοι, αν διακρίνουμε κάτι μέσα στην τελική απόφαση της πλειοψηφίας, να συναινέσουμε ή να υποδείσουμε να διορθωθεί, για να λειτουργήσει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ**).

Άλλωστε, γνωρίζετε καλύτερα από εμένα και εσείς και όλοι οι συνάδελφοι που είναι εδώ, ότι άλλα μεν αι βουλαί του νομοθέτου, άλλη όμως η πρακτική εφαρμογή αυτών που ψηφίζει και η Βουλή, αυτών που αποτελούν ουσιαστικά και την πεμπουσία του ζητούμενου στη συνέχεια στον ελληνικό νόμο, στο ελληνικό Σύνταγμα, στην καθημερινότητα, παντού στη ζωή μας.

Επομένως, ο μικρός αυτός πρόλογος έχει να κάνει με το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των συζητήσεων και της ανταλλαγής απόψεων κατά τις εργασίες της επιτροπής τοποθετήθηκα-

με και επί της αρχής και επί των άρθρων. Ενθυμούμαι – και έχω και τα Πρακτικά – ότι τελευταίος εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας στην επιτροπή ήταν ο Υφυπουργός κ. Καλός, ο οποίος μάλιστα απεδέχθη και ορισμένες παρατηρήσεις. Προσέξτε, όμως, ποιες ακριβώς είναι αυτές οι παρατηρήσεις.

Προτείνει, λοιπόν, τροποποιήσεις επί των άρθρων: Στο άρθρο 4, στην παράγραφο 4, προστίθεται το εξής: «πρόσβαση στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες έχουν οι κάτοχοι απολυτηρίου Ενιαίων Εκκλησιαστικών Λυκείων σε ποσοστό 10%» κ.λπ. Στο άρθρο 5, παράγραφος 3, αντικαθίσταται το πρόγραμμα «συντήρηση εκκλησιαστικών κειμηλίων» με το πρόγραμμα «διαχείριση εκκλησιαστικών κειμηλίων». Στο άρθρο 29, παράγραφος 3, αντικαθίσταται η λέξη «Λυκείου» με τη λέξη «Λυκείων», η λέξη «Εφορίας» με τη λέξη «Εφορείας».

Αυτό το αναφέρω, για να τονίσω και να υπερασπιστώ την εκτίμησή μου ότι οι τροπολογίες τις οποίες απεδέχθη ο κ. Καλός κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή, είχαν περισσότερο τυπικό και γραμματικό χαρακτήρα. Επί της ουσίας δεν έκανε καμία από τις προτάσεις μας δεκτή ως τροπολογία. Να αναφερθώ συγκεκριμένα στο άρθρο 1 και στον τίτλο των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, καθώς ζητήσαμε απλά και με βάση το σκεπτικό και τη φιλοσοφία που αναπτύξαμε και κατά τη διάρκεια της επί της αρχής ομιλίας μας, να διαμορφωθεί σε «Εκκλησιαστικές Ακαδημίες Ιερατικών Σπουδών». Το «Ανώτατες» και «Δημόσιες» σημαίνει ακριβή τήρηση των όσων προβλέπονται για τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και εδώ, στο νομοσχέδιο, τηρούνται μισά από τις παραγωγικές σχολές του στρατού και μισά από τα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Για να μη μακρολογήσω και επειδή δεν έχει και νόημα, με όλα όσα τουλάχιστον μπόρεσα να υπερασπιστώ κατά τη διάρκεια αυτής της παρέμβασής μου στην κατ' άρθρον συζήτηση, θέλω να σας πω ότι εν πάση περιπτώσει, όπως φαίνεται και είναι ρεαλιστική η παρατήρηση, το νομοσχέδιο θα ψηφιστεί από την Πλειοψηφία, της Κυβέρνησης και, καθώς πρόκειται διοικητικά και γραφειοκρατικά να οικοδομηθεί όλο εκείνο το σύστημα του επιστημονικού διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών, οι οποίοι θα πάρουν μέρος σ' αυτές τις εκκλησιαστικές σχολές, θέλω να σας πω ότι το άρθρο 13 το οποίο προβλέπει το ειδικό διδακτικό προσωπικό και το ειδικό τεχνικό και εργαστηριακό προσωπικό, το άρθρο 14 που αφορά το διοικητικό προσωπικό, το άρθρο 15 που αφορά το έκτακτο διδακτικό προσωπικό, το άρθρο 16 που αφορά τις αποδοχές των μελών του τακτικού διδακτικού και ειδικού διδακτικού προσωπικού, το άρθρο 17 που αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φοιτητών και αποφοίτων των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και το άρθρο 18 για τη σύσταση θέσεων – καθώς η συζήτησή μας φθάνει μέχρι το άρθρο 18 – εμείς θα τα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Τελειώσατε, κύριε συνάδελφε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ : Αν με παρακολουθούσατε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Βεβαίως, σας παρακολουθούσα, αλλά καμιά φορά οι ομιλητές κάνουν διαλείμματα και διακοπές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ξέρω ότι έχετε και άλλες υποχρεώσεις. Δεν προσπάθησα να σας απαξιώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Δεν έχω καμία υποχρέωση. Σας παρακολουθώ απόλυτα. Κάνετε καλή χρήση του χρόνου, γι' αυτό εξεπλάγην. Εφόσον τελειώσατε, το λόγο έχει ο κ. Χουρμουζιάδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ : Και εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα κάνω καλή χρήση του χρόνου, γιατί και εγώ διακατέχομαι από την αμηχανία του κ. Δημαρά. Όταν κανείς καταπιάνεται την αρχή ενός νομοσχεδίου, τι σκοπιμότητα έχει η τοποθέτησή του πάνω στα άρθρα και μάλιστα με το ίδιο δικαιολογητικό, ότι δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτα;

Θυμούμαι μάλιστα, κύριε Υπουργέ, στην προηγούμενη κυβέρνηση, ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, που είχε κάπου μια διάταξη που προέβλεπε τις αποσπάσεις συζύγων γυναικών στο εξωτερικό, αν οι σύζυγοι άνδρες υπηρετούσαν εκεί.

Και είπα, «Μα, μπορεί οι γυναίκες να υπηρετούν έξω και οι

άντρες να είναι στο εσωτερικό και επομένως να δικαιούνται απόδοσης». Και προσετέθη δίπλα στο άρθρο «ο» και το άρθρο «η». Ήταν η πρώτη μου και η μοναδική κοινοβουλευτική νίκη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ: Όχι η τελευταία, όμως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Φοβούμαι και η τελευταία.

Θέλω να κάνω μία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 4.

Κύριε Υπουργέ, ακόμα κι αν καθοριστούν επακριβώς τα κριτήρια της επιστολής και τα κριτήρια του προσώπου που θα την εκδίδει, θα παρέχει αυτήν την επιστολή, τελικά η πρόβλεψη αποτελεί έναν αναχρονισμό, μία οπισθοδρόμηση. Δηλαδή, τελικά εισβάλλει η λογική του πιστοποιητικού των φρονημάτων, όπως και να το δούμε, όπως και να το περιγράψουμε.

Μπορεί να υπάρχει στην πρόθεση της Κυβέρνησης αυτή η απαίτηση της επιστολής να μη λειτουργεί έτσι, όπως λειτουργούσε κατά τα χρόνια τα πέτρινα της χώρας μας. Έτσι θα λειτουργήσει, όμως. Γι' αυτό χρειάζεται να γίνει λόγος γι' αυτό το άρθρο.

Το άρθρο 5 αναφέρεται στα προγράμματα σπουδών. Εμείς πιστεύουμε ότι η εισαγωγή αυτής της λογικής των προγραμμάτων βάλλει κατευθείαν κατά της καθολικότητας της γνώσης που παρέχεται από ένα ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Εάν τελικά το Τμήμα Αρχαιολογίας ενός πανεπιστημίου το κατατεμαχίσουμε σε προγράμματα σπουδών, ένα πράγμα πετυχαίνουμε: Κατατεμαχίζουμε την καθολικότητα της γνώσης.

Θα τελειώσω με το άρθρο 7, όπου ο διορισμός του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου, που έχει και τη βασική ευθύνη της διαμόρφωσης ενός προγράμματος, την εκπαιδευτική λειτουργία ενός τμήματος, μιας σχολής, μιας ακαδημίας, θα γίνεται από το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο. Τελικά, πώς θα λειτουργεί αυτός ο διορισμός; Κατά πόσο τελικά αυτό το Ακαδημαϊκό Συμβούλιο, το οποίο θα διορίζεται από ένα άλλο κεντρικό όργανο, θα έχει μία πρωτοβουλία, θα έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει ή –αν θέλατε– απλά να προτείνει τη λειτουργία ενός εκπαιδευτικού προγράμματος;

Νομίζω ότι είναι μερικά από τα στοιχεία, όχι τα μοναδικά. Απλώς επιμένω, κύριε Πρόεδρε, ότι η τοποθέτησή μου είναι καθαρά τυπική, γιατί πρέπει να τοποθετηθώ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Χουρμουζιάδη και για την οικονομία του χρόνου.

Ο κ. Λεβέντης έχει το λόγο.

Βλέπω, κύριε Λεβέντη, ότι εσείς ανεβαίνετε στο Βήμα. Άρα έχετε άγριες διαθέσεις ως προς το χρόνο!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν θα κάνω κατάχρηση του χρόνου. Σας ευχαριστώ πάντως προκαταβολικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όχι, δεν κάνετε κατάχρηση. Πάντοτε χρησιμοποιείτε το χρόνο σωστά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν ειπωθεί πάρα πολλά και στην επιτροπή και χθες και σήμερα σ' αυτήν την Αίθουσα για το συζητούμενο νομοσχέδιο. Μάλιστα, παρακολουθήσαμε και μία εξαιρετικά ενδιαφέρουσα αντιπαράθεση απόψεων στους κόλπους της Εκκλησίας, θα λέγαμε, στην αρμόδια επιτροπή, όπου οι κοσμητορες, οι καθηγητές των θεολογικών σχολών αντιπαρετίθεντο στις απόψεις των επισήμων εκπροσώπων της Εκκλησίας. Βέβαια, οι θεολογικές σχολές έκαναν και βαρείς χαρακτηρισμούς γι' αυτό το νομοσχέδιο.

Τα είπαμε και επί της αρχής και δεν θέλω να σας κουράσω περισσότερο.

Επί των άρθρων τώρα:

Όσον αφορά το άρθρο 1, ειπώθηκαν πολλά. Δεν θέλω πάλι εδώ να τα ανακυκλώσω. Είπαμε και προηγουμένως ότι χαρακτηρίζονται ως Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και όχι ως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Και, όμως, έτσι είναι. Δεν θέλω να επαναλάβω τα ίδια. Είναι ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και δίνουν πτυχία. Τα πτυχία αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εκεί και πέρα κατά το δοκούν και το ξέρουμε πολύ καλά.

Και εάν ακόμα κάπου υπάρχει κάποια δυσκολία, μπορεί σε μια μεταμεσονύχτια τροπολογία, όχι η τωρινή κυρία Υπουργός,

αλλά κάποιος άλλος Υπουργός να το φέρει ανάλογα με τις απόψεις και τις πιέσεις της Εκκλησίας.

Στο άρθρο 3, λοιπόν, λέμε ότι παρέχουν ισότιμα πτυχία με εκείνα των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Στην παράγραφο 2, του άρθρου 3, αναφέρεται ότι «μπορεί να ιδρύονται και άλλες, να συγχωνεύονται ή να καταργούνται Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες». Και εδώ υπάρχει κίνδυνος, καθώς υπάρχουν πολλοί δυναμικοί ιεράρχες, πολυπράγμονες πολλές φορές, οι οποίοι θα θελήσουν ενδεχομένως να ιδρύσουν και αυτοί στην περιοχή τους μίαν ακαδημία. Ποιος θα μπορέσει να τους εμποδίσει; Επομένως, δεν θα είναι τέσσερις οι ακαδημίες. Μπορεί να είναι δεκατέσσερις αύριο το πρωί, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, περιγράφεται η αποστολή των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών. Αυτή, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί, έτσι όπως περιγράφεται στην αιτιολογική έκθεση, συμβατή με την ελευθερία της έρευνας και της επιστήμης, που είναι απαραίτητες στην ανώτατη εκπαίδευση. Δεν δίνεται, βάσει των περιγραφόμενων σκοπών, η ευχέρεια για ελεύθερη δράση και διδασκαλία στους διδάσκοντες ούτε ως προς τη μέθοδο ούτε ως προς το περιεχόμενο.

Με το άρθρο 4, πιστεύουμε ότι πλήττονται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας, καθώς καθιερώνονται μη ακαδημαϊκές διαδικασίες εισαγωγής φοιτητών. Η επιλογή των σπουδαστών των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών θα γίνεται με ειδικές, μη αντικειμενικές διαδικασίες και προϋποθέσεις, στην ουσία εκτός πανελλαδικών εξετάσεων, όπως είναι το ομολογιακό κριτήριο, η συνέντευξη του ενδιαφερομένου, οι συστατικές επιστολές.

Ελέχθησαν πολλά γι' αυτήν την περίφημη συστατική επιστολή. Όπως και να το κάνουμε όμως, είναι ένα άλλο είδος πιστοποιητικού φρονημάτων. Και αυτό στην εποχή μας είναι ανεπίτρεπτο και απαράδεκτο. Παραβιάζεται, επίσης, η αρχή της ισότητας των ευκαιριών που, βάσει του Συντάγματος, διέπει όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με το να εισάγονται στο πρόγραμμα των ιερατικών σπουδών μόνο άρρενες υποψήφιοι.

Στο άρθρο 5: Με το άρθρο αυτό του νομοσχεδίου γίνεται ξεκάθαρο πως δημιουργούνται τέσσερα εκκλησιαστικά πανεπιστήμια, αφού προβλέπει πολλαπλά γνωστικά αντικείμενα και άρα πολλαπλά πτυχία. Οι σχολές δεν θα έχουν τμήματα, όπως έχουν σήμερα τα πανεπιστήμια -παράγραφοι 2 και 3- αλλά ευέλικτα προγράμματα σπουδών. Η ύπαρξη προγραμμάτων και όχι τμημάτων δεν συμβαδίζει με την σημερινή οργάνωση των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Στο άρθρο 6: Τα νέα αυτά πανεπιστήμια θα διοικούνται από ένα πανίσχυρο, μη εκλεγμένο, εξωπανεπιστημιακό όργανο, το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο θα ασκεί έλεγχο σε δημόσιες, ανωτάτου επιπέδου, σχολές. Στο επιταμείο αυτό συμβούλιο διοίκησης -όπου πρόεδρος του μπορεί να είναι και ιεράρχης, κληρικός και τρία μέλη του οποίου θα διορίζει η Εκκλησία και τρία μέλη το Υπουργείο Παιδείας- την πλειοψηφία θα την έχει η Εκκλησία. Πουθενά στις σύγχρονες, μη θεοκρατικές κοινωνίες, δημόσια Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα δεν διοικούνται από μη ακαδημαϊκά πρόσωπα με τις πιο ουσιαστικές αρμοδιότητες και μάλιστα με πλειοψηφία κληρικών.

Στο μη ακαδημαϊκό αυτό όργανο ανατίθενται υπερβολικές αρμοδιότητες: Θα μπορεί, μεταξύ άλλων, να ορίζει το γνωστικό αντικείμενο, τις κατευθύνσεις και τα προγράμματα σπουδών, την εκλογή και την πρόσληψη καθηγητών, ενώ θα διορίζει και τον πρόεδρο του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου των σχολών αυτών, ο οποίος θα έχει και τις πιο σημαντικές αρμοδιότητες. Η πλειοψηφία των αποφάσεων του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 7, πρέπει να εγκριθεί από το πανίσχυρο Επιστημονικό Συμβούλιο. Στην ουσία δεν υπάρχει αυτοδιοίκηση στις σχολές αυτές. Επιπλέον, η διοίκησή του είναι κατ' ουσίαν μονοπρόσωπη, μια και οι περισσότερες αρμοδιότητες, βάσει του άρθρου αυτού, ανήκουν στον πρόεδρό του. Και βέβαια, όταν ο πρόεδρος είναι κληρικός και υπάρξει κάποια αντιδικία μέσα στο Συμβούλιο, δεν είναι δύσκολο να σκεφθεί κανείς προς ποια κατεύθυνση θα στραφεί και ο πρόεδρος και η πλειοψηφία σ' αυτήν την περίπτωση.

Από το άρθρο 11 απουσιάζουν οι ακαδημαϊκές προϋποθέσεις για την ένταξη και την εκλογή του διδακτικού προσωπικού. Τριμελής επιτροπή εισγγείται στο Ακαδημαϊκό Συμβούλιο, του οποίου τα μέλη συμμετέχουν, ανεξάρτητα από τη βαθμίδα τους, στη διαδικασία εκλογής του διδακτικού προσωπικού οποιασδήποτε βαθμίδας.

Στο άρθρο 13, στην παράγραφο 2ββ', στην τρίτη σειρά, η λέξη «συναφής» έχει αντικατασταθεί και έχει διορθωθεί. Η παράγραφος αυτή αναφέρει ότι για τις θέσεις του Ε.ΔΙ.Π απαιτείται διδακτορικό δίπλωμα ή εάν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με διδακτορικό δίπλωμα, απαιτείται συναφή μεταπτυχιακός τίτλος ή αν δεν υπάρχουν με συναφές μεταπτυχιακό δίπλωμα, απαιτείται τριετής τουλάχιστον επαγγελματική ή εκπαιδευτική προϋπηρεσία. Δεν νομίζουμε ότι οι άνθρωποι αυτοί μπορούν να αποφασίζουν και να εκλέγουν στη συνέχεια τους καθηγητές, χωρίς καν να έχουν μεταπτυχιακό τίτλο ή τουλάχιστον τριετή προϋπηρεσία. Αυτό είναι ανήκουστο.

Στο άρθρο 17, γράφετε ότι το πτυχίο των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών δεν παρέχει δικαίωμα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δημόσια εκπαίδευση. Έτσι γράφετε, αλλά πώς θα λειτουργήσει στην πράξη δεν ξέρουμε. Εμείς επιφυλάσσομαστε, γιατί τόσα και τόσα συμβαίνουν στον τόπο μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Λεβέντη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα πως τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους της Βουλής των Ελλήνων, είκοσι ένας μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί-καθηγητές από το Λύκειο Ζευγολατιού Κορινθίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εισερχόμαστε τώρα στον κατάλογο των εγγεγραμμένων ομιλητών.

Ο κ. Μπαντουβάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή ακούστηκαν ορισμένα πράγματα σ' αυτήν την Αίθουσα ειδικά περί ιδιοτελείας, θέλω να δηλώσω πως είμαι υπερήφανος που είμαι Ελληνοορθόδοξος. Δεν επιτρέπω σε κανέναν να αμφισβητήσει τα αισθήματα και τα συναισθήματά μου έναντι της Ορθόδοξης Εκκλησίας και να πει ότι αυτό το κάνω από ιδιοτελεία για ψηφοθηρικούς λόγους, όπως ελέχθη. Απαιτώ σεβασμό, όπως και εγώ σέβομαι κάθε αντίθετη άποψη, σχέση έχουσα με την Ορθόδοξη Εκκλησία. Δεν είναι δυνατόν οι Άραβες ορθόδοξοι της Συρίας, της Παλαιστίνης, της Ιορδανίας, του Λιβάνου, του Ιράκ να φωνάζουν με υπερηφάνεια ότι είναι Rum Orthodox, δηλαδή Ελληνοορθόδοξοι και εγώ, ο Έλληνας, να φοβούμαι να το πω, μήπως μου πουν ότι το κάνω από ιδιοτελεία. Να σταματήσουν αυτά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης έχει απασχολήσει τον Έλληνα νομοθέτη από εικοσαετίας και πλέον, από τότε δηλαδή που ενεφανίσθη στο προσκήνιο η επιτακτική ανάγκη της κατάρτισης ενός θεσμικού πλαισίου, που θα ρύθμιζε τα θέματα των εκκλησιαστικών σχολών, μια επιβεβλημένη ανάγκη εκσυγχρονισμού των σχολικών μονάδων όλων των βαθμίδων της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Αυτήν την ανάγκη την είχε διαβλέψει η προηγούμενη κυβέρνηση και είχε ετοιμάσει θεσμικό πλαίσιο, το οποίο προτίθετο να φέρει προς κύρωση στην Εθνική Αντιπροσωπεία και για διάφορους λόγους δεν πρόλαβε να το φέρει. Έτσι, ειλικρινά απορώ και εξίσταμαι με την πολεμική των συναδέλφων της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης εναντίον του νομοσχεδίου αυτού, που έρχεται να θεραπεύσει ένα κενό, το οποίο δυστυχώς άφησε η προηγούμενη κυβέρνηση.

Πολλοί πιστεύουν και χρησιμοποιούν ως βασικό επιχείρημα ότι το νομοσχέδιο αυτό έρχεται να δημιουργήσει άλλες τέσσερις θεολογικές σχολές. Όμως, είναι ξεκάθαρο ότι το νομοσχέδιο δεν ιδρύει νέες θεολογικές σχολές, απλά μετεξελίσσει και

αναβαθμίζει τις ήδη υπάρχουσες εκκλησιαστικές σχολές σε Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, σύμφωνα με τα πρότυπα των στρατιωτικών σχολών. Είναι ξεκάθαρο ότι οι ακαδημίες αυτές δεν παρέχουν το δικαίωμα στους απόφοιτους των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών να διδάσκουν ως καθηγητές Θεολογίας, άρθρο 17, παράγραφος 4.

Και αναρωτιέμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Θέλουμε, ειλικρινά, παπάδες με καλή εκκλησιαστική μόρφωση, αλλά και γενικότερη επιστημονική επάρκεια ή θέλουμε παπάδες που να γνωρίζουν ίσα-ίσα γραφή και ανάγνωση, οι οποίοι μεν διέσωσαν με τα «κολλυβογράμματα» τους το σκλαβωμένο έθνος στη διάρκεια των αιώνων και πρέπει να τους αποτεινουμε εσαεί φόρο τιμής, να τιμούμε τη μνήμη τους και την προσφορά τους, αλλά που δυστυχώς με την εξέλιξη των καιρών, σε μία εποχή που ο άνθρωπος εξερευνά το πέραν του γαλαξία μας σύμπαν ή που μεταμοσχεύει ανθρώπινα όντα, τα «κολλυβογράμματα» δεν αρκούν;

Η δε δίψα για ανώτερη μόρφωση των κληρικών των κατώτερων εκκλησιαστικών σχολών είναι τόσο μεγάλη, που σήμερα φοιτούν μόνο στην Α.Ε.Σ., δηλαδή στην Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή Ηρακλείου, είκοσι κληρικοί και δύο αλλοδαποί. Ο εις εξ αυτών -Αιγύπτιος στην καταγωγή- έχει σταλεί από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, ο έτερος δε έχει σταλεί από το Πατριαρχείο Μόσχας, ετησίως δε χειροτονούνται περίπου είκοσι πέντε απόφοιτοι της Α.Ε.Σ. Ηρακλείου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι με την αναβάθμιση των εκκλησιαστικών σχολών σε ακαδημίες, μπορεί η Ελλάδα να καταστεί και πόλος έλξης ομόθρησκων και ομόδοξων αλλοδαπών φοιτητών, αυριανών κληρικών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλή φασαρία και ντόρος έγινε για το άρθρο 4, για την προϋπόθεση, δηλαδή, της συστατικής επιστολής του οικείου μητροπολίτη για την εισαγωγή των υποψηφίων φοιτητών. Επιτρέψτε μου, αγαπητοί συνάδελφοι, εδώ να τονίσω ότι τα θέματα πνευματικής φύσεως, όπως παραδείγματος χάρι στην προκειμένη περίπτωση το ποιος είναι κατάλληλος να επωμιστεί το βαρύ φορτίο και να καταστεί κληρικός της Ορθόδοξης Εκκλησίας, πρέπει και οφείλει να ρυθμίζονται από την ίδια την Εκκλησία, που είναι στο κάτω-κάτω το αρμόδιο πνευματικό όργανο. Και δεν νομίζω ότι καμιά νομοθεσία ή αρμόδιο Υπουργείο μπορεί να υπαγορεύσει την καταλληλότητα κάποιου ατόμου, που καλείται να αναλάβει το βαρύ αλλά και ιερό φορτίο της ιεροσύνης.

Θέματα όπως είναι η διάρκεια σπουδών, η εσωτερική διοίκηση, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των φοιτητών αναφέρονται σε διάφορα άρθρα. Αυτά σαφέστατα ρυθμίζονται από τα αρμόδια Υπουργεία και από τις διατάξεις περί της ανώτατης εκπαίδευσης του ελληνικού κράτους. Ούτε και η προφορική συνέντευξη που προβλέπει το εν λόγω νομοσχέδιο πρέπει να θεωρηθεί προνόμιο για τους υποψηφίους φοιτητές των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών. Πρώτη φορά καθορίζεται σαφώς από το νομοσχέδιο αυτό ότι οι Ανώτερες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες είναι παραγωγικές σχολές της Εκκλησίας, με πνευματική ευθύνη της Εκκλησίας και υπό την κρατική εποπτεία του ΥΠ.Ε.Π.Θ.. Άρα, ενδείκνυται η επιλογή των υποψηφίων φοιτητών να γίνεται με ορισμένες προϋποθέσεις και με κυρίαρχη προϋπόθεση εξ αυτών, αυτήν του ομολογιακού κριτηρίου που συνιστά απαραίτητη και αναγκαία συνθήκη για την αποστολή των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών. Αυτήν την επιλογή μπορεί να την κάνει μόνο ο έχων την πνευματική ευθύνη, η Εκκλησία δηλαδή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι πρέπει να έχουμε το θάρρος να στηρίξουμε την Εκκλησία και να μην μπαίνουμε εμπόδιο μπροστά στις όποιες ιδέες ή καινοτομίες της. Ας μην

ξεχνούμε ότι η Εκκλησία από το 1833 έως σήμερα στήριξε το ελληνικό κράτος, βοήθησε ανυπολόγιστα στο σχηματισμό και την οργάνωσή του, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην απελευθέρωσή του. Αν δεν υπήρχε η Ορθόδοξη Εκκλησία μας, αλλά και το αιματοβαμμένο ελληνορθόδοξο ράσο, πολλούς από εμάς εδώ μέσα θα μας έλεγαν Ρίτσαρντ, Φριτς, Ιμπραήμ, Χασάν και πολλές από τις κυρίες θα τις έλεγαν Άλισον, Μάργκιτ ή και Αισέ Χανούμ. Μην ξεχνάμε ακόμα ότι η Εκκλησία δύο φορές παρεχώρησε την περιουσία της για να γίνουν ευαγή ιδρύματα και δημόσια κτήρια.

Ας μην διαγράφουμε, λοιπόν, με μία μονοκονδυλιά τα πάντα. Ας μην ξεχνούμε τα πάντα στο βωμό ενός δήθεν προοδευτισμού. Ας σταματήσει επιτέλους η μειοψηφία των Ελλήνων να βάλλει εναντίον της Εκκλησίας, γιατί μπορεί μεν σαν κράτος σήμερα να μπορούμε να σταθούμε στα πόδια μας χωρίς την υλική βοήθεια της Εκκλησίας, ως έθνος όμως θα διαλυθούμε χωρίς την ελληνορθόδοξη πίστη και παράδοση, συντετριμμένοι κάτω από το βάρος της παγκοσμιοποίησης, που αλέθει τα πάντα μπροστά το σύγχρονο θεό, το χρήμα.

Τελειώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπογραμμίσω ότι η κατάρτιση και η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου ήταν απαραίτητη. Ξεκαθαρίζω ότι με το νομοσχέδιο αυτό δεν κάνουμε ούτε ελεημοσύνη ούτε προσφέρουμε κάτι στην Ελληνορθόδοξη Εκκλησία μας, αλλά εκπληρώνουμε μια υποχρέωσή μας ως πολιτεία έναντι του ελληνικού λαού, ο οποίος απαιτεί την αναβάθμιση του ελληνορθόδοξου κλήρου.

Γι' αυτό ζητώ από όσους από εσάς αισθάνονται το ίδιο μ' εμένα και με τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού, να ψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Μπαντουβά.

Έχει ζητήσει το λόγο ο Υπουργός για να κάνει κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα ήθελα να κάνω τις εξής νομοτεχνικές βελτιώσεις:

Πρώτον, στο άρθρο 4, παράγραφος 2, τέταρτο εδάφιο, μετά τη λέξη «επιτυχόντων» διαγράφεται η φράση «στο Πρόγραμμα Ιερατικών Σπουδών».

Δεύτερον, στο άρθρο 4 παράγραφος 3, η φράση «Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται» αντικαθίσταται από τη φράση «Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

Τρίτον, στο άρθρο 5, παράγραφος 4, η φράση «Με απόφαση» αντικαθίσταται από τη φράση «Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση».

Οι προτεινόμενες νομοτεχνικές βελτιώσεις γίνονται όχι μόνο για να ενισχύσουμε την εξουσιοδοτική ισχύ, αλλά και επειδή σήμερα η έναρξη λειτουργίας αυτών των σχολών πηγαίνει για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Έχουμε, λοιπόν, ένα χρόνο περιθώριο, που είναι επαρκές περιθώριο για να εκδοθούν προεδρικά διατάγματα και γι' αυτό προτείνουμε αυτές τις νομοτεχνικές βελτιώσεις. Τις καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Σπυρίδων Ταλιαδούρος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει η κ. Ευαγγελία Σχοινάρη – Ηλιάκη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΗ – ΗΛΙΑΚΗ: Τελικά σ' αυτήν την Αίθουσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζονται οι τοποθετήσεις διχαστικού θα έλεγα περιεχομένου, αφού έδωσε το σύνθημα χθες ο ίδιος ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Και έχει ειπωθεί κατά κόρον ότι είναι μία αναγκαία πράξη η ψήφιση του νομοσχεδίου, όπως και η υποχρέωση της πολιτείας, όσον αφορά τη λειτουργία των εκκλησιαστικών σχολών για την αναβάθμιση της παρεχόμενης εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, γιατί εμείς θέλουμε -έτσι λένε- αναβαθμισμένου επιπέδου κληρικούς. Κανένας δεν είπε ότι υπάρχει από την άλλη μεριά μία ομάδα ανθρώπων, μία ομάδα Βουλευτών, οι οποίοι επιθυμούν υποβαθμισμένη εκπαίδευση για κάποιους.

Θα πρέπει, όμως, να ξεκινήσουμε από μία συγκροτημένη πολιτική σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση της εκπαίδευσης συνολικά και όχι με αποσπασματικές κινήσεις, με βάση όπως είπα και χθες τις πολιτικές υποχρεώσεις που έχει η σημερινή νέα διακυβέρνηση. Δεν μπορούμε εμείς να καλύπτουμε τα δικά σας γραμμάτια, τις δικές σας ακάλυπτες επιταγές. Διότι είναι εύκολα κατανοητό ότι η κυβερνώσα παράταξη και παλαιότερα και σήμερα χρησιμοποίησε το θρησκευτικό συναίσθημα κατά κόρον και προσπάθησε να διχάσει τον ελληνικό λαό, είτε αυτό μπορούσε τις ταυτότητες είτε οτιδήποτε άλλο. Γιατί ακούσαμε προηγούμενα ένα συνάδελφο, ο οποίος δεν ξέρω, ίσως, θεωρούσε ότι βρισκόταν σε ένα άλλο χώρο, γιατί προσηλυτισμό περισσότερο έκανε και κατέκρινε κάθε άλλο που έλεγε μία διαφορετική άποψη ή εάν θέλετε μία πρόταση που συμβάλλει στην αναβάθμιση πραγματικά της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, αλλά και κάθε άλλης διαδικασίας σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση.

Χρησιμοποιήσατε, λοιπόν, κατά κόρον το θρησκευτικό συναίσθημα. Εισπράξατε τότε και τώρα ήρθε η ώρα του ταμείου για να δώσετε. Γι' αυτό έχει γίνει αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Γιατί μέχρι σήμερα υπάρχει η Εκκλησιαστική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Να δούμε πώς θα γίνει το άλλο βήμα σε σχέση με τις ανώτερες αυτές σχολές, όπως ονομάζονται τώρα. Αλλά, όμως, αυτό δεν μπορούμε να το βλέπουμε ξεκομμένα από όλα τα υπόλοιπα θέματα που έχουν να κάνουν με τη σχέση Εκκλησίας-Κράτους.

Έτσι, λοιπόν, θεωρώ ότι σήμερα έπρεπε να κουβεντιάζουμε για ένα άλλο θεσμικό πλαίσιο, που να διαμορφώνει ένα πλαίσιο λειτουργίας Εκκλησίας και Πολιτείας, εν όψει του 21ου αιώνα -είναι ένα θέμα ιδιαίτερα σημαντικό εξαιτίας και της πολυπολιτισμικότητας- με μία επιτροπή, εσείς που κόπτεστε όλοι, μικτή θα έλεγα, μέσα στην οποία θα μπορούσαν να μπουν όλα τα θέματα που έχουν να κάνουν με την Ορθοδοξία σε παγκόσμιο επίπεδο, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και ταυτόχρονα θα περιελάμβανε και ρυθμίσεις που έχουν να κάνουν με τους ιερείς, με τους μισθούς των ιερέων και την κατοχύρωσή τους, αλλά ταυτόχρονα και με το ασφαλιστικό και το Ταμείο των Κληρικών, κάτι το οποίο αποσιωπούμε συνεχώς εδώ μέσα, ενώ γνωρίζουμε πολύ καλά τα προβλήματα που υπάρχουν.

Και όχι μόνο τα προβλήματα που υπάρχουν σε σχέση με τους ιερείς όλης της χώρας αλλά και σε σχέση με τους ιερείς που λειτουργούν και ζουν στην περιφέρεια της Κρήτης που όπως γνωρίζουμε καλά υπάρχει ένα διαφορετικό καθεστώς αφού ανήκει η εκκλησία της Κρήτης απευθείας στο Πατριαρχείο.

Δεν κάνετε, λοιπόν, τίποτα άλλο από το να λειτουργείτε διχαστικά απέναντι σε λαό και κλήρο για ένα μεγάλο χατίρι εξαιτίας του οποίου όπως είπα και χθες εκχωρούμε την εκπαίδευση των παιδιών του ελληνικού λαού που είναι ευθύνη της πολιτείας και εκχωρούμε και περιοχές που δεν ανήκουν στην Εκκλησία των Αθηνών αλλά ανήκουν απευθείας στο Πατριαρχείο.

Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όταν ένα ίδρυμα εκδίδει περισσότερους τίτλους του ενός είναι πανεπιστήμιο και μ' αυτή την έννοια όσο και αν ισχυρίζεστε ότι αυτές οι σχολές είναι παραγωγικές της εκκλησίας κατά το πρότυπο των στρατιωτικών σχολών, δεν είναι. Είναι πανεπιστήμια της Εκκλησίας κατά το βατικάνιο σύστημα και θα μπορούσατε

να το επικυρώσετε και εσείς αν παρακολουθούσατε την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και τους φορείς έτσι όπως ακριβώς ανέλυσαν τις απόψεις τους και την αντίθεσή τους πάνω σε αυτό.

Λέει, λοιπόν, στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 ότι οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Σχολές χορηγούν πτυχία ισότιμα με εκείνα των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης. Άρα φαίνεται καθαρά ότι το Υπουργείο Παιδείας παίρνει θέση πάνω σ' αυτό το θέμα.

Θα σας θυμίσω εδώ τι είπε στην επιτροπή μέσα ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Είπε ότι πρέπει να έχουν το δικαίωμα οι άνθρωποι αυτοί αφού τελειώνουν πανεπιστημιακές σχολές, να διορίζονται και στον δημόσιο τομέα.

Μας λέει ο Υπουργός ότι με βάση το άρθρο 17 παράγραφος 4 πώς το πτυχίο των εκκλησιαστικών σχολών δεν παρέχει δικαίωμα διορισμού. Σας λέω, λοιπόν, πως αν προσφύγουν και αυτό μπορεί να το πει και ο Ανδρέας Λοβέρδος ως νομικός στη συνέχεια, δικαστικά θα δικαιωθούν. Άρα και αυτοί θα έχουν δικαίωμα διορισμού, κύριε Υπουργέ, παρά το γεγονός ότι λέτε το αντίθετο.

Στο άρθρο 4 υποβαθμίζετε εντελώς την συστατική επιστολή σε σχέση με την ισχύ της για την εισαγωγή στη σχολή του οποιοδήποτε επιθυμεί, αλλά και την συνέντευξη. Μα, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι υπάρχει ένα σύστημα για την εισαγωγή των παιδιών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που επικαλείστε ότι με βάση αυτό θα μπαίνουν οι υποψήφιοι στις σχολές αυτές. Όμως το καταστρατηγείτε και εγώ, κύριε Υπουργέ, το θεωρώ ως ένα βήμα για να καταστρατηγήσετε ένα σύστημα εισαγωγής των παιδιών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ένα σύστημα που είναι ψηλά στη συνείδηση των Ελλήνων πολιτών ότι είναι αξιοκρατικό και μέσα απ' αυτή τη διαδικασία γίνεται το πρώτο βήμα κατάρνησης αυτού του συστήματος, με ένα άλλο σύστημα, τη συνέντευξη ή με τις συστατικές επιστολές τώρα των μητροπολιτών και στη συνέχεια δεν ξέρω ποιων. Αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ξεκάθαρα.

Αναφέρθηκα και στην επιτροπή θα αναφερθώ και εδώ σε σχέση με τους ιερείς που φοιτούσαν στην σχολή που φοιτούσα και εγώ. Μέσα στη σχολή υπήρχε ένα άριστο κλίμα ανάμεσα στους ιερείς που φοιτούσαν και με το ράσο και σε όλους εμάς. Υπήρχε μια πολύ καλή συνεργασία και ένα αλληλομπόλιασμα. Γιατί πρέπει να φτιάξουμε ξεχωριστές σχολές-γκέτο προκειμένου να δώσουμε επιστημονική συγκρότηση σε ανθρώπους που θέλουν να υπηρετήσουν την Εκκλησία αλλά ταυτόχρονα θέλουν να έχουν και άλλα προσόντα.

Δεν κατανώ γιατί πρέπει να φτιάξουμε πανεπιστήμια και να δώσουμε πτυχία παλαιογραφίας, βιοηθικής, νεοδομίας, δηλαδή, να παρέμβουμε σε προγράμματα σπουδών άλλων σχολών. Έ, νομίζω όλους εμάς δεν μπορείτε να μας ξεγελάσετε όσο και αν λέτε ότι θέλετε να δώσετε στην Εκκλησία αναβαθμισμένα εκκλησιαστικά στελέχη. Υπάρχουν άλλοι τρόποι όπου όλα αυτά θα τα δούμε μέσα από μια συνολική αλλαγή σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση.

Κύριε Υπουργέ, θεωρώ ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εκχωρεί δικαιώματα ξανά σε ανθρώπους που δεν τα έχουν, ενώ θα μπορούσαμε να δούμε πώς ακριβώς θα λειτουργούσαμε ως Κοινοβούλιο προκειμένου να στηρίξουμε την εκπαίδευση την τριτοβάθμια. Πολύ σωστά στην πρόσφατη έκτακτη Σύνοδο οι πρυτάνεις σας είπαν ότι έχετε γυρίσει την πλάτη. Και έχετε γυρίσει την πλάτη όχι γιατί το θέλετε εσείς σαν Υπουργός, ίσως να γνωρίζω την αγωνία σας πολύ καλά αφού προέρχεστε και από το χώρο της εκπαίδευσης για να αναβαθμίσουμε όσο γίνεται περισσότερο την εκπαίδευση, αλλά γιατί είναι συνολική πολιτική της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Και είναι συνολική πολιτική γιατί απορρέει μέσα από τον προϋπολογισμό. Δεν είναι δυνατόν όταν μιλάτε για αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο ύψος του 5% στο τέλος της τετραετίας, να κλείνουμε ήδη το δεύτερο χρόνο και να μειώνετε τις δαπάνες για την παιδεία. Έτσι είναι αδύνατον να στηριχθούν οικονομικά η τριτοβάθμια, η τριτοβάθμια και βεβαίως, και η δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Πώς, λοιπόν, εμείς πάμε σε νέα πανεπιστήμια με την οικονομική στήριξη της πολιτείας;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ο καθένας λοιπόν ας αναζητήσει τα αίτια που εξηγούν αυτή τη σπουδή και την επιμονή της Κυβέρνησης για την ψήφιση του νομοσχεδίου που συγκεντρώνει τις διαμαρτυρίες του συνόλου της Αντιπολίτευσης και βεβαίως, της πανεπιστημιακής κοινότητας και στο τέλος διχάζει.

Νομίζω ότι τελικά αυτό το νομοσχέδιο –το είπα και χθες, το λέω και σήμερα- ξεθεμελιώνει βασικά στοιχεία της εκπαίδευσης. Θα έλεγα ότι βάζει πόδι στην αλλαγή του συστήματος εισαγωγής των παιδιών στα πανεπιστήμια με ένα θολό τοπίο και δεν διευκρινίζει κάποια πράγματα για ένα μεγάλο χατίρι με περίσσεια σπουδή.

Κύριε Υπουργέ, Εκκλησία στην Ελλάδα δεν είναι μόνο η Εκκλησία των Αθηνών. Εκκλησία στην Ελλάδα είναι και η Εκκλησία της Κρήτης και σας είπα και χθες ότι η αντίθεση της εκκλησίας της Κρήτης σ' αυτό το νομοσχέδιο εκφράστηκε πρόσφατα με τις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Κρήτης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Σχοιναράκη.

Το λόγο έχει ο κ. Λοβέρδος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Δημαρά, να μου επιτρέψετε να διαφωνήσω με την άποψη ότι όταν καταψηφίζουμε επί της αρχής δεν έχουμε λόγο ή τουλάχιστον δεν έχουμε καρδιά και φόρα να μιλήσουμε κατ' άρθρον, γιατί πολλές φορές στη συζήτηση κατ' άρθρον μπορεί να βοηθήσουμε στη διόρθωση ορισμένων κακών κειμένων στο σχέδιο νόμου.

Ήταν πολύ καλό που ακούσαμε τις δύο αλλαγές της εξουσιοδότησης που δέχθηκε τελικά η Κυβέρνηση και μ' αυτόν τον τρόπο, κύριε Υπουργέ, δικαιώνετε και εμάς, δικαιώνετε και τη Διεύθυνση Επιστημονικών Μελετών της Βουλής, διότι όταν μία κυβέρνηση υποχρεωθεί σε παρατηρήσεις αυτού του επιπέδου, που δεν είναι πολιτικές παρατηρήσεις, δηλώνει εμμέσως –και αυτό είναι προς έπαινο- ότι αξιοποιεί το Σώμα, προκειμένου να γίνει καλύτερος ένας νόμος και τελικώς, να έχουν λιγότερα προβλήματα οι πολίτες και πάνω απ' όλα οι ανυπεράσπιστοι, οι φτωχότεροι πολίτες που δεν θα χρειασθεί να πηγαίνουν στα δικαστήρια προβάλλοντας ισχυρισμούς για θέματα κακής εξουσιοδότησης, δηλαδή, αντισυνταγματικότητας σε σχέση με το άρθρο 43 παράγραφος 2.

Καλή ήταν η παρέμβαση που κάνατε σήμερα και τη χαιρετίζουμε. Μακάρι να την επαναλαμβάνετε και για το άρθρο 4 που αφορά τα πιστοποιητικά και το θέμα των συνεντεύξεων και δεδομένου ότι σας επισμαίνουν όλοι ότι πάσχει. Η Διεύθυνση Επιστημονικών Μελετών σας λέει ότι μπορεί να σώζεται η ρύθμισή σας από το άρθρο 17, διότι το άρθρο 17 ορίζει ότι όλοι αυτοί οι απόφοιτοι θα αξιοποιούνται στην Εκκλησία, γεγονός που μπορεί να σας δημιουργεί μία σχετική ικανοποίηση.

Σας το είπαν όλοι –ο κ. Βενιζέλος χθες ήταν πολύ χαρακτηριστικός, η κ. Σχοιναράκη σήμερα, ο κ. Δημαράς- και σας το επαναλαμβάνω και εγώ τώρα. Το άρθρο 17 δεν θα παραμείνει έτσι επειδή εσείς το λέτε και επειδή η πλειοψηφία της Βουλής θα το πει. Το άρθρο 17 θα κριθεί στα δικαστήρια.

Και δεν μπορώ να καταλάβω το σημείο του άρθρου 5, όπου βάζετε τις σχολές management, διοίκηση –λέει- της Εκκλησίας. Αφού υπάρχουν οι δυνατότητες να κάνετε εξειδικεύσεις στα τμήματα διοίκησης που έχουν τα πανεπιστήμια μας. Τι το αποκλειστικά ενδιαφέρον και μη θεραπεύσιμο αντικείμενο βρίσκετε εσείς στα ελληνικά πανεπιστήμια, ώστε να κάνετε αναγωγή των σχολών, εν προκειμένω σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που θα κάνουν την εκκλησιαστική διοίκηση; Υπερβολή και πληθωρισμός! Λάθος! Και όταν θα έχετε αποφοίτους αυτών των τμημάτων, άντε εσείς να τους πείτε μετά να μην προσφύγουν στα διοικητικά δικαστήρια προκειμένου να αναγνωρίσουν την ισοτιμία τους με τα πτυχία άλλων τμημάτων διοίκησης των ελληνικών πανεπιστημίων και συνεπώς να καταργηθεί αυτό το άρθρο 17 ως παραβιάζον την αρχή της ισότητας.

Θα τη χάσετε αυτήν την υπόθεση και δεν θα τη χάσετε εσείς, αλλά εκείνοι οι ταλαίπωροι πολίτες που θα εμπιστευθούν τις

διατάξεις σας. Γενικώς, θα υπάρξει αναβρασμός και ταλαιπωρία στο χώρο.

Τελευταία στιγμή αναγγέλλετε ότι η εφαρμογή αρχίζει από το 2007. Έχετε χρόνο να μας πείτε πόσο κοστίζουν αυτά τα τέσσερα τμήματα; Οι εφημερίδες προσδιορίζουν το κόστος λειτουργίας τους στα 7,5 εκατομμύρια ευρώ. Οι πρυτάνεις ήδη τώρα, προχθές, στην έκτακτη σύνοδό τους –καταθέτω την ανακοίνωσή τους- σας μέμφονται για ό,τι αφορά την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Τους χρωστάτε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Έχουν σταματήσει τα έργα και οι τόκοι υπερημερίας θα αυξήσουν το σχετικό κόστος. Σας μέμφονται για τις έκτακτες επιχορηγήσεις, που τις λέτε αλλά δεν τις υλοποιείτε. Σας μέμφονται για τους συμβασιούχους.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Λοβέρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έχετε σκεφτεί τι κόστος θα απαιτηθεί φέτος για τα τμήματα αυτά; Τι λέτε στα πανεπιστήμια, όταν σας λένε ότι έχουν στενότητα, ότι υπάρχει οικονομική δυσκολία, όταν περίπου σας στέλνουν τηλεσίγραφο και όταν μαζεύονται, κύριες και κύριοι Βουλευτές, σε έκτακτη σύνοδο, ενώ σε λίγες μέρες έχουν την τακτική του Φεβρουαρίου, για να σας πουν «δεν πάει άλλο!». Και εσείς προσθέτετε κόστος. Ε, προσδιορίστε ποιο είναι αυτό και υπολογιστέ το για το τρέχον έτος 2006!

Με συγχωρείτε, αλλά εδώ θα κάνω μια παρένθεση. Ο αξιότιμος κ. Κυριαζής γνωρίζει τη συζήτηση που έγινε στη Διαρκή Επιτροπή. Αναφέρομαι στα πανεπιστήμια και έτσι παίρνω τη μέθοδο, για να σας καταθέσω κάποια έγγραφα. Με την κυρία Υπουργό είχαμε μια αντιδικία σχετικά με τη μεταχείριση που έκανε στην Επιτροπή των Σοφών, δηλαδή, των εμπειρογνομώνων, σχετικά με τις αλλαγές στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Εξέδωσε ένα πόρισμα η Επιτροπή, η κυρία Υπουργός ή το Υπουργείο Παιδείας εν γένει κράτησε μια στάση άρνησης του πορίσματος. Στη συνέχεια υπήρξε συζήτηση με τους ανθρώπους αυτής της Επιτροπής και οι Σοφοί επέλεξαν τη μη σοφή λύση της αναδίπλωσης απέναντι σε ταπεινώσεις. Η κυρία Υπουργός μου είπε ότι ουδέποτε υπήρξε αυτή η στάση από το Υπουργείο και της είπα ότι σήμερα στην Ολομέλεια θα καταθέσω τα σχετικά έγγραφα και τα καταθέτω.

Κατ' αρχάς, καταθέτω την ομιλία της από τον προϋπολογισμό προ ολίγων ημερών, στις 22 Δεκεμβρίου, όπου αδειάζει η ίδια η κυρία Υπουργός με σαφή τρόπο τους εμπειρογνώμονες ως προς τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Καταθέτω, επίσης, –δεν υπάρχει, βέβαια, σχετικό έγγραφο- τις δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα του Υπουργού κ. Καραμάνου στη Ν.Ε.Τ., την 21η Δεκεμβρίου, ότι καμία σχέση δεν έχει το Υπουργείο με το πόρισμα των Σοφών.

Καταθέτω, επίσης, από την «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» της 20ης Δεκεμβρίου τη δήλωσή του κ. Γραμματικάκη, ότι το Υπουργείο Παιδείας χρησιμοποιεί ως άλλοθι την επιτροπή αυτή, καθώς επίσης και την κάλυψη από τη «ΒΡΑΔΥΝΗ» της 24ης Δεκεμβρίου και από το «ΒΗΜΑ» της 25ης Δεκεμβρίου για το ίδιο ακριβώς θέμα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Λοβέρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η κυρία Υπουργός ισχυρίστηκε ότι με δημόσια δήλωσή της είπε ότι το πόρισμα της Επιτροπής Σοφών είναι βάση για τις αλλαγές στα πανεπιστήμια. Και, όμως, δύο στοιχεία τη διαψεύδουν:

Πρώτα απ' όλα, η ανακοίνωση της 23ης Δεκεμβρίου, μετά από σύσκεψη που προφανώς έγινε μετά τα παράπονα των ανθρώπων αυτών στο Υπουργείο. Εκεί δεν είπε ότι είναι βάση. Είπε περίπου: «Προχωρήστε και, εν πάση περιπτώσει, θα δούμε τι θα πείτε.»

Εν τω μεταξύ, έχουμε και την πραξικοπηματική αλλαγή της διαδικασίας εκλογής των πρυτάνεων. Ενώ έχετε βάλει τους

Σοφούς και τους εμπειρογνώμονες να μας πουν πόσες αλλαγές χρειάζονται τα πανεπιστήμια, έρχεστε πραξικοπηματικά και απομονώνετε αυτό το θέμα, προφανώς εν όψει των εκλογών του επόμενου Μαΐου στα πανεπιστήμια και η έκτακτη σύνοδος των πρυτάνεων σας καταγγέλλει και γι' αυτό.

Κλείνω με ένα σημερινό σύμπτωμα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Το παρατηρώ. Μου κάνει πολλή εντύπωση. Μας έκανε και χθες εντύπωση σε όλους τους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αναφέρθηκα στην τοποθέτηση του Κοινοβουλευτικού σας Εκπροσώπου.

Ήταν απολύτως επικίνδυνη έως και διχαστική στα καλά του καθομένου. Αφού ξεπεράσαμε τον Εμφύλιο και τις συνέπειές του, αφού εξαντλήσαμε τις δυνάμεις και αφού εξαντληθήκαμε και ως χώρα και ως έθνος σ' αυτό, ξαφνικά πάλι τα ίδια. Παρατηρήσεις κάναμε εμείς με βάση τον ορθό λόγο για θέματα του σχεδίου νόμου και αντιπαράθεση με την «Αγία Ομοσύση και Αδιαίρετη Τριάδα» χθες. Βλέπαμε και τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να τέρπονται απ' αυτό το ύφος της διχαστικής ομιλίας και -σήμερα δύο ομιλητές πρόλαβα να ακούσω, τον κ. Χαϊτίδη και τον κ. Μπαντουβά- όχι μόνο να επαναλαμβάνουν αυτόν τον τόνο του ομιλείν και του αγορεύειν, αλλά να πηγαίνουν ακόμη παραπέρα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας δεν έχετε ούτε τα κότσια ούτε την ψυχική αντοχή ούτε και τα παραδείγματα πολιτικής να πείτε πως ό,τι κι αν λέτε το κάνετε για το καλό του τόπου και του έθνους, γιατί προκύπτει από όλες σας τις πράξεις, τις ενέργειες -και τώρα το λόγο- ότι προσπαθείτε να διχάσετε, επωφελούμενοι και της πορείας προς την αναθεώρηση του Συντάγματος, για να μας πείτε ότι είστε περισσότερο χριστιανοί από άλλους, ότι είστε δήθεν οι φύλακες των ιερών και των οσίων. Αυτή η αντιπαράθεση των εμπολέμων ένθεν κακείθεν, οι δήθεν οπαδοί του ορθού λόγου που πολλές φορές δεν τον γνωρίζουν και οι δήθεν φύλακες των ιερών και των οσίων μόνο κακό προσέφεραν στην πατρίδα και στους Έλληνες.

Κύριε Χαϊτίδη, αυτό που απευθύνετε στους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που εκλέγονται στη βόρειο Ελλάδα, να το ξανασκεφθείτε. Και οι υπηρεσίες που παρέχετε στον εαυτό σας και στη χώρα και στις περιοχές σας δι' αυτού του τρόπου κατά τη γνώμη μου -δεν θέλω να σας μειώσω- είναι οι χειρόστες. Διότι αν το πάμε έτσι, αν προσπαθείτε με αδόκιμους τρόπους -και αναποτελεσματική τελικά η λειτουργία-...

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Σε τι αναφέρεστε συγκεκριμένα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Σε όσα είπατε για το χωρισμό Κράτους Εκκλησίας, σε πράγματα που δεν μας αφορούν, σε πράγματα που ουδείς ανέφερε εδώ.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Μα, οι συνάδελφοί σας τα υποστήριζαν. Δείτε τα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Παρακαλώ, κύριε Χαϊτίδη, μη διακόπτετε.

Κύριε Λοβέρδο, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κλείνω.

Για πράγματα που ουδείς ανέφερε από εδώ, είναι σαν να τα λέτε σε όσους εκφέρουν το συγκεκριμένο λόγο, όχι σ' εμάς.

Ο δρόμος του διχασμού είναι ολισθηρός. Και επειδή ό,τι σφάλμα κι αν υπάρχει σ' αυτόν τον κόσμο το έχετε κάνει σε είκοσι δύο μήνες διακυβέρνησης, προσέξτε και αυτό, γιατί θα είναι κορυφαίο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Σγουρίδης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ξεκινήσω από εκεί που σταμάτησε ο τελευταίος ομιλητής κ. Ανδρέας Λοβέρδος. Παρ' όλο που συζητάμε τα άρθρα, δεν μπορώ, κύριοι συνάδελφοι, να μη σχολιάσω τα όσα ακούστηκαν μέσα σ' αυτή την Αίθουσα και χθες και σήμερα. Συμπερασματικά υπήρξε η άποψη ότι την Εκκλησία την προστατεύει και την έχει υπό τη σκέπη της μόνο μία πτέρυγα του ελληνικού λαού, μία πτέρυγα μέσα στη Βουλή. Οι υπόλοιποι, αν μη τι άλλο, που διατυπώνουν τις οποιεσδήποτε κρί-

σεις για θέμα νόμων που διέπουν την Εκκλησία, ουσιαστικά υπονομεύουν την Εκκλησία. Η εκκλησία υπονομεύεται αν γίνεται κρίση επ' αυτής. Τέτοιες απόψεις που προσπαθούν να οικειοποιηθούν το θρησκευτικό φρόνημα του ελληνικού λαού, είναι άκρως επικίνδυνες, διχαστικές και -για να μην πω βαρύτερο χαρακτηρισμό, για να μην πω πολιτική καπηλεία- πολιτική υποκρισία.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα. Νόμοι διέπουν τα της Εκκλησίας. Ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας είναι ο νόμος 590/1977 και νόμος μπορεί να τον αλλάξει. Τα περί Συντάγματος και όλα αυτά που ακούγονται σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα είναι εκ του περισσού και εκ του πονηρού, όπως λέει ο φίλος κ. Ρέππας.

Θα πρέπει ορισμένα πράγματα να τα βλέπουμε με περισσότερη προσοχή και ευαισθησία. Ο ελληνικός λαός σαφώς δεν θα πρέπει να δέχεται τέτοια πλήγματα και στην πορεία του μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μέσα στην ευρωπαϊκή του ολοκλήρωση.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του νομοσχεδίου. Δεν συμμετείχα στην επιτροπή όμως διάβασα ακροθιγώς τα πρακτικά και άκουσα και τις τοποθετήσεις των συναδέλφων εισηγητών επί του νομοσχεδίου.

Θέλησα όμως, κύριοι συνάδελφοι, να πάω ένα βήμα παραπέρα. Ζήτησα, λοιπόν, τις απόψεις δυο δημοσιογράφων που ασχολούνται με το εκκλησιαστικό ρεπορτάζ, με τα θέματα της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Ακούστε, λοιπόν, τι είπαν.

Ο ένας, κύριοι συνάδελφοι, είπε ότι με το νομοσχέδιο αυτό κατά βάση υποβαθμίζονται οι θεολογικές σχολές. Από τη στιγμή που απλοποιούνται αυτές οι ακαδημίες ποιος θα απαγορεύσει -αυτό που ειπώθηκε και από του βήματος- με το οποίο δήποτε 17 άρθρο του παρόντος νομοσχεδίου, να μην προσφύγουν κάποιοι στα δικαστήρια -είτε τα δικά μας είτε τα ευρωπαϊκά- και να μη δικαιωθούν;

Ποιος θα τους απαγορεύσει να έχουν έτι περισσότερα δικαιώματα απ' αυτά που εσείς θέλετε με νόμο να δώσετε; Νόμος, νόμον αλλάζει. Και κάποια στιγμή με απόφαση κάποιου άλλου δικαστηρίου θα έρθουμε εδώ, με κάποιον άλλο Υπουργό, ο οποίος θα αναγκαστεί να αποδεχθεί την απόφαση αυτή και να αλλάξει το νόμο.

Επίσης, ο ίδιος δημοσιογράφος μου είπε: «Τίποτε καινούργιο δεν επέρχεται. Απλώς αναδιατάσσεται το θέμα της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, γίνεται -αν θέλετε- κάποια υπόσχεση πραγματικότητα. Δεν είναι τομή, λέει, είναι ρωγμή. Θα μπορούσε να απλοποιηθεί το θέμα της εκκλησιαστικής παιδείας, αν ξεκινούσαμε από πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και φθάναμε στην τριτοβάθμια. Ροκανίζουμε τα πριονίδια».

Ακούστε τι είπε ο άλλος δημοσιογράφος. Είπε ότι χρειαζόταν να γίνει αυτό, αλλά προσέξτε με ποιο αιτιολογικό: Χρειαζόταν να γίνει αυτό για την εξυγίανση των θεολογικών σχολών που ήδη υπάρχουν, υπονοώντας μια εξ αυτών που λόγω της οικογενειοκρατίας και του καθηγητικού νεποτισμού έχει υποβαθμιστεί. Σας τα λέω ευθέως αυτά, κύριοι συνάδελφοι. Αν θέλετε μπορώ να σας δώσω τα ονόματα των δημοσιογράφων.

Και οι δυο όμως δημοσιογράφοι σε ένα πράγμα συμφώνησαν, ότι υπάρχει αντισυνταγματικότητα και όχι σ' αυτά που είπατε εσείς στον αντίλογο, αλλά ότι υπάρχει αντισυνταγματικότητα στο ότι δεν πληρούν το αυτοδιοικουμενο των ανωτάτων ιδρυμάτων, σύμφωνα με το Σύνταγμα, σ' αυτό το σημείο.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας ρωτήσω το εξής. Γιατί δεν περμένατε τη συνταγματική αλλαγή; Τι ήταν αυτό που σας έκανε να τρέχετε πιο γρήγορα; Τι θα κερδίσουμε, δηλαδή, αν λειτουργούσαν αυτές οι σχολές δυο ή τρία χρόνια μετά; Όποιος θέλει να κάνει πανεπιστήμια ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικά, τα κάνει από την τσέπη του. Σήμερα με τα χρήματα του ελληνικού λαού απεκδυόμαστε και του ελέγχου. Για ποιο λόγο; Δεν είναι σταράτες κουβέντες αυτές;

Θα πω κάτι ακόμη. Είναι δυνατόν για να βάλετε ένα φερρετζέ στην όλη υπόθεση, να ταυτίσετε το θέμα των εκκλησιαστικών ακαδημιών με τις στρατιωτικές; Στρατιωτικοποιείτε την Εκκλησία. Μάλιστα έγινε και παράδειγμα: Αυτό λέμε στο τάδε νομοσχέδιο περί των στρατιωτικών ακαδημιών, αυτό λέμε και στο

σημερινό νομοσχέδιο. Άρα πού είναι, κύριοι, η αντισυνταγματικότητα; Είναι δυνατόν; Η Εκκλησία είναι Στρατός; Ξαν Στρατό την αντιμετωπίζουμε; Είναι εξουσία η Εκκλησία; Αυτή είναι η ορθόδοξη παράδοση και πίστη μας; Είναι Στρατός;

Κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλες τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που κάνατε, βάζοντας προεδρικό διάταγμα εκεί που εμείς σας το είχαμε εκ των προτέρων επισημάνει, η φιλοσοφία των άρθρων 1 έως 12 δεν αλλάζει.

Γι' αυτό σωστά εμείς συνεχίζουμε να καταψηφίζουμε τα άρθρα αυτά και ψηφίζουμε τα διαχειριστικά άρθρα από 13 μέχρι και 18, όπως είπε και ο εισηγητής μας. Αυτά ήθελα να καταθέσω στην Αίθουσα αυτή. Και δεν θα έπαιρνα το λόγο, αν πραγματικά δεν είχα ενοχληθεί από την κρίση την οποία κάνατε, να χωρίσετε και να διχάσετε το λαό σε δύο: σ' αυτούς που αγκαλιάζουν την Εκκλησία και σ' αυτούς που δεν την αγκαλιάζουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Σγουρίδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Έγκριση της σύστασης Ιδρύματος με την επωνυμία ΙΔΡΥΜΑ ΟΡΜΥΛΙΑ και κύρωση του οργανισμού του».

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Χαϊτίδης.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, είναι δύσκολο να απαντήσει, να διαφωνήσει κάποιος με συναδέλφους τους οποίους κατά τα άλλα εκτιμά κι εκτιμά προσωπικά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Το ίδιο ισχύει και για μένα.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Όμως εδώ είμαι υποχρεωμένος πολιτικά να απαντήσω και όχι επί προσωπικού επιπέδου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε συνάδελφε, κι εγώ έτσι μίλησα. Σας τιμώ απεριόριστα. Διαφωνία έχουμε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Δεν είπα ονόματα, κύριε συνάδελφε. Αλλά διευκρινίζω, αν θέλετε, ότι η συμπάθεια κι η εκτίμηση που σας έχω προσωπικά είναι πάρα πολύ μεγάλη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Είναι αντίστοιχη με τη δικιά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όλοι τιμούμε όλους εδώ. Προχωρήστε, κύριε Χαϊτίδη.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Πολιτικά, όμως, οφείλω και σ' εσάς και στον εξίσου αγαπητό συνάδελφο κ. Σγουρίδη να υπενθυμίσω ορισμένα γεγονότα και χαρακτηρίστε τα εσείς διαφορετικά, εάν αυτά τα γεγονότα δεν είναι σαφής όχι πρόθεση αλλά πράξη εναντίον της Εκκλησίας.

Να κάνουμε μια μικρή αναδρομή στην πρόσφατη πολιτική ιστορία της δικής σας παρατάξεως, που έρχεστε τώρα ως τιμητές και ως κατήγοροι με βαριές εκφράσεις, εναντίον και της Κυβερνήσεως αλλά και όλων ημών της Νέας Δημοκρατίας.

Να σας θυμίσω λοιπόν, πρώτον: Εσείς δεν ήσασταν εκείνοι οι οποίοι όταν αναλάβατε την διακυβέρνηση '81 θελήσατε βιαίως και σε αντίθεση με το φρόνημα και της επιθυμίας του ελληνικού λαού, της συντριπτικής πλειοψηφίας που κατέφυγε στους δρόμους, να επιβάλετε τον πολιτικό γάμο ως υποχρεωτικό και ως προαιρετικό, υπό μορφή μιας απλής τελετής, το θρησκευτικό γάμο; Είναι υπέρ της Εκκλησίας αυτή η πράξη -και όχι απλώς πρόθεση- ή όχι; Βεβαίως δεν τελεσφόρησε διότι ξεσηκώθηκε σύμψας ο ορθόδοξος ελληνικός λαός.

Να σας αναφέρω ένα δεύτερο παράδειγμα. Εσείς δεν είσατε εκείνοι που έχετε απαλλοτριώσει και μάλιστα αδανάως για το κράτος έχετε κατάσχει ουσιαστικά την εκκλησιαστική περιουσία, την οποία ακόμη και επί Τουρκοκρατίας οι κατακτητές και οι δυνάστες του ελληνικού λαού είχαν σεβαστεί; Και ως ελάχιστο αντάλλαγμα τότε οι δικές σας κυβερνήσεις δεν ανέλαβαν κάποιες στοιχειώδεις, ελάχιστες, ασημαντες οικονομικές παροχές προς την Εκκλησία; Και συνεχώς μνημονεύετε ότι η λειτουργία της Εκκλησίας κατά το οικονομικό σκέλος επιβαρύνει το κράτος; Μα αυτό είναι ένα στοιχειώδες, ασημαντο αντάλλαγμα, μια αντιπαροχή στα όσα πολύ μεγαλύτερας αξίας είχατε κατάσχει κατά έναν τρόπο αντισυνταγματικό, όταν -και καλώς- το Σύνταγμα προστατεύει και την ελαχίστη ιδιοκτησία του απλού Έλληνα πολίτη. Εσείς ήρθατε και κατασχέσατε

μεγάλο μέρος της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Να υπενθυμίσω ότι πρόσφατα προχωρήσατε σ' εκείνη την απαράδεκτη, την ανεπίτρεπτη ενέργεια με τις ταυτότητες, στη διαγραφή του θρησκευάτος, όταν είναι γνωστό -κι εσείς, αγαπητέ συνάδελφε, ως συνταγματολόγος, που παρακολουθείτε και τα εκτός Ελλάδος συνταγματικά διαδραματιζόμενα, θα το ξέρετε- ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σε προβληματισμό για έναν τύπο ταυτότητας που θα ισχύει σ' όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και όπου τώρα τελευταία, μετά από ορισμένα γεγονότα, θα αναγράφεται και το θρήσκευμα. Γιατί, λοιπόν, σπεύσατε και μάλιστα κατά έναν τρόπο πολιτικά ανέντιμο μία βδομάδα μετά από τις εκλογές του 2000 να αναστατώσετε, να διχάσετε -να, λοιπόν, ποιοι είναι οι διχαστές- τον ελληνικό λαό με εκείνη την απόφαση, η οποία είναι γνωστό ότι συγκέντρωσε την αγανάκτηση και την αποδοκιμασία και δικών σας οπαδών;

Γιατί ασφαλώς η συντριπτική πλειοψηφία, για να μην πω η παμπφή, το σύνολο των οπαδών και ψηφοφόρων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι ευσεβείς ορθόδοξοι Έλληνες χριστιανοί. Δεν το αμφισβητεί κανείς αυτό. Οι ηγεσίες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατά καιρούς και ορισμένοι τουλάχιστον εκ των συναδέλφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είσατε εκείνοι που προχωρείτε σε διχαστικές πράξεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Την απόφαση για τις ταυτότητες την υλοποιήσατε πλήρως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Λοβέρδο, σας παρακαλώ. Ακουστήκατε πριν στην ομιλία σας.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Εσάς ελέγχουμε, όχι τους ψηφοφόρους και τους οπαδούς του ΠΑ.ΣΟ.Κ., οι οποίοι ασφαλώς διακρίνονται για την ευσεβεία τους και για την αγάπη τους προς την Εκκλησία που κανείς δεν θέλει να αμφισβητήσει.

Εξάλλου, για να πάμε και σε κάτι εντελώς πρόσφατο, χθες και σήμερα δικοί σας συνάδελφοι ευθέως μίλησαν περί διαχωρισμού Κράτους και Εκκλησίας, αν και αυτό δεν είναι αντικείμενο του παρόντος νομοσχεδίου. Μίλησαν ευθέως και απορώ γιατί εξανίστασθε και τα αποδίδετε σε άλλους, σε μας, ότι δηλαδή εμείς δήθεν σας κατηγορήσαμε, όταν συνάδελφοί σας εδώ -αν θέλετε, προστρέξετε στα Πρακτικά τα οποία καταγράφουν το τι είπε ο καθένας- μίλησαν εδώ περί διαχωρισμού Κράτους και Εκκλησίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Καστανίδης μίλησε για νέα ρύθμιση των σχέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Λοβέρδο, σας παρακαλώ. Υπάρχει μία διαδικασία.

Συνεχίστε, κύριε Χαϊτίδη.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κύριε συνάδελφε, μην επιμένετε.

Εγώ σας ανέφερα συγκεκριμένες ενέργειες σας τα τελευταία δέκα-δεκαπέντε χρόνια και είναι σαφώς πράξεις εναντίον της Εκκλησίας. Μη θέλετε, λοιπόν, να επαναφέρετε το διχαστικό κλίμα του 2000, μη θέλετε να επαναφέρετε το διχαστικό κλίμα του 1982-1983 με τον πολιτικό γάμο. Εσείς δημιουργείτε διχασμούς. Εσείς κατηγορείτε συστηματικά διότι δεν υπακούει εν πάση περιπτώσει -και καλά κάνει- σε έξωθεν πολιτικές εντολές οποθενδήποτε προερχόμενες ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος. Δεν υπακούει σε πολιτικές εντολές κανενός και «τα βάζει» με όλα τα κόμματα και «τα βάζει» με όλους εκείνους οι οποίοι πράττουν εναντίον της Εκκλησίας και δρουν και εναντίον του θρησκευτικού φρονήματος του ελληνικού λαού.

Θέλετε κατά καιρούς να «βαφτίζετε» να ονομάζετε και να χαρακτηρίζετε ορισμένες τέτοιες ενέργειες που έχουν καθαρά κοινωνικό και ανθρώπινο -θα έλεγα- χαρακτήρα ως πολιτικές παρεμβάσεις. Έχετε εξαπολύσει μία πολεμική εναντίον του προσώπου του Μακαριωτάτου. Φθάσατε στο σημείο χθες και σήμερα να καταγγέλλετε κατά τρόπον απαράδεκτο δήθεν μυστικές συμφωνίες οι οποίες υλοποιούνται. Αν αυτό δεν είναι διχαστικό, αν αυτό δεν είναι ανεπίτρεπτη μομφή εναντίον της Εκκλησίας, τότε τι είναι;

Εν πάση περιπτώσει, θα περιοριστώ και θα κλείσω μ' αυτό, κύριε Πρόεδρε, επί των άρθρων που συζητάμε, αλλά αναγκάστηκε λόγω ορισμένων αναφορών που έγιναν προηγουμένως να πω όσα είπα.

Ας διαβάσουμε επιτέλους το νομοσχέδιο και ας μην είμαστε

προκατειλημμένοι. Εδώ τώρα άκουσα και μία καινοφανή θεωρία, ότι επί συνταγματικών θεμάτων αρμόδιοι να αποφαινόμενοι δεν είναι τα ειδικά δικαστήρια ή οι συνταγματολόγοι, αλλά είναι και κάποιοι άλλοι άλλων ειδικοτήτων, άλλων επαγγελματιών στους οποίους θα προστρέχουμε για να μας πουν αν ένα νομοσχέδιο είναι συνταγματικό ή όχι. Ας διαβάσουμε τι λέει το νομοσχέδιο.

Στο άρθρο 1 αναφέρεται ότι η εκκλησιαστική εκπαίδευση παρέχεται στα εκκλησιαστικά γυμνάσια κ.λπ.. Αυτές οι εκπαιδευτικές μονάδες είναι παραγωγικές σχολές της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος.

Ας πάμε στο άρθρο 2: Σκοπός της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης είναι η ανάδειξη και η κατάρτιση κληρικών και λαϊκών στελεχών της Ορθόδοξης Εκκλησίας οι οποίοι, όπως αναφέρεται παρακάτω, αποκλειστικά θα απασχολούνται και θα δραστηριοποιούνται μέσα στα πλαίσια της Εκκλησίας.

Γιατί, λοιπόν, μερικοί θορυβούνται και ειπώθηκε προηγουμένως ότι θα δημιουργηθεί μία «στρατιά» ανθρώπων από τους οποίους θα κινδυνεύσει η δημοκρατία, θα κινδυνεύσει ο λαός, θα κινδυνεύσει το κράτος;

Αγαπητοί συνάδελφοι, ας μην είμαστε υπερβολικοί και σε τέτοια θέματα ας μη σπεύδουμε να ενσπεύρουμε διχόνοια, αμφιβολίες και κινδυνολογίες στον ελληνικό λαό.

Τέλος –και κλείνω μ' αυτό- καθ' όσον αφορά τη συνέντευξη που θα δίδεται ή τον ισχυρισμό ότι επαρκούν οι λειτουργούσες υφιστάμενες θεολογικές σχολές των πανεπιστημίων:

Το είπα και προηγουμένως στην επί της αρχής συζήτηση και το επαναλαμβάνω και τώρα, γιατί νομίζω ότι είναι σημαντικό: Άλλο πράγμα είναι η παροχή μόρφωσης και άλλο πράγμα η κατάρτιση στελεχών, η κατάρτιση αυτών των λειτουργών, οι οποίοι θα ασκήσουν θρησκευτικό λειτουργικό έργο. Είναι άλλο το ένα και άλλο το άλλο. Μπορεί να πάει σε μία Θεολογική Σχολή ένας μη ορθόδοξος χριστιανός και να μορφωθεί επί του θρησκευτικού αν θέλετε τομέα –μπορεί να το κάνει αυτό και ένας άθεος ακόμα- αλλά δεν μπορεί ο άλλος δόγματος, ο άλλης θρησκείας ή ο άθεος να λειτουργήσει ως απλώς μορφωμένος ιερωμένος μέσα στην ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία. Είναι άλλο το ένα επαναλαμβάνω και άλλο το άλλο. Αυτός ο διαχωρισμός, λοιπόν, πρέπει να γίνει για να μην ενσπεύρουμε ανησυχίες εκ του μη όντως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κλείστε, κύριε συνάδελφε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θα πρέπει επιτέλους σ' αυτό το βασικό θέμα των σχέσεων και των προθέσεων μας έναντι της ελληνικής Εκκλησίας να πάρουμε αγαπητοί συνάδελφοι, σαφή, έντιμη, ειλικρινή θέση και να πούμε ξεκάθαρα τι υποστηρίζουμε. Να μην το «παίζουμε» μία από εδώ και μία από εκεί. Αναφερόμαι σε ορισμένους συναδέλφους που αντιλαμβάνονται αυτά που λέω. Δεν μπορούν μέσα στο κόμμα τους να εμφανίζονται ότι είναι «προοδευτικοί» με την έννοια της αντιεκκλησιαστικής θέσης που παίρνουν και στο λαό για άλλους λόγους, για λόγους ψηφοθηρικούς, να εμφανίζονται ως θεοσεβείς. Αυτή είναι συμπεριφορά ανεπίτρεπτη και παρακάτω να την απορρίψουμε και ομονοούντες να υπερψηφίσουμε και ως προς τα άρθρα το νομοσχέδιο αυτό, το οποίο δεν έχει καμία κακή πρόθεση. Είναι διαφανέστατο και βοηθά και το λαό και την Εκκλησία να συνεχίσουν την κοινή πορεία, την οποία έχουν στο διάβα της ελληνικής ιστορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Παντούλας έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Μου κάνει εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, το γεγονός ότι επί τόσες ώρες και παρά το ότι αναλύθηκε επαρκώς από πάρα πολλούς ομιλητές κάποιοι εξακολουθούν να μερδεύουν την Εκκλησία και να την προσδιορίζουν ως στρατό ή ως ένα κομμάτι του κράτους. Πιστεύω ότι αν είχαν πραγματική πρόθεση να αναβαθμίσουν τις εκκλησιαστικές σπουδές θα είχαν εντρυφήσει στοιχειωδώς σε αυτά τα θέματα για να αντιληφθούν ότι πρόκειται περί τεραστίου εκκλησιολογικού λάθους. Και όμως επαναλαμβάνεται.

Αντικαθιστώ στο Βήμα τον κ. Χαϊτίδη, ο οποίος με έναν έντονο τρόπο και με υπερβολικούς χαρακτηρισμούς καταφέρθηκε

εναντίον της Αντιπολίτευσης. Θα χρησιμοποιήσω μόνο τον όρο του περί διχαστικών πολιτικών της παρελθούσης Κυβέρνησης ή των ομιλητών από τη μεριά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για να σας υπενθυμίσω, κύριε Χαϊτίδη από την προσωπική πολιτική σας διαδρομή τη διχαστική σας συμπεριφορά, η οποία μετατράπηκε και σε κείμενο, το οποίο θυμούνται έντονα οι Ηπειρώτες, αλλά και σύμπας ο ελληνικός λαός, όταν ήσασταν περιφερειάρχης Ηπείρου. Θυμάστε ότι δεν είχε προλάβει να ανακοινωθεί επισήμως η δολοφονία του αείμνηστου Παύλου Μπακογιάννη και εσείς ως περιφερειάρχης Ηπείρου εκδώσατε ανακοίνωση, πριν ακόμη και από τον τότε Κυβερνητικό Εκπρόσωπο, για να «καταγγείλετε» ως ηθικό αυτουργό της δολοφονίας, τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου!

Γι' αυτό δεν εκπλήσσομαι για την αμετροεπεία σας και για τους χαρακτηρισμούς σας. Πίστευα ότι τα χρόνια που πέρασαν σας είχαν διδάξει. Παρακολουθώ, όμως, στη Βουλή τις ομιλίες σας. Φαίνεται ότι δεν διδαχθήκατε τίποτα. Φαντάζομαι εκείνο το γεγονός, τώρα που κάνετε αυτοκριτική, να το τοποθετείτε στα τεράστια πολιτικά λάθη, τα οποία έχετε διαπράξει. Γι' αυτό, λοιπόν, όταν μιλάτε περί διχασμών να σκέπτεστε τι έχετε πράξει, τι έχετε πει και τι έχετε γράψει. Και scripta manent, κύριε Χαϊτίδη!

Θα ήθελα συνεχίζοντας την τοποθέτησή μου να πω ότι δεν ξέρω εάν ο κύριος Υφυπουργός έχει την εντολή από το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου να τροποποιήσει το άρθρο 1, όπως το πρότείνει και ο κ. Δημαράς. Εάν στο άρθρο 1 κάνουμε την τροποποίηση και τον όρο «Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία» τον μετατρέψουμε σε «Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Ιερατικών Σπουδών» και κατ' επέκταση σύμφωνα με τις προτάσεις των κοσμητόρων των δυο θεολογικών σχολών αλλάξουν τροποποιούμενα και αυτά τα άρθρα 3, 4 και 5 κ.ο.κ. –υπάρχουν ήδη κατατεθειμένες οι προτάσεις των κοσμητόρων οι οποίες εκφράζουν τις δυο θεολογικές σχολές- τότε θα είχαμε μία θετική εξέλιξη, διότι θα τοποθετούνταν, όπως λένε και οι κοσμητοί, σε μία ειδική κατηγορία αυτές οι σχολές και όχι την κατηγορία της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως συνάγεται απ' όλα τα συμφραζόμενα.

Η παρουσία του κ. Κυριαζή εδώ, ο οποίος είναι Ειδικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης, προφανώς σημειολογικά δείχνει τι πραγματικά γίνεται με αυτό το νομοσχέδιο. Αυτό είναι το πρώτο που θέλω να πω, δεν χρειάζεται να τα επαναλάβω, διότι είναι ήδη γνωστά σε όλους.

Το δεύτερο που θέλω να τονίσω έχει να κάνει με ένα κυρίαρχο και ιδεολογικό ζήτημα. Αφορά το θέμα της συνέντευξης και το θέμα του πιστοποιητικού χρηστοθήειας. Σας διαβάζω σχετικά μ' αυτά τα θέματα αποσπάσματα από επιφυλλίδα της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ», επικαλούμενος το Χρήστο Γιανναρά.

Ακούστε, λοιπόν, τι γράφει: «Αν ο Αρχιεπίσκοπος διόρισε διευθυντή του πολυπρόσωπου ιδιαιτέρου γραφείου του ένα εκκοσμητικό παιδί –αναφέρεται στον κ. Κουλουσούσα- και αν το δύστυχο αυτό παιδί μέσα στο ίδιο το αρχιεπισκοπικό περιβάλλον πέταξε τα ράσα δηλώνοντας δημόσια ότι έτσι ξαναβρίσκει τη ζωή» τον έσωσε το πιστοποιητικό χρηστοθήειας το οποίο πήρε για να φοιτήσει στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Βελόλας Ιωαννίνων και από ποιον το πήρε;

Εάν θυμάμαι καλά –έτσι έχω ακούσει- το πιστοποιητικό είχε συνταχθεί από έναν τέως Μητροπολίτη, ο οποίος απεπέμφθη από την έδρα του μετά από τα τελευταία γεγονότα, για τον οποίον ο κ. Γιανναράς γράφει: «Εάν ο Αρχιεπίσκοπος επέλεξε ως εγγύητο, απολύτως έμπιστο και υπέρμετρα οικείο του πρώην Μητροπολίτη –δεν θέλω να αναφέρω τον τίτλο του- και αν αυτός διαπλέχθηκε φανερά με Γιοσάκηδες και Βαβύληδες, με σκανδαλουργό Μητροπολίτη –του οποίου επίσης δεν θέλω να αναφέρω τον τίτλο- και με πειραϊκά κυκλώματα εξαγορασμένων δικαστών» τότε ποια ουσία έχει το πιστοποιητικό χρηστοθήειας, το οποίο έδωσε σε κάποιον, όταν, μάλιστα είναι γνωστό και το αποτέλεσμα και του πιστοποιητικού χρηστοθήειας;

Βλέπετε ότι υπάρχουν τεράστια προβλήματα. Αυτά δεν νομίζω ότι τα δικαιολογεί η ορθόδοξη συνείδηση, το ορθόδοξο ήθος αλλά και η ορθόδοξη παράδοση, δηλαδή εννοώ η Πατερική παράδοση και ο όχι ο ευσεβισμός ο οποίος επιχειρήθηκε να καλλιεργηθεί από τις παραεκκλησιαστικές οργανώσεις μέσα

στο χώρο της Ορθόδοξης Εκκλησίας ή η βατικάνια αντίληψη, αυτός ο πολιτικοεξουσιαστικός άνεμος, ο οποίος οδηγεί τους ποιμένες στο να τοποθετούνται υπέρ του άλφα ή του βήτα κόμματος ή δεν ξέρω τι άλλο σαν και αυτός να είναι ο ρόλος της Εκκλησίας. Αυτός ονομάζεται εκκοσμίκευση της Εκκλησίας και δεν έχει όμως καμία σχέση με την πνευματικότητα της Εκκλησίας.

Μου δόθηκε χθες η αφορμή να μιλήσω για την πνευματικότητα της Εκκλησίας σε κάποιους άλλους χώρους, που τη βιώνουν με έναν πάρα πολύ συγκλονιστικό τρόπο: Είναι το Οικουμενικό Πατριαρχείο ή η Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας με αρχηγούς δύο κορυφαίους πνευματικούς άνδρες, τον κ. Βαρθολομαίο και τον κ. Αναστάσιο. Για κάνετε κάποιες συγκρίσεις για να δείτε τι σημαίνει Ορθοδοξία και ορθόδοξο εκκλησιαστικό ήθος.

Κατά τη συζήτηση στην επιτροπή ειπώθηκαν και άλλα θέματα. Ένα μόνο θέλω να αναφέρω που αφορά το άρθρο 10 και έχει σχέση με την εξέλιξη του ήδη υπηρετούντος προσωπικού. Είχαμε πει εκεί γι' αυτούς που θα εξελιχθούν ως αναπληρωτές καθηγητές. Σχεδόν είχαμε συμφωνήσει όλοι ότι θα είναι τα τρία χρόνια και όχι τα τέσσερα για την εξέλιξή τους.

Δεν βλέπω να κάνετε, κύριε Υφυπουργέ, καμία τροπολογία σε αυτό. Ίσως να το κάνετε τελευτώντας τη συζήτηση επί αυτών των άρθρων.

Κλείνοντας, θέλω να πω το εξής: Υπάρχει ένας κίνδυνος να μετατραπεί και μάλιστα θεσμικά –και αυτό γίνεται με έναν ύπουλο τρόπο– η γνήσια ορθόδοξη πίστη σε θρησκευτική ιδεολογία, με συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτικό και κοσμοθεωρητικό περιεχόμενο.

Αυτός ο κίνδυνος είναι ορατός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι αυτός ο κίνδυνος έχει να κάνει με την εισπήδηση μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία ενός δυτικού τρόπου σκέψης γύρω από την έννοια του Χριστιανισμού, ο οποίος ταλαιπωρεί τη Δύση, αλλά δεν επιτρέπεται εμείς να επιτρέψουμε να εισέλθει μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

Κύριε Υφυπουργέ, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας απολαμβάνει του μοναδικού προνομίου να εκπαιδεύει τα ανώτατα στελέχη της, όπως και όλες οι βαλκανικές εκκλησίες και όλα τα παλαιά Πατριαρχεία, σε αποδεδειγμένου επιστημονικού κύρους θεολογικές σχολές.

Αν εμείς υποκαταστήσουμε αυτές τις σχολές από ένα κλειστό ελεγχόμενο και μη ανοικτό στον κριτικό και επιστημονικό διάλογο εκπαιδευτικό σύστημα, αυτό θα έχει ολέθριες συνέπειες όχι μόνο για το μέλλον του ρόλου της Εκκλησίας στη σύγχρονη κοινωνία, αλλά και για την ίδια την κοινωνία.

Γι' αυτούς τους λόγους, λοιπόν, αλλά ακόμα και για τη διαφύλαξη της ελευθερίας της θεολογικής σκέψης που χαρακτηρίζει διαχρονικά ανά τους αιώνες την ορθόδοξη ανατολική διάνοηση, αλλά και για τη διασφάλιση σε τελευταία ανάλυση του κύρους και του ήθους της ίδιας της Εκκλησίας, καταψηφίζουμε αυτά τα συγκεκριμένα άρθρα, όπως καταψηφίσαμε και επί της αρχής το νομοσχέδιο.

Και το πράττουμε αυτό, κύριε Πρόεδρε –και μ' αυτό κλείνω με πλήρη συνείδηση της επιλογής μας, χρησιμοποιώντας, βεβαίως, την ιδιότητά μας ως μέλη του ελληνικού Κοινοβουλίου, αλλά και ως μέλη απλά –πλην όμως συνειδητά– του πληρώματος της Εκκλησίας, του Σώματος της Εκκλησίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Παντούλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, δέκα οκτώ μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί-καθηγητές από το Λύκειο Κάτω Τιθωρέας Φθιώτιδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριοι συνάδελφοι, έχει ζητήσει το λόγο επί προσωπικού ο κ. Χαϊτίδης.

Ορίστε, κύριε Χαϊτίδη, σε τι συνίσταται το προσωπικό:

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Παντούλας έκανε μία προσωπική αναφορά εναντίον μου, η οποία είναι εντελώς ψευδής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Πείτε τις καταφρονητικές λέξεις που χρησιμοποιήθηκαν.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: ... και απλώς επαναλαμβάνει τις μεθόδους που ο ίδιος και οι όμοιοί του χρησιμοποίησαν εκείνη την περίοδο του 1989-1993, στην περιοχή της Ηπείρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Χαϊτίδη, να μην αρχίσουμε τώρα «βιομηχανία προσωπικών». Πείτε σε τι συνίσταται το προσωπικό.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Έκανε προσωπική επίθεση. Ονομαστική ήταν η επίθεση και οφείλω προσωπικά και ονομαστικά να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όχι, πρώτα να μου πείτε για να διαπιστώσει το Προεδρείο αν είναι προσωπικό. Πείτε μου τις λέξεις που ήταν υβριστικές κατά του προσώπου σας, οι οποίες συνιστούν...

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Το προσωπικό είναι ότι αναφέρθηκε σε κάποια θέματα τα οποία απέδωσε σ' εμένα, τα οποία δεν είναι έτσι και με προσβάλλουν και για τα οποία θέλω να δώσω εξηγήσεις στο Σώμα. Θέλω να πω γιατί δεν είναι έτσι, γιατί είναι ψευδή και γιατί είναι λασπολογικά. Αυτό θέλω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μάλιστα. Αυτό είναι η δεύτερη κατηγορία του προσωπικού και θα έπρεπε στο τέλος της συζητήσεως να αναφερθείτε σ' αυτό.

Εν πάση περιπτώσει, αναπτύξτε το, αλλά μην αρχίσουμε να ασχολούμαστε με προσωπικά.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Το προσωπικό το ξεκίνησε ο κ. Παντούλας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μα γι' αυτό σας δίνω και το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Την περίοδο 1989-1990, όταν ήμουν Περιφερειάρχης στην Ήπειρο και είχε συμβεί η τραγική δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη, τότε το γραφείο Τύπου της Περιφέρειας εξέδωσε –και μάλιστα σε ημέρα που εγώ έλειπα από το γραφείο– μία ανακοίνωση.

Όταν έλαβα γνώση από τηλεφώνου αυτής της ανακοινώσεως, αμέσως είπα να διορθώσουν τη φράση που μιλούσε περί ευθύνης που αφορούσε το κλίμα που διαμορφώθηκε τότε από το Π.Α.Σ.Ο.Κ., το οποίο κατά την έκφραση της ανακοινώσεως εκείνης ήταν υπεύθυνο ως «ηθικός αυτουργός» για την τραγική δολοφονία.

Αυτό, λοιπόν, το κείμενο διορθώθηκε μισή ώρα μετά από την αποστολή του στις εφημερίδες, με αποτέλεσμα όλες οι εφημερίδες, ημερήσιες και εβδομαδιαίες, του Νομού Ιωαννίνων να βάλουν το νεότερο, διορθωμένο και ορθό κείμενο, εκτός από μια η οποία ήταν «το δόρυ και ο Δούρειος Ίππος» του Π.Α.Σ.Ο.Κ., με πρωταγωνιστή και τον κ. Παντούλα, προκειμένου να δημιουργήσουν προβλήματα στην τότε κυβέρνηση.

Το ότι είναι ψευδή και ανυπόστατα όσα ισχυρίζεται ο κ. Παντούλας και δεν με αφορούσαν αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η τότε κυβέρνηση εθνικής ενότητας –εάν εγώ είχα διαπράξει ένα σφάλμα, αυτό το οποίο λέει ο κ. Παντούλας, θα με είχε καταργήσει γιατί ήμουν διορισμένος– όμως, με διατήρησε και μάλιστα, όχι μόνο η τότε κυβέρνηση με τότε Υπουργό Εσωτερικών τον κ. Νικόλαο Κωνσταντόπουλο, αλλά και η εν συνεχεία κυβέρνηση που προέκυψε από τις εκλογές του Οκτωβρίου του 1989.

Όλα αυτά, λοιπόν, αποδεικνύουν τις προθέσεις του κ. Παντούλα, ο οποίος από τότε με περισσή εμπάθεια τα επαναφέρει, ψεύδεται, λασπολογεί, όπως έκανε και τότε. Αλλά όπως και τότε έπεσαν στο κενό και τώρα πέφτουν στο κενό και όσοι εκ των αγαπητών εξ Ιωαννίνων μας ακούν αυτήν τη στιγμή, βεβαίως αποδοκιμάζουν αυτήν την τακτική του κ. Παντούλα, ο οποίος έρχεται δεκαπέντε χρόνια πίσω για να ξαναλασπολογίσει, όπως έπραξε με την αγαπημένη του εκείνη εφημερίδα, η

οποία δεν έκανε τίποτα άλλο, παρά να υβρίζει, να λασπολογεί και να συκοφαντεί με υποβολέα και τον κ. Παντούλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Χαϊτίδη.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ γιατί με επιβεβαιώνει. Πρώτη φορά αναφέρω το γεγονός, αλλά βρήκα την ευκαιρία και το αναφέρω στην Αίθουσα αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Παρακαλώ πολύ, κύριε Παντούλα. Τελευταίες ώρες θα κάνουμε επεισόδια; Νομίζω ότι οι εξηγήσεις ήταν επαρκείς.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Επαρκέστατες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Βέβαια εγώ, κύριε Χαϊτίδη, θα ζητήσω να διαγραφούν οι λέξεις σχετικά με λασπολογίες και για ηθική καταφρόνηση κατά του συναδέλφου. Από εκεί και πέρα, οι εξηγήσεις σας ήταν επαρκείς για το Προεδρείο.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά εγώ δεν απεκάλεσα κανέναν, δεν ύβρισα, δεν χαρακτήρισα κανέναν, αλλά χαρακτήρισα τις πράξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Είπατε περί ψευδών, αλλά εν πάση περιπτώσει προχωρούμε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Δεν χαρακτήρισα πρόσωπα. Οι πράξεις ήταν ψεύδη, λασπολογίες και ανυπόστατες συκοφαντίες. Νομίζω ότι έχω δικαίωμα να χαρακτηρίζω τις πράξεις. Παρακαλώ, να μη διαγραφούν από τα Πρακτικά.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, τώρα επιμένει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Εντάξει, κύριε Παντούλα. Εγώ σας κάλυψα, αλλά σταματήστε.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Καλό είναι να μην έχουμε αντιδικίες σε προσωπικό επίπεδο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Θα κατατεθούν οι επιστολές, οπότε θα λάβετε γνώση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Η κ. Ράπτη έχει το λόγο.

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και για την καταγραφή στα Πρακτικά, μεταφέρω από μικροφώνου τις ευχαριστίες του συναδέλφου εξ Ιωαννίνων κ. Παντούλα για την επιβεβαίωση των όσων είπα προηγουμένως για τον κ. Χαϊτίδη.

Συνεχίζω στο θέμα εκκλησιαστικό νομοσχέδιο και λέω μερικά πράγματα για τα άρθρα, για τα οποία, όπως είπαν και προηγούμενοι συνάδελφοι, υπάρχει αυτό το οξύμωρο σχήμα. Από τη μια μεριά καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο ασφαλώς και από την άλλη έχουμε να κάνουμε επιστημονικές, υποδείξεις, παρατηρήσεις. Και δεν θα μπορούσε να είναι και διαφορετικά, γιατί βρίσκουμε μέσα στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου και κυρίως γιατί ενδιαφερόμαστε, μας αφορά όλους το θέμα της πίστης, το θέμα της ορθοδοξίας, παρά το γεγονός ότι οι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης προσπαθούν να δημιουργήσουν μια διαφορετική εντύπωση.

Λέω, λοιπόν, πρώτα και κύρια ότι το Υπουργείο Παιδείας, η Κυβέρνηση, βιάζεται. Και το γεγονός ότι βιάζεται φαίνεται και από τις ανακοινώσεις που έκανε ο Υφυπουργός προηγουμένως, ο κ. Ταλαδούρος, που επιβεβαίωσε χθεσινά δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία η εφαρμογή του νόμου μετατίθεται κατά ένα έτος. Καταλαβαίνουμε όλοι ότι η σπουδή πέφτει στο κενό.

Πάω στο άρθρο 3 στην παράγραφο γ', όπου αναφέρεται ότι στα πλαίσια του σκοπού που αναφέρεται στο άρθρο, οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες έχουν ως αποστολή να προβάλλουν και να αξιοποιούν τις ιστορικές πηγές της ορθόδοξης πίστης, τα μνημεία, τα κειμήλια της ορθοδοξίας, τους θησαυρούς, κ.λπ..

Υπάρχει το ερώτημα: Δεν θα προβάλλουν τις αξίες της ορθόδοξης πίστης στο σύγχρονο κόσμο; Μήπως πρέπει να δούμε μια αναδιατύπωση, μια προσθήκη σε αυτό το σημείο του άρθρου;

Στη συνέχεια, πάω στο άρθρο 4, το οποίο αφορά την πρόσβαση στις σχολές. Πραγματικά θέλω να ξεκαθαριστεί η παράγραφος 1 σε σχέση με την παράγραφο 4 και την ποσοδότηση του 10%. Υπάρχουν δύο πύλες εισόδου στις Ακαδημίες για τους αποφοίτους των Ενιαίων Εκκλησιαστικών Λυκείων ή όχι;

Πηγαίνω στο άρθρο 6, το οποίο αφορά το θέμα του Προέδρου του Ανωτάτου Επιστημονικού Συμβουλίου και λίγο πιο κάτω έχουμε το διευθυντή σπουδών. Κακά τα ψέματα και ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Επιστημονικού Συμβουλίου και ο διευθυντής σπουδών έχουν μια απόλυτη εξουσία. Δεν βλέπουμε πουθενά τι γίνεται, τι προβλέπεται, τι σκέψεις υπάρχουν, τι προθέσεις υπάρχουν εάν αυτοί οι δύο απόλυτοι άρχοντες δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους, για να το πω πάρα πολύ απλά. Παρακαλώ και προκαλώ, εάν θέλετε, να βάλουμε και μια δημοκρατική νότα σε αυτό το νομοσχέδιο. Μία πρόταση, ενδεχομένως, θα μπορούσε να ήταν με πρόταση των 2/3 των συμμετεχόντων στο Ακαδημαϊκό Συμβούλιο να μπορεί να παυθεί, να ανακληθεί είτε ο Πρόεδρος του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου είτε ο διευθυντής σπουδών. Για σκεφθείτε το. Είτε τις πούμε παραγωγικές σχολές, είτε πανεπιστήμια, είτε όπως αλλιώς θέλετε να τις πούμε είναι ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα και αντιμετωπίζονται ζητήματα διοίκησης.

Στην ίδια υπόθεση θέλω να θέσω και το θέμα –μη σας φανεί παράξενο, περίεργο και το οξύμωρο σχήμα– το θέμα της συμμετοχής των φοιτητών. Δεν προβλέπεται και δεν αναφέρεται πουθενά τίποτα σε όλο το νομοσχέδιο.

Πηγαίνω στο περίφημο άρθρο 17. Ο τίτλος του άρθρου είναι «Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών και αποφοίτων». Ακούμε ότι δεν πρέπει να ανησυχούμε, γιατί σε τίποτα δεν θα θιγούν οι απόφοιτοι των θεολογικών σχολών κ.λπ.. Γιατί; Διότι στην παράγραφο 4 του άρθρου 17 αναφέρεται ρητώς και κατηγορηματικώς ότι το πτυχίο των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών δεν παρέχει δικαίωμα διορισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δημόσια εκπαίδευση. Με την ιδιωτική τι γίνεται; Εάν το Κολέγιο Αθηνών ή η Σχολή Μωραΐτη ή οποιοδήποτε άλλο ιδιωτικό σχολείο θέλει να χρησιμοποιήσει ως θεολόγο έναν απόφοιτο των ακαδημιών, έχει το δικαίωμα να το κάνει ή όχι; Τι γίνεται; Άρα, εδώ χρειάζεται να ξεκαθαριστεί το πράγμα. Περιμένω απάντηση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Έχει, κύριε Υπουργέ;

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Καταλήγω στο εξής: Σε μία εποχή που σήμερα τα πρωτοσέλιδα και τα δημοσιεύματα των εφημερίδων στις μέσες σελίδες μιλάνε και πάλι για την πολύ δεινή οικονομική κατάσταση των πανεπιστημίων που δεν έχουν να πληρώσουν το νερό, το φως, που έχουν για μία ακόμα φορά έντονο πρόβλημα, εμείς εδώ ερχόμαστε και συζητάμε υπό πίεση για να δημιουργηθούν όχι ένα ούτε δύο ούτε τρία, αλλά τέσσερα καινούργια πανεπιστήμια χρηματοδοτούμενα από το κράτος. Θα πει κάποιος «να, αλλά εκεί μπορούν να γραφτούν, να πάνε, να φοιτήσουν φοιτητές». Εγώ έχω εδώ μερικούς ενδεικτικούς αριθμούς. Στις τέσσερις σχολές που υπάρχουν σήμερα φοίτησαν το 2004 πεντακόσια εξήντα εννέα άτομα. Το 2005-2006 ενεγράφησαν πεντακόσια πενήντα ένα άτομα. Είχαμε μείωση των εγγραφών κατά 3,16%. Δηλαδή έχουμε τέσσερα πανεπιστήμια, δηλαδή, άπειρα χρήματα, για εξακόσιους φοιτητές χωρίς να υπάρχει λόγος, χωρίς να υπάρχει καμιά βιασύνη. «Γιατί;», σκέπτεται κάποιος όσο καλόπιστα και αν ξεκινήσει. Για πελατειακούς λόγους; Δεν θέλω να το πιστέψω.

Επιστρέφω στην αρχή της βαθμολογικής κλίμακας, στα γυμνάσια. Είπα και στην ομιλία μου επί της αρχής ότι δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να συνεχίσουν να υπάρχουν τα γυμνάσια, τα οποία επίσης κοστίζουν.

Και αναφέρω συγκεκριμένους αριθμούς. Στα έξι γυμνάσια τα οποία λειτουργούν σήμερα. Στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία: δεκαοκτώ μαθητές. Στο Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Τήνου: είκοσι δύο μαθητές. Στο Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Φλώρινας: είκοσι επτά μαθητές. Στο Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Χανίων: δεκαπέντε μαθητές. Στο Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Ξάνθης: πενήντα μαθητές. Στο Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Πάτμου: έντεκα μαθητές. Σύνολο: εκατόν σαράντα τρεις μαθητές. Και το κυριότερο, μαθητές οι οποίοι πρακτικά δεν έχουν κάνει επιλογή.

Κατόπιν όλων αυτών δεν μπορεί να φύγει από το μυαλό του κάθε καλόπιστου χριστιανού –να το πω έτσι– ότι εδώ κάτι άλλο υπάρχει. Ότι εδώ, χρησιμοποιώντας την ακροστιχίδα του Υπουργείου Παιδείας, το ΥΠ.Ε.Π.Θ., δεν πρόκειται για ενέργειες στις οποίες προβαίνει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και

Θρησκευμάτων αλλά για ενέργειες στις οποίες προβαίνει το Υπουργείο Εθνικής Πελατείας των Θρησκευμάτων. Λυπούμαι πολύ.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Ράπτη. Ο κ. Μπόλαρης έχει το λόγο. Είναι ο τελευταίος ομιλητής και κλείνουμε με τον Υπουργό στη συνέχεια.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, με το νομοσχέδιο αυτό το Υπουργείο ισχυρίζεται ότι θέλει να αναβαθμίσει τις εκκλησιαστικές σπουδές και θέλει να βγάλει κληρικούς με ανώτερο μορφωτικό επίπεδο έτσι ώστε να αναβαθμιστεί και η κατάσταση της Εκκλησίας. Βέβαια, το είχα πει και στην επιτροπή, ξεχνούν ότι ο Άγιος Πέτρος ήταν ψαράς και δεν είχε τελειώσει ούτε δημοτικό. Αλλά αυτό δεν τον εμπόδιζε να είναι ο κορυφαίος άγιος της ορθόδοξης εκκλησίας. Αυτά όμως είναι φιλά γραμματα για τους συντάκτες του νομοσχεδίου.

Θέλω να επισημάνω κρίσιμες και βασικές διατάξεις οι οποίες αποδεικνύουν ότι το νομοσχέδιο αυτό κάνει, ακριβώς, το αντίθετο από αυτό που ισχυρίζεται το Υπουργείο.

Λέει, λοιπόν, το άρθρο 17 στην παράγραφο 3 ότι ειδικά οι κάτοχοι πτυχίου του προγράμματος ιερατικών σπουδών μπορούν να εγγραφούν στον κατάλογο στον προς αρχιερατεία εκλόγιμων. Ίσως εδώ να είναι και ο κόμπος που αν τον λύσουμε μαθαίνουμε γιατί έρχεται αυτό το νομοσχέδιο έτσι όπως έρχεται. Η Υπουργός Παιδείας ταυτόχρονα μας διαβεβαίωσε -και ο Υφυπουργός- σε όλους τους τόνους ότι οι σχολές αυτές γίνονται ανώτατες αλλά δεν είναι πανεπιστήμια. Μέσα στην κρίσιμη και βασική αντίφαση. Ενώ λένε ότι κάνουμε τις σχολές για να αναβαθμίσουμε το επίπεδο των κληρικών κάνουμε σχολές για τις οποίες η ίδια η Υπουργός διαβεβαιώνει ότι δεν είναι πανεπιστήμια. Και ταυτόχρονα με το άρθρο 17, παράγραφος 3, θέλει μέσα απ' αυτές τις σχολές να κάνει μητροπολίτες, επισκόπους οι οποίοι δεν είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου.

Άρα μ' αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση υποβαθμίζει και δεν αναβαθμίζει το επίπεδο των κληρικών οι οποίοι θα βγαίνουν για να εξυπηρετήσουν την Εκκλησία της Ελλάδος. Γι' αυτό και άλλωστε στο άρθρο 3 προβλέπει ξανά αντίφαση και κόντρα διάταξη. «Τα πτυχία των σχολών είναι ισότιμα με εκείνα των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης». Και πάμε παρακάτω στο 17. «Όμως οι απόφοιτοι δεν μπορούν να δουλέψουν στη Δημόσια Διοίκηση». Δηλαδή, πάτε εσείς που θα πάρετε τα πτυχία στο Συμβούλιο της Επικρατείας να κυρώσετε αυτήν τη διάταξη ως αντισυνταγματική και να μπειτε στο δημόσιο. Ατελείωτη σειρά αντιφάσεων.

Τελικά γιατί γίνονται όλα αυτά; Δεν είναι φανερό; Άκουσα προηγουμένως και τον κ. Κωνσταντόπουλο. Δεν είναι φανερό ότι οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 2 και το άρθρο 17, παράγραφος 3 οδηγούν σε παιχνίδια εξουσίας τα οποία έχουν σαν στόχο τη χειραγώγηση της Εκκλησίας πιθανόν από ομάδες; Αυτά δεν ενδιαφέρουν το Υπουργείο Παιδείας;

Και ήθελα να πω το εξής. Διαβάζω το άρθρο 4, παράγραφος 3. Και θα με συγχωρέσετε να πω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ότι τη θεωρώ ανεκδοτολογικού χαρακτήρα.

Δηλαδή λέει εδώ ο νόμος τον οποίο καλούμεθα να ψηφίσουμε, ότι με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ: Με προεδρικό διάταγμα, κύριε συνάδελφε.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ: Χειρότερα το κάνατε.

Έστω με προεδρικό διάταγμα, ρυθμίζονται... Τι ρυθμίζεται; Η συγκρότηση της επιτροπής. Δεν ξέρουμε ούτε από ποιους θα αποτελείται. Δηλαδή εδώ το Σώμα αποφασίζει για μια επιτροπή που δεν ξέρουμε ποιοι θα την απαρτίζουν. Τι αοριστία είναι αυτή. Τι θέλει να καλύψει πίσω απ' αυτήν την αοριστία αυτή η διάταξη; Αναθέτουμε σ' αυτήν την επιτροπή να κρίνει το μέλλον κάποιων ανθρώπων, διότι μιλάμε εδώ για νέους ανθρώπους και αυτό δεν μπορεί να το εκχωρήσει η Βουλή χωρίς να συζητήσει την ουσία.

Τι θα κάνει ακόμα αυτή η επιτροπή. Λέει η διάταξη ότι θα ορίζει ακόμη και το περιεχόμενο της συστατικής επιστολής.

Είναι δυνατόν τώρα να καθορίζει το προεδρικό διάταγμα το περιεχόμενο της συστατικής επιστολής; Δηλαδή τι θα λέει αυτή η επιστολή; Ότι έχει ή δεν έχει χρηстоθήθεια; Και θα κάνουμε γι' αυτό προεδρικό διάταγμα; Αυτό είναι το τυπικό μέρος. Η ουσία; Φρίκη. Θα μπει κάποιος σε ανώτατη σχολή, σε πανεπιστήμιο ή σε ανώτατη σχολή που δίνει πτυχίο ισότιμο με το πανεπιστήμιο, αφού μια επιτροπή, που δεν ξέρουμε ποιοι θα την απαρτίζουν, θα κρίνει εάν αυτός έχει χρηστοθήθεια ή όχι, άλλο, που πάντως δεν το ξέρουμε.

Επίσης το ίδιο προεδρικό διάταγμα θα δει και τα κριτήρια της προφορικής συνέντευξης, την οποία όμως προφορική συνέντευξη θα την κάνει αυτή η επιτροπή αγνώστου συγκρότησης και αυτή η επιτροπή θα περάσει από επιτυχή προκαταρκτική εξέταση τους νέους.

Μα όλα αυτά είναι στοιχεία που μπορούν σοβαρά να συζητηθούν σήμερα για πανεπιστήμια; Είναι δυνατόν να προσδίδουμε σε ένα ίδρυμα χαρακτηρισμό ανωτάτου ιδρύματος όταν γίνονται όλα αυτά;

Αναφέρομαι στο άρθρο 6. Ως πρόεδρος του Ανωτάτου Επιστημονικού Συμβουλίου μπορεί να είναι ιεράρχης, μπορεί να είναι καθηγητής πανεπιστημίου, μπορεί να είναι και επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους.

Λέγω, λοιπόν, εγώ το εξής και το επικεντρώνω στο θέμα των αναβαθμισμένων σπουδών που θα βγάζουν καλύτερους κληρικούς, για να φαίνονται πια πόσο έωλα και ξεκρέμαστα είναι τα επιχειρήματα, αλλά και συνολικά πόσο ξεκρέμαστο είναι αυτό το νομοσχέδιο.

Τι θα πει επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους; Θα είναι ακαδημαϊκός δάσκαλος; Ή θα μπορεί να είναι ένας πάρα πολύ καλός ποινικολόγος δικηγόρος, ένας πάρα πολύ καλός φυσικός, κολλητός κάποιου συστήματος;

Να πω και το άλλο. Τι θα πει ιεράρχης; Ο ιεράρχης είναι θεολόγος. Ο θεολόγος μπορεί να είναι πρύτανης στη θεολογική σχολή απλά και μόνο επειδή έχει πτυχίο της θεολογικής σχολής; Ο δικηγόρος μπορεί να είναι πρύτανης στη νομική σχολή απλά και μόνο ...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ: Πρόεδρος.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ: Πρόεδρος. Θα είναι όμως πρύτανης. Ο δικηγόρος, λοιπόν, μπορεί να είναι πρύτανης στη νομική σχολή; Όχι.

Τι θα μας πείτε πάλι; Δεν είναι πανεπιστήμιο εδώ. Είναι ανώτατες σχολές. Ανώτατες σχολές με πρόεδρο που μπορεί να είναι ένας απλός αναγνωρισμένου κύρους επιστήμονας και όχι ακαδημαϊκός, η οποία όμως σχολή θα δίνει πτυχίο ισότιμο με την θεολογική σχολή; Καταλαβαίνετε πού οδηγείτε την κατάσταση μ' αυτού του είδους τις διατάξεις;

Κύριε Πρόεδρε, αυτές τις μέρες αναδείχτηκε από τη συζήτηση ότι η προσέγγιση την οποία επιχειρεί το Υπουργείο Παιδείας, το πνεύμα το οποίο διατρέχει αυτό το νομοσχέδιο είναι αυτό το οποίο η Υπουργός και ο Υφυπουργός, αλλά και η εισηγητική έκθεση μας λένουν. Έχουν, δηλαδή, στο μυαλό τους οι συντάκτες τις παραγωγικές σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων. Εάν έχει κανείς τη στοιχειώδη επίγνωση ποιο είναι το κλίμα και το πνεύμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τότε και μόνο με τον παραλληλισμό εναντιώνεται σ' αυτό το κλίμα και το πνεύμα, γιατί το κλίμα στην Ορθόδοξη Εκκλησία είναι κλίμα και πνεύμα ελευθερίας.

Κλείνω δε, με αυτό το οποίο εύστοχα λέγεται στο Ευαγγέλιο ότι «το πνεύμα όπου θέλει πνει» και όχι σε στρατιωτικού τύπου σχολές, σαν και αυτές που θέλετε να ψηφίσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ταλιαδούρος, για να κλείσουμε και τη συζήτηση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα απλώς να υπενθυμίσω στον κ. Μπόλαρη ότι σε όλα τα σχέδια νόμου, που προετοιμάζε η προηγούμενη κυβέρνηση, η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., και βρήκαμε στο Υπουργείο Παιδείας, είχε καθοριστεί να είναι Πρόεδρος του Ανωτάτου Επι-

στημονικού Συμβουλίου ο Αρχιεπίσκοπος.

Κατά τα λοιπά, αναφέρθηκε στην ομιλία μου επί της αρχής και τώρα κατά τη συζήτηση σε όλα τα θέματα που εθίχθησαν. Θα ήθελα μόνο να επαναλάβω ότι αυτές οι ανώτατες σχολές δεν είναι πανεπιστήμια κατά την έννοια του άρθρου 16 του Συντάγματος, όπως πολύ ορθά ο εισηγητής μας κ. Τσαλίδης ανέφερε και να επιστημονών για μία ακόμα φορά ότι το σχέδιο νόμου που ψηφίζουμε δεν αποτελεί οποιαδήποτε παραχώρηση σε οποιονδήποτε. Επιδιώκεται μόνο με τρόπο σαφή και ολοκληρωμένο να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για μία ποιοτική και υψηλού επιπέδου εκκλησιαστική εκπαίδευση, που θα έχει σαν αποτέλεσμα την ανάδειξη και κατάρτιση κληρικών και λαϊκών στελεχών της εκκλησίας υψηλού επιπέδου. Αυτός είναι ο σκοπός και ο στόχος.

Και επειδή, πράγματι, υπάρχει φθίνουσα πορεία του μαθητικού δυναμικού, όπως επιστημονήθηκε προηγουμένως, γι' αυτό ακριβώς φέρνουμε στη Βουλή αυτό το νομοσχέδιο. Με τη στήριξη της ποιότητας της εκπαίδευσης που παρέχεται θα ανακοπεί αυτή η φθίνουσα πορεία. Και δεν είμαστε διατεθειμένοι να βάλουμε νερό στο κρασί μας. Και για να το στοιχειοθετήσω, να πω ότι τα εκκλησιαστικά λύκεια, που αναφέρθηκε εδώ ότι είναι δεκαοκτώ, δεν είναι δεκαοκτώ. Είναι πλέον δεκαεπτά, διότι κλείσαμε το Λύκειο του Καρπενησιού, επειδή ακριβώς είχε λίγους μαθητές. Και είμαστε αποφασισμένοι, εάν σχολεία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις και δεν έχουν τον αναγκαίο αριθμό μαθητών, να κλείνουν ή να συγχωνεύονται, όπως, ακριβώς, γίνεται στη γενική εκπαίδευση.

Τέλος, σε όσα αναφέρθηκε ο κ. Λοβέρδος σχετικά με την Υπουργό και το Ε.Σ.Υ.Π. να πω ότι, διαβάζοντας προσεκτικά τα Πρακτικά της Βουλής, από πουθενά δεν προκύπτει ότι, όπως χαρακτηριστικά ελέγχθη, η Υπουργός «άδειασε» την Επιτροπή των Σοφών. Αντίθετα, αναφέρεται και στα Πρακτικά της Βουλής ότι ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Υ.Π., ο κ. Βερέμης, ήταν, απολύτως, ελεύθερος να επιλέξει όποιους επιστήμονες και όποιους καθηγητές ήθελε, για να προχωρήσουν αυτοί στην επιτροπή ελεύθερα σε όποιο πόρισμα και σε όποιες προτάσεις ήθελαν. Καμία παρέμβαση δεν έγινε στην επιτροπή, καμία παρέμβαση δεν έγινε από πλευράς προσώπων και καμία παρέμβαση από πλευράς του τι θα εξετάσουν και τι πόρισμα θα βγάλουν.

Η επιτροπή έγινε δεκτή από την Υπουργό. Ήμασταν ο κ. Κυριαζής, εγώ και ο κ. Καραμάνος και συζητήσαμε για διάφορα θέματα, όπως αυτά προκύπτουν από το δελτίο τύπου που βγάλαμε και το οποίο εκφράζει το τι ειπώθηκε. Σ' αυτό το δελτίο αναφέρεται ότι η κυρία Υπουργός εκφράζει την ικανοποίησή της για το μέχρι τούδε έργο της επιτροπής. Ζήτησε να έχουμε περαιτέρω προτάσεις.

Εμείς θέλουμε υπερκομματικές επιτροπές οι οποίες δεν είναι από μία πλευρά ή από μία παράταξη. Ίσως αυτό να σας ξενίζει. Ίσως να μην είχατε συνηθίσει σε επιτροπές υπερκομματικές και να είχατε την άποψη των στενά κομματικών επιτροπών, όπως είχαμε συνηθίσει στο Υπουργείο Παιδείας επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. Εμείς στα θέματα της παιδείας θέλουμε τη σύνθεση, το διάλογο, την ευρύτερη συναίνεση και γι' αυτό στην επιτροπή που έγινε στο πλαίσιο του Ε.Σ.Υ.Π. για τις προτάσεις για τα πανεπιστήμια είναι διακεκριμένοι καθηγητές από όλους τους χώρους, οι οποίοι με τη βαθιά πείρα που έχουν στα πανεπιστημιακά πράγματα εκφράζουν την αγωνία τους για ένα καλύτερο πανεπιστήμιο μέσα στη σύγχρονη εποχή στην οποία έχουμε εισέλθει. Και αυτό το καλύτερο, το σύγχρονο, το ποιοτικό πανεπιστήμιο είμαστε αποφασισμένοι με διάλογο μ' εσάς, με τη Βουλή, με την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, όταν έρθουν οι τελικές προτάσεις να τις συζητήσουμε, γιατί πιστεύω ότι είναι κοινή αγωνία για όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως και 18 και εισερχόμαστε στην ψήφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό μετά την υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 514 και ειδικό 108;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό μετά την υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 514 και ειδικό 108, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς, το άρθρο 13 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 17 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 17 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 18 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 18 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, ομοφώνως.

Στο σημείο αυτό δέχεστε να λύσουμε τη συνεδρίαση, κύριοι συνάδελφοι;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.48' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 12 Ιανουαρίου 2006 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

